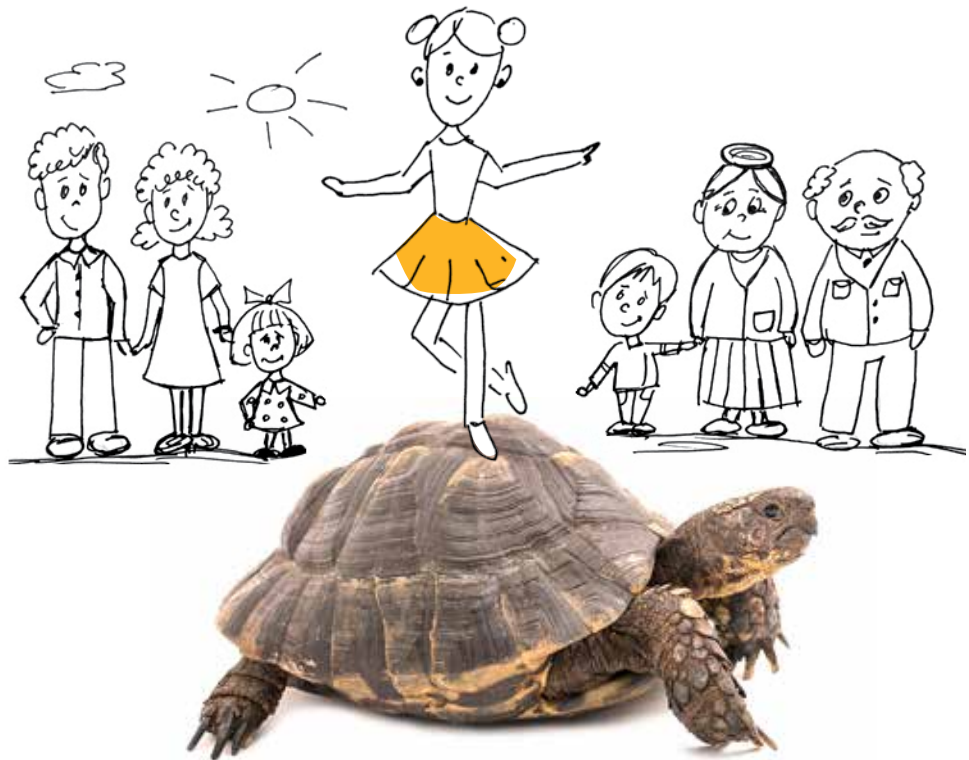

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Lietuvių kalbos **MOKYMAS** pradinėse klasėse

*Metodinė priemonė tautinių mažumų
mokyklų pradinių klasių mokytojams*

Lietuvių kalbos
MOKYMAS
pradinėse klasėse

*Metodinė priemonė tautinių mažumų
mokyklų pradinių klasių mokytojams*

Rengė

Tatjana Chruščiova
Veslava Černigovska
Nadia Venskuvienė

Konsultavo

Marija Bareikienė

Redagavo

Nijolė Šorienė

Maketavo
UAB MANIFESTUS

Leidinio bibliografinė informacija
pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos
duomenų banke (NBDB)

ISBN 978-9986-03-692-0

© Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministerija

© Ugdymo plėtotės centras

© Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministerijos
Švietimo aprūpinimo centras

Turinys

Įvadas	6
I–II klasės	10
I skyrius. Aš ir mano šeima	11
Tema „Aš esu!“ (1–3 veiklos)	11
Tema „Mano šeima“ (4–8 veiklos)	17
II skyrius. Šventės	34
Tema „Lietuvos valstybės šimtmetis, 1918–2018 m.“ (1–3 veiklos)	34
Tema „Kalėdos“ (4–5 veiklos)	38
Tema „Užgavėnės“ (6 veikla)	41
Tema „Velykos“ (7–8 veiklos)	42
III–IV klasės	50
I skyrius. Kelionės	51
Tema „Pasivaikščiojimas parke“ (1–5 veiklos)	51
Tema „Zoologijos sode“ (6–8 veiklos)	56
Tema „Lietuvos sostinėje“ (9–11 veiklos)	61
II skyrius. Laisvalaikis ir kultūrinė veikla	71
Tema „Eime į renginį!“ (1–4 veiklos)	71
Tema „Gaminame maistą kartu!“ (5–8 veiklos)	78
Literatūra ir šaltiniai	94

Įvadas

Metodinė priemonė *Lietuvių kalbos mokymas pradinėse klasėse* yra skirta pradinių klasių mokytojams, dirbantiems tautinių mažumų mokyklose. Jos tikslas – paskatinti pradinių klasių mokytojus integruoti lietuvių kalbos mokymąsi į visus mokomuosius dalykus ir kitas ugdymo veiklas, ieškoti idėjų, ne tik naudotis pateiktais pavyzdžiais, bet ir kurti savus.

Priemonėje pateikiamos lietuvių kalbos integravimo į kitus dalykus veiklos suskirstytos klasių koncentrais – I–II ir III–IV, susietos su *Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje* aprašytais mokinių gebėjimais ir tų dalykų, į kuriuos jos galėtų būti integruojamos, atitinkamu ugdymo turiniu. Tačiau atsižvelgiant į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį, pateiktas užduotis galima taikyti kūrybiškai: atlikti siūlomas veiklas su kitos, nei priskirta leidinyje, klasės mokiniais, diferencijuoti užduotis klasėje skirtingų pasiekimų lygių mokiniams, pasunkinti ar palengvinti jas, parinkti atlikti ne visą aprašytą veiklą su visomis užduotimis, bet jų dalį ir pan.

Parengtomis užduotimis siekiama plėtoti tiek mokomojo dalyko, tiek lietuvių kalbos mokinių gebėjimus, laikant dalyką ir kalbą vienodai svarbiais. „Integruoto mokymo ir mokymosi metodą taikantys mokytojai turėtų būti ypač atidūs ne tik kalbų mokymo būdams, bet ir visam ugdymo procesui“ (Eurydice, Europos švietimo informacijos tinklas, 2006).

Parengtos veiklos apima kalbos vartotojo gebėjimus, pasireiškiančius per įvairias kalbinės veiklos rūšis: klausymą, kalbėjimą, skaitymą ir rašymą. Mokiniai mokosi taikyti įvairias kalbinės veiklos strategijas, įvairiais būdais apmąsto atliktas

užduotis, pastebi, kad kalbos mokomasi per visus mokomuosius dalykus. Integruojant lietuvių kalbos mokymąsi su kitais dalykais parodoma, kaip per gimtosios ir lietuvių kalbos pamokas įgyta patirtis gali padėti mokytis kitų dalykų ir kaip kitų dalykų žinios padeda mokantis kalbos.

Kiekviename klasių koncentre išskirta po du skyrius: I–II klasė – *Aš ir mano šeima, Šventės*, III–IV klasė – *Kelionės, Laisvalaikis ir kultūrinė veikla*.

Veiklos grupuojamos teminiu principu. Kai kurios veiklos gali turėti po keletą užduočių. Prie kiekvienos veiklos

- pateikiami mokinių lietuvių kalbos gebėjimai iš *Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrosios programos* (tie gebėjimai ar jų aspektai, kuriuos aprašoma veikla galėtų padėti ugdyti, išryškinti kitos spalvos šriftu),
- nurodoma, kur ši veikla galėtų būti integruojama,
- pateikiamas veiklos aprašymas, kuriame siūloma, kaip veikla galėtų būti organizuojama,
- pateikiami užduočių pavyzdžiai su galimais atsakymais,
- mokytojui pateikiama patarimų, kuriuose siūloma veiklos organizavimo alternatyvų, diferencijavimo galimybių ir pan.

Mokinių veiklai skirta medžiaga (mokinio veiklos lapai) pateikta prieduose po kiekvieno skyriaus. Ją mokytojas padaugina ar kitaip parodo.

Kalbos ugdymas per visų dalykų pamokas telkia įvairių dalykų mokytojus bendradarbiauti. Toje pačioje klasėje dirbantys mokytojai galėtų kartu aptarti, kokias skaitymo strategijas taikys mokiniai, skaitydami dalykinius tekstus, kokias rašymo užduotis skirs kitų dalykų mokytojai, kokius kalbė-

jimo ar klausymo gebėjimus ugdys savo dalyko pamokose. Bendradarbiavimo kultūra įpareigoja padėti kitiems, kita vertus, ji visuomet teikia galimybių mokytis iš kitų, siekti veiksmingesnio mokymo ir mokymosi.

Kalbos ir dalyko mokymosi integravimo ypatumai pradinėse klasėse

Pradinio ugdymo bendrosiose programose numatyta ugdymo turinio integravimo galimybė, siekiant priartinti mokymąsi prie gyvenimo, pritaikyti užduotis pagal mokinių poreikius, polinkius ir galias, vengti kartojimosi ir pernelyg didelių mokymosi krūvių. Efektyviau spręsti šias problemas galėtų padėti tikslingas lietuvių kalbos ir mokymų dalykų integravimas, sudarantis galimybes mokiniams aktyviau įsitraukti į mokymosi procesą, pritaikyti gebėjimus kituose kontekstuose ir pasiekti norimus rezultatus.

Tiek gimtoji, tiek lietuvių kalba yra susijusios su visais mokomaisiais dalykais abipusiais ryšiais. Viena vertus, kalbos mokymosi procese nuolat remiamasi kitų dalykų žiniomis ir kontekstais, kita vertus, kalba yra kitų dalykų mokymosi priemonė. Integruojant dalyko ir kalbos mokymąsi tuo pačiu metu ugdomos bendrosios ir dalykinės mokinio kompetencijos, apimančios vertybines nuostatas, dalyko ir lietuvių kalbos gebėjimus, įvairių kalbos vartojimo ir socialinių (bendravimo, bendradarbiavimo ir kt.) strategijų taikymą.

Dažnai nerimaujama, kad vaikų ugdymas dviem kalbomis gali nulemti prastesnius gimtosios kalbos pasiekimus. Tačiau daugelis mokslininkų teigia, kad ši baimė yra nepagrįsta. Moksliniai tyrimai rodo, kad vaikai gali išmokti dvi kalbas tuo pačiu metu. Svarbu sudaryti palankias sąlygas išmokti valstybinę kalbą ir integruotis į šalies socialinį kultūrinį gyvenimą ir kartu skatinti gimtosios kalbos mokymąsi. Vaikų, kurie jau ankstyvojoje vaikystėje pradeda mokytis svetimos kalbos, pagerėja ir gimtosios kalbos gebėjimai, nes jie geba „matyti“ dvi kalbas, jas gretinti. Tyrimai rodo, kad labai pagerėja vaikų skaitymas ir rašymas gimtąja kalba, plėtojasi kognityviniai gebėjimai, jie lengviau ir geriau išmoksta ir gimtosios kalbos gramatikos, rašybos, skyrybos ir kitus dalykus, sugeba greičiau atlikti sudėtingas, kompleksiškas užduotis.

Kanadiečių atlikti tyrimai įrodė, kad kalbų mo-

kymasis labai ryškiai padidino intelekto koeficientą. Dvi kalbas vartojantys mokiniai paprastai pasiekia aukštesnio lygio gebėjimus daugelyje sričių. Tobulėja ne tik jų kalbiniai, bet ir socialiniai, pažintiniai, mąstymo gebėjimai.

Kitas ne rečiau išskylantis klausimas: ar vaikas nėra per mažas mokytis kitos kalbos. Daugelio šalių patirtis rodo, kad lengviausiai kalbas vaikai išmoksta nuo trejų iki dešimties metų. Nereikėtų sunerinti, jeigu vaikai kalbėdami maišo kalbas. Tai visiškai normalu ir nėra kalbų painiojimas. Suaugusieji kalbėdami derina kalbas (kalbinę raišką pritaiko situacijai, pašnekovui), o maži vaikai į tai neatsižvelgia, jie vartoja žodžius, kurie jiems geriausiai žinomi, lengviausi. Tik vėliau stebėdami, kaip suaugusieji atskiria kalbas, jie mokosi keisti kalbą atsižvelgdami į klausytoją ir situaciją.

Į tą pačią klasę paprastai susirenka vaikai su labai įvairia kalbine patirtimi ir skirtingais lietuvių kalbos gebėjimais. Vieni gerai kalba lietuviškai, kiti yra tik šiek tiek pramokę, o kai kurie tik retkarčiais girdintys šią kalbą. Todėl mokytojui ypač svarbu pažinti mokinius, išsiaiškinti jų kalbos mokėjimo lygį. Yra išskiriami **keturi negimtosios kalbos mokymosi etapai**.

Pirmajame naujos kalbos mokymosi etape vaikai tik klausosi ir bando iššifruoti dar nepažįstamus kodus. Šiame etape mokytojas turėtų bendrauti su vaiku taip, kad šiam reikėtų daugiau klausytis ir atlikti tam tikrus paprastus veiksmus: atsiversti knygą, surasti reikiamą paveikslėlį, nupiešti, pakviesti draugą ir pan. Mokytis kalbos šiame etape ypač padeda gestai, veiksmai, paveikslukai ir kt. vaizdinės priemonės.

Antrajame naujos kalbos mokymosi etape vaikas jau supranta pagrindinius, dažniausiai girdimus žodžius ir turi savo vartojamą žodyną. Dabar vaikas gali atsakyti į paprastus klausimus, pasakyti pagrindinius daiktavardžius, kai kuriuos veiksmažodžius. Sustiprėja vaiko motyvacija – jis jaučiasi labai laimingas, kad gali bendrauti kita kalba. Šiame etape labai svarbu netaisyti vaiko klaidų. Jo supratimas dar labai ribotas, todėl reikėtų leisti jam pačiam toliau gilintis į naują kalbą.

Trečiajame naujos kalbos mokymosi etape vaikas pradeda kalbėti trumpais sakiniais, frazėmis ir gali visavertiškai bendrauti su kitais, reikšti savo mintis. Jis vis dar daro gramatikos ir tarimo

klaidų. Mokytojui rekomenduojama klaidas taisyti savo pavyzdžiu ir taisyklinga vartoseną, o ne tiesiogiai pamokant. Reikėtų skatinti vaiką bendrauti su kitais, raginti išsakyti savo mintis. Šiame etape svarbu, kad mokiniai turėtų galimybę nuolat plėtoti savo mokėjimus ir gebėjimus.

Ketvirtajame naujos kalbos mokymosi etape vaikai laisvai bendrauja ir daro mažai klaidų, tačiau tiksliniuose pokalbiuose vis dar pritrūksta žodžių ir įgūdžių. Mokytojai dažnai nesupranta, kodėl taip puikiai kalbantis vaikas nesupranta, jei jam aiškina kas nors savita. Šiuo laikotarpiu ypač svarbi mokytojo parama – negalvoti, kad vaikas lėtas ar negabus, o padėti jam susivokti naujosios kalbos situacijose.

Integruoto lietuvių kalbos mokymosi medžiagą ir būdus mokytojas turėtų pritaikyti atsižvelgdamas į mokinių turimą kalbinę patirtį. Su skirtingame kalbos mokymosi etape esančiais mokiniais reikėtų bendrauti skirtingai, užduotis individualizuojant, pritaikant. Visais atvejais dėmesio centre yra mokinys, jo poreikiai.

Rinkdamasis **mokymo ir mokymosi metodus** dalyko ir kalbos integravimo pamokoms, mokytojas turėtų laikytis holistinio požiūrio, kuris reiškia, kad integravimu paremtas ugdymo procesas apima turinį, pažinimą, bendravimą ir kultūrą, o kultūra persmelkia visus kitus elementus. Mokomasi aktyviai, nuolat dirbant su kontekstualia mokymosi medžiaga, susijusia su šalies, mokyklos gyvenimu ir aktualijomis.

Aktyviojo mokymosi būdus galima apibrėžti kaip mokymosi veiklą, kurioje mokiniai aktyviai dalyvauja atlikdami įvairias užduotis ir apmąsto tai, ką jie veikia ir nuveikė. Aktyvus ne tik mokytojas, bet ir mokiniai. Jie yra aktyvūs klausytojai, aktyvūs mąstytojai, problemų sprendėjai. Pradinukams lengviau susikaupti ir būti dėmesingiems tada, kai didesnę pamokos dalį veikia, aiškinasi ir dirba jie patys. Klausydami mokiniai kartais ne viską supranta, o aktyviojo mokymosi metodai juos skatina klausti, kas neaišku, formuluoti skatinančius pakartoti ir interpretuoti klausimus.

Struktūruotai veiklai klasėje ypač **tinka mokymosi bendradarbiaujant** metodai, pagrįsti šiais principais: teigiama tarpusavio priklausomybė, individuali atsakomybė, lygiavertis dalyvavimas ir kalbėjimasis. Šie kiekvieno dalyko turiniui tinkan-

tys metodai padeda tuo pačiu metu veiksmingai tobulinti mokinių dalyko ir kalbos gebėjimus, mokiniai turi galimybę tapti aktyviais mokymosi dalyviais ir pamažu tampa savarankiški. Jie išmoks-ta savarankiškai mokytis individualiai, poromis, grupėmis, bendradarbiaudami, pasitikėti savimi ir grupės nariais.

Kad grupinis darbas būtų veiksmingas mokymosi būdas, mokytojas turi prasmingai vadovauti veiklai. Turėdami konkrečias užduotis mokiniai dirba kartu, derina savo veiksmus siekdami numatyto rezultato (renka informaciją, ją grupuoja, ieško priešasčių, analizuoja, apibendrina, daro išvadas, ieško argumentų, kūrybiškai pristato). Geras darbas grupėje perkelia atsakomybę už mokymąsi ant mokinių pečių. Taip dirbant neišvengiamai vartojamos ir ugdomos abi kalbos: ir lietuvių kalba, kuria formuluojama užduotis, ir gimtoji. Mokymiesi grupėje drovesni mokiniai paprastai dirba aktyviau ir daugiau kalba nebijodami suklysti. Geriau mokantys kalbą savo gebėjimus tobulina padėdami kitiems, juos mokydami.

Mokiniai supranta, kad kartu dažnai gali padaryti tai, ko pavieniui nepavyktų. Dirbdami grupėje mokiniai turi bendrauti, sukurti pasitikėjimo ir paramos atmosferą, todėl atsiranda tinkamos sąlygos išmokti tam reikalingą leksiką (mandagiai paprašyti, pasiūlyti pagalbą, oriai apginti savo nuomonę, mandagiai nepritarti, paskatinti veikti, pagirti ir kt.) tiek lietuvių, tiek gimtąja kalba. Tinkamai mokantis bendradarbiaujant ugdomas kūrybiškumas, tobulinami tiek specifiniai dalyko, tiek kalbos, komunikavimo ir socialiniai gebėjimai.

Dar vienas būdas sukurti reikiamą aplinką aktyviam mokymuisi integruojant lietuvių kalbos ir dalyko mokymąsi – **žaidimai**. Mokiniai turi išmokti daug įvairių dalykų, kuriuos jie pritaikys realiame gyvenime, pvz., išmokti daugybę žodžių, kuriuos reikės prisiminti įvairiose gyvenimiškose situacijose. Kad toks mokymasis būtų prasmingas, mokiniai turi būti įsijautę į situacijas, kada viena ar kita informacija yra taikoma. Dažnai tokios situacijos, kuriose mokiniai turi taikyti tai, ką jau išmoko ar vis dar mokosi, sukuriamos žaidžiant. Žaidimas – natūralus vaiko poreikis, gyvenimo būdas, jam labiausiai suprantama veikla. Mėgdžiodamas suaugusiųjų elgesį, darbą, kalbą, vaikas susipažįsta su aplinkiniu pasauliu, įgyja žinių, praktinių, kasdie-

nėje veikloje reikalingų gebėjimų, patirties. Mokydamasis žaidimo metodu vaikas tenkina savo gyvybinį poreikį žaisti, siekia žaidimo tikslų, o mokytojas padeda įgyti reikiamų dalyko žinių ir gebėjimų, tobulinti lietuvių kalbos mokėjimą, ugdyti bendrųjų kompetencijų gebėjimus: iniciatyvumą, savarankiškumą, kūrybiškumą, tikslo siekimą, pagarbą draugams, gebėjimą derinti veiksmus, suvienyti pastangas, kontroliuoti savo veiksmus ir emocijas, vengti konfliktų.

Mokinių dalyko ir kalbos gebėjimus veiksmingai ugdo **praktinis tyrinėjimas**. Ši veikla gali būti įdomi ir aktyvi, skatinanti mokinius geriau pažinti artimąją aplinką, o įgytas žinias ir gebėjimus pritaikyti įvairioms problemoms spręsti. Praktinis tyrinėjimas yra įdomesnis ir aktyvesnis tada, kai mokiniui ar mokinių grupei yra leidžiama jį atlikti savarankiškai. Mokiniai mokosi kelti klausimus, problemas ir ieškoti sprendimo būdų. Kokius dalyko ar (ir) kalbos tyrinėjimo objektus pasirinkti, priklauso nuo turimų priemonių, mokytojo kompetencijos, mokinių pasirengimo lygio, laiko, tikslų ir uždavinių, kuriuos norima pasiekti. Pradinėse klasėse tyrinėjami labai paprasti, su mokinio aplinka susiję dalykai. Dažniausiai veikla atliekama gimtąja kalba įterpiant klausimą, užduotį, jos dalį, kurią mokiniai atlieka, lietuvių kalba.

Šiuolaikinis ugdymo procesas neįsivaizduojamas be informacinių **komunikacinių technologijų** naudojimo. Jos padeda gerinti ir kalbos, ir dalyko mokymosi kokybę: veiksmingesnį kalbos mokymąsi užtikrina natūralesnė kalbos mokymosi aplinka, autentiški kalbos vartojimo pavyzdžiai, neakcentuojamos taisyklės, „savaiminis“ kalbos formų išmokimas. Dalyko gebėjimams ugdyti gali būti pasitelkiami autentiški dalyko šaltiniai, todėl išsiplėčia savarankiško ir komandinio darbo galimybės, kūrybinės, tyrinėjimo erdvės. Pradinių klasių mokiniams ypač tinka įvairiems dalykams mokyti skirti kompiuteriniai žaidimai lietuvių kalba. Atrenkant informacijos šaltinius svarbu įvertinti šaltinių patikimumą, atitiktį mokinių amžiui, informacijos apimtį ir pateikimo būdus, žodyną, raiškos sudėtingumą, kalbos taisyklingumą.

Čia trumpai aptarti tie mokymosi metodai ir strategijos, kurie siūlomi leidinyje pateikiamoms veikloms atlikti. Ugdymo procese mokytojas turėtų taikyti kuo įvairesnius metodus (individualaus, grupinio, komandinio darbo), kurie skatintų mokinius aiškintis, klausti, tyrinėti, interpretuoti, spręsti problemą, projektuoti, modeliuoti, kurti. Įvairovė turėtų sudaryti palankias kitų dalykų ir kalbos mokymosi sąlygas visiems, taip pat ir specialiųjų ugdymosi poreikių, mokiniams.

I-II KLASĒS

I skyrius

AŠ IR MANO ŠEIMA

Tema „Aš esu!“ (1–3 veiklos)

1 veikla „Aš esu aš“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.1. <i>Klausosi sąmoningai, dėmesingai, atrenka jam reikšmingą informaciją.</i></p> <p>2.2.1. <i>Kalba monologu, dalyvauja dialoge (atsako į klausimus ir pats klausia, reiškia mintis ir jausmus), naudojami neverbališkos kalbos priemonėmis (mimika, judesiais).</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose mokiniui reikia prisistatyti, trumpai papasakoti apie save: išvaizdą, pomėgius, šeimą, artimiausią gyvenamąją aplinką ir pan. (Etika, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: berniukas, mergaitė, mokynys, mokinė, šešeri, septyneri. Aš esu... Mano vardas... Man jau... Aš jau...</p>	

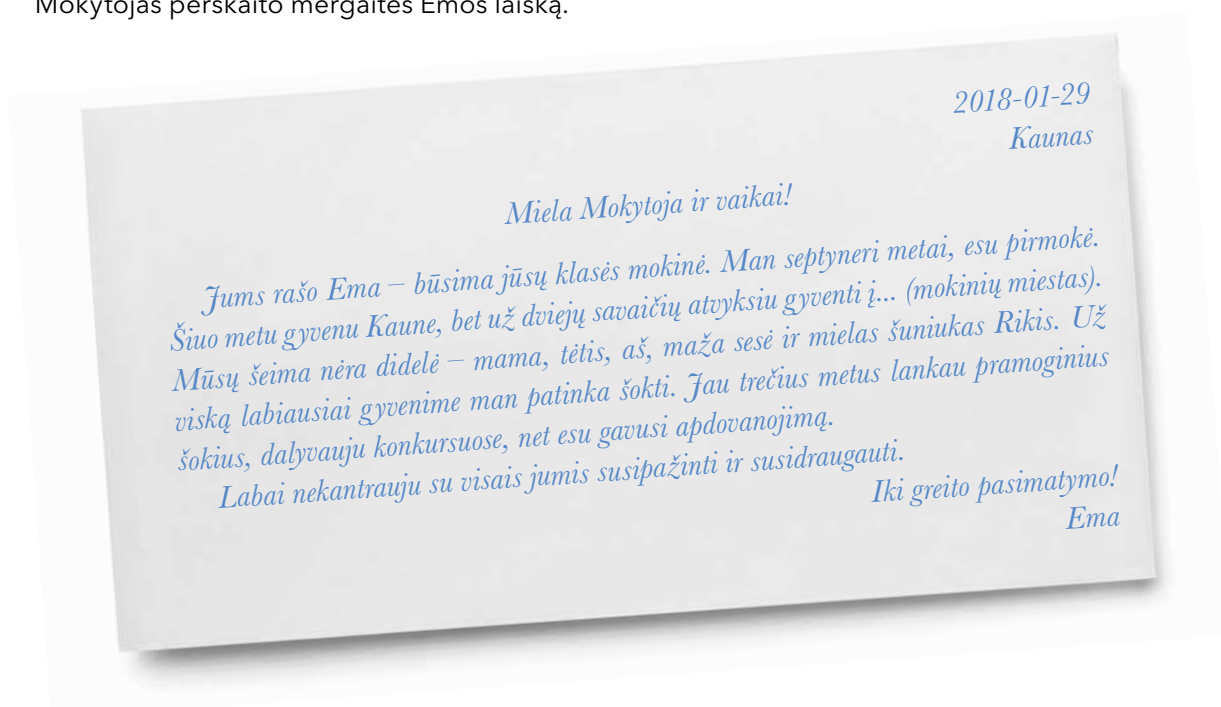
1 dalis

Veiklos aprašymas

Mokytojas, siekdamas sudominti mokinius veikla, apibūdina situaciją:

Įsivaizduokite, kad į mūsų klasę po dviejų savaitių atvyks mokyti nauja mokinė – Ema. Norėdama pasisveikinti ir prisistatyti, ji atsiuntė mums laišką, kuriame trumpai papasakojo apie save.

Mokytojas perskaito mergaitės Emos laišką.

Užduotis

Klausydamas skaitomo Emos laiško, užduočių lape atsakyk į klausimus:

- Koks mergaitės vardas?
- Kiek jai metų?
- Kelintoje klasėje mokosi Ema?
- Kur ji gyvena?
- Ką Ema mėgsta veikti?
- Kokį augintinį turi mergaitė?

Patarimai mokytojui

Kad situacija atrodytų kuo tikroviškesnė, patariama mergaitės laišką išspausdinti ant atskiro lapo, įdėti į voką ir jį užklijuoti. Ant voko užrašyti mokyklos adresą ir klasę, į kurią siunčiamas laiškas. Praplėšti voką patariama prie vaikų, prieš jį skaitant.

Pirmą kartą skaitant laišką, mokiniai klausosi. Paskui jiems galima išdalyti užduočių lapus (1 mokinio veiklos lapas) su užrašytais klausimais, kad antrą kartą klausydami skaitomo laiško mokiniai pasižymėtų reikalingą informaciją. Nebūtina skaityti laišką keletą kartų. Atsižvelgdamas į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį, mokytojas pats nusprendžia, kiek kartų skaitys laišką. Į klausimus mokiniai atsako žodžiu.

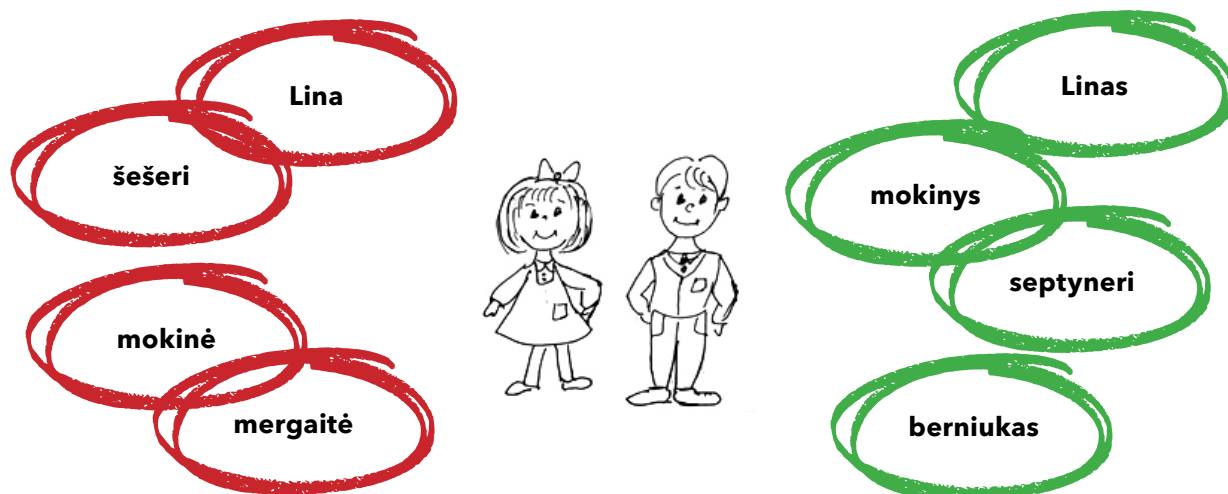
2 dalis**Veiklos aprašymas**

Mokytojas pasiūlo mokiniams pasiruošti Emos sutiktuvėms ir pasimokyti papasakoti apie save.

Mokiniams išdalijami užduočių lapai (2 mokinio veiklos lapas). Parinkę tinkamus žodžius berniukui ir mergaitei, mokiniai atitinkamai juos nuspalvina pasirinkta spalva, pvz., žalia ir raudona. Paskui, mokytojui padedant, mokiniai pagal planą pasakoja apie mergaitę ar berniuką. Kai pavyksta, pagal planą pasakoja apie save.

Užduotis

1. Rask mergaitės ir berniuko žodžius. Nuspalvink juos skirtingomis spalvomis.

Vaikai pasakoja apie save:

- Labas, aš esu Lina. Aš jau mokinė, pirmokė, nors man dar tik šešeri.
- Laba diena. Aš esu Linas. Man septyneri, ir aš jau mokinys, pirmokas.

2. Dabar tu papasakok apie save:

koks tavo vardas,
 kiek tau metų,
 kur mokaisi,
 ką mėgsti veikti.

Gali naudotis šiuo planu:

Aš esu... mergaitė / berniukas
Mano vardas... Ema / Lina / Linas
Man jau... šešeri / septyneri
Aš jau... mokinė / mokinys

Patarimai mokytojui

Mokiniai gali būti suskirstyti į grupes, poromis arba galima skirti užduotis kiekvienam vaikui individualiai. Mokytojas atkreipia dėmesį į vyriškosios ir moteriškosios giminės žodžius, jų galūnes, pvz.:

Linas – Lina
 Mokinys – mokinė
 Pirmokas – pirmokė
 Greitas – greita
 Draugas – draugė ir pan.

Kad mokiniams būtų lengviau suprasti vyriškosios ir moteriškosios giminės skirtumus, galima ieškoti ir pateikti pavyzdžių mokinių gimtąja kalba.

Pateiktą užduotį atlikti poroje: galima organizuoti dialogo pratybas, kai vienas mokinys klausinėja, o kitas atsako, pasakodamas apie save. Paskui mokiniai apsikeičia vaidmenimis ir toliau tęsia pokalbį.

2 veikla „Kokia mano nuotaika?“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
1.2.1. <i>Klausosi sąmoningai, dėmesingai, atrenka jam reikšmingą informaciją.</i> 1.4.1. <i>Nusako klausomo teksto temą, daro tiesiogines išvadas, išsako savo nuomonę, emocinį santykį; išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi.</i>	Integruojama į kitas veiklas, kuriose aptariami žmogaus jausmai ir nuotai- kos, aiškinamasi, kas juos sukėlė ir kaip suvaldyti neigiamus jausmus, emocijas ir nuotaikas. (Etika, pasaulio pažinimas)
Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: linksmas, laimingas, svajingas, išsigandęs, susigėdęs, liūdnas, piktas, nustebęs.	

Veiklos aprašymas

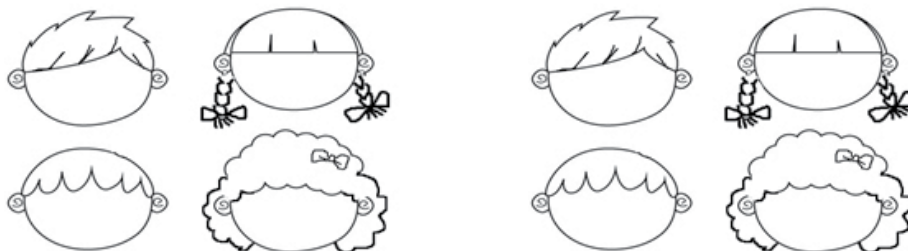
Lentoje arba ekrane nupiešiami arba parodomi tušti vaikų veideliai, o aplink juos – nuotaiką nusakantys žodžiai. Mokiniais išdalijami užduočių lapai (3 mokinio veiklos lapas).

linksmas

piktas

liūdnas

nustebęs

išsigandęs

laimingas

susigėdęs

svajingas

Mokytojas po vieną perskaito situacijas, o mokiniai pagal situaciją nusako, kokia galėtų būti žmogaus nuotaika. Užduočių lapuose mokiniai veideliuose nupiešia vaikų nuotaikas ir sujungia savo piešinį su tinkamu nuotaiką apibūdinančiu žodžiu.

Užduotis

Nupiešk veideliuose vaikų nuotaiką. Sujunk savo piešinį su tinkamu nuotaiką nusakančiu žodžiu (3 mokinio veiklos lapas).

Situacijos, kurias perskaito mokytojas:

1. Vytenis, grįžęs iš mokyklos namo, pastebėjo, kad pametė raktą nuo namų.
2. Rita pagaliau rado seniai ieškotą pakabuką.
3. Rokas perskaitė labai juokingą pasakojimą.
4. Laura suvalgė visus saldinius, kuriuos mama buvo nupirkusi svečiams vaišinti.
5. Tomas įsivaizdavo, kad užaugęs bus lakūnu ir apkeliaus daugybę šalių.
6. Urtė, pabudusi ryte, pro langą pamatė kalną sniego.
7. Augusto broliukas dažais apipaisė jo mėgstamiausius marškinėlius.
8. Vasaros atostogos baigėsi ir Agnė turės grįžti namo po viešnagės pas savo geriausią draugę Justę.

Patarimai mokytojui

Situacijoms mokiniai gali priskirti skirtingas nuotaikas. Svarbu jas aptarti, išsiaiškinti, kodėl mokiniai taip mano. Galima sugalvoti kitų situacijų arba vaikai gali pasidalyti savo patirtimi, apibūdindami įvairias nuotaikas. Mokytojas gali pasiūlyti mokiniams situacijas suvaidinti. Nuotaikų apibūdinimus rekomenduojama pirmiausiai aptarti gimtąja kalba, o tik tada lietuvių.

Nupieštus veidelius su nuotaikų apibūdinimais galima pakabinti klasėje ir naudoti juos kasdien įsivertinant, kokios nuotaikos mokiniai ateina į mokyklą, kaip keičiasi nuotaika atliekant užduotis, pertraukų metu arba pasibaigus pamokoms. Galima palyginti, kokia nuotaika dažniausiai vyrauja klasėje, o kokios nebūna. Pritaikydami gyvenime nuotaikų apibūdinimus, mokiniai greičiau juos išmoks ir atskirs.

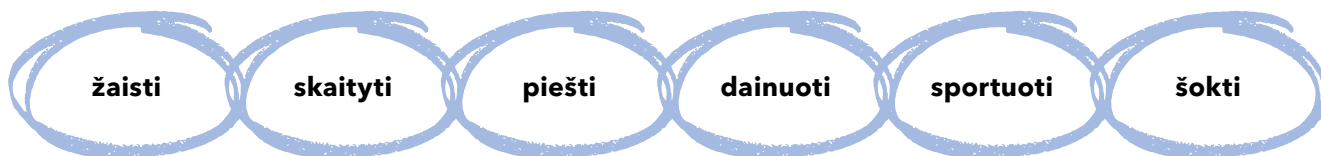
3 veikla „Man patinka“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.3.1. <i>Bendraudamas klausosi kito, reaguoja į klausimus, prašymus, pastebėjimus, pajuokavimus.</i></p> <p>1.5.2. <i>Išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi, vertina pagal nurodytus kriterijus.</i></p> <p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: papasakoja, informuoja, paaiškina, apibūdina.</i></p>	<p>Integruojama į kitas veiklas, kuriose aptariami žmogaus pomėgiai arba neformaliojo ugdymo veiklos (sporto, meno ar kt.), kalbama apie grupes, kurias sieja bendri tikslai ir pomėgiai; atliekamos duomenų rinkimo, apdorojimo, pateikimo, analizavimo pratybos. (<i>Etika, pasaulio pažinimas, matematika, kūno kultūra</i>)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>Man patinka ... žaisti, skaityti, piešti, dainuoti, sportuoti, skaičiuoti, šokti.</i></p>	

1 dalis

Veiklos aprašymas

Mokytojas, pristatydamas veiklą, lentoje užrašo arba ekrane parodo žodžius:

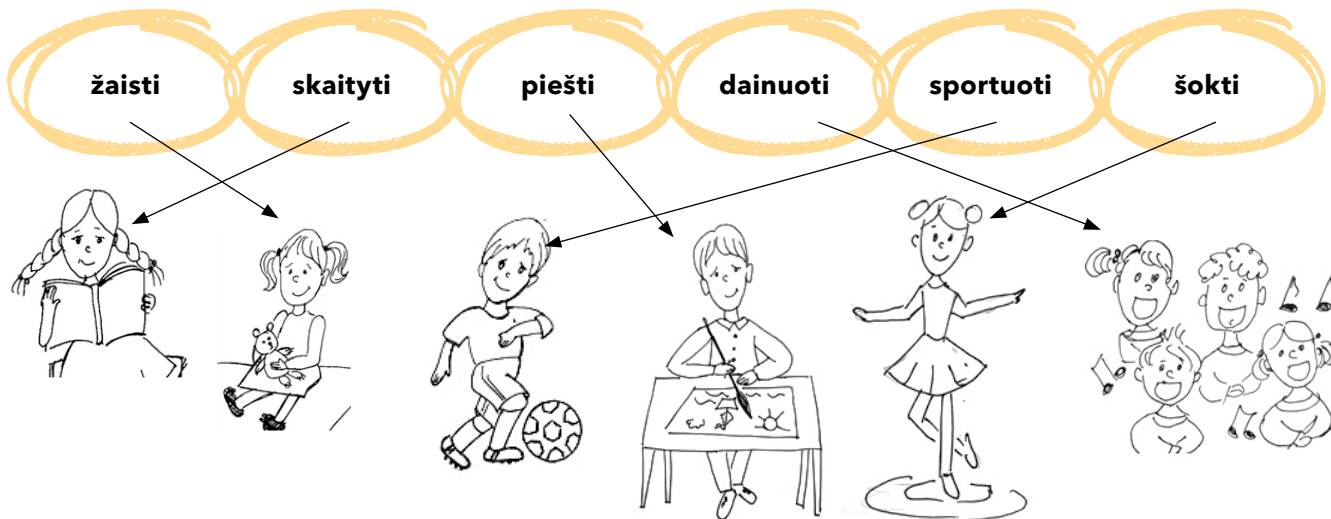
Kartu samprotaujama, ką jie galėtų reikšti ir kodėl užrašyti būtent šie žodžiai. Išsiaiškinama, kad veiklos metu bus kalbama apie žmonių pomėgius ir jų įvairovę.

Mokiniam išdalijami lipnūs lapeliai ir paprašoma pažymėti tą veiklą iš pateiktų, kuri labiausiai patinka. Lapelius mokiniai atneša ir priklijuoja po tuo žodžiu, kuris atitinka mokinio pasirinkimą. Pamatoma, kurios veiklos klasėje yra populiariausios, o kurios mažiau populiarios. Svarstoma, kodėl taip yra.

Prieš trečiosios užduoties atlikimą mokiniams išdalijami veiklos lapai (4 mokinio veiklos lapas) ir paprašoma atlikti užduotį. Siekiama įtvirtinti pomėgių pavadinimus.

Užduotys

1. Pažymėk tau labiausiai patikusią veiklą iš pateiktų. Jeigu patinka kita veikla, įrašyk jos pavadinimą tuščioje eilutėje.
2. Atsakyk į klausimus:
 - Kuri veikla klasėje yra populiariausia?
 - Kuri veikla klasėje yra mažiausiai populiari?
 - Ką dar mėgstate veikti vaikai? Pasiūlyk savo variantą, kurio nebuvo.
 - Pasvarstyk, ar reikia turėti pomėgių. Kodėl?
3. Sujunk tinkamus žodžius su paveikslėliais.

Patarimai mokytojui

Įgyvendinant šią veiklą galima ne tik aptarti žmonių pomėgius, bet ir parodyti statistikos elementų pritaikymą gyvenime. Atlikus klasėje mini tyrimą apie mokinių pomėgius, galima pamatyti ir palyginti, kuo esame panašūs ir kokie skirtingi. Patariama atkreipti dėmesį į mokinių pomėgius, kurie nebuvo pateikti pasirinkimuose, bet vaikai juos išskyrė. Aiškinamasi, kuo jie naudingi, vertingi, kodėl žmogui reikia turėti pomėgių.

2 dalis

Veiklos aprašymas

Mokiniai suskirstomi grupelėmis po 4–5. Mokytojas skiria 3–5 minutes, per kurias mokiniai grupėje kalbasi apie savo pomėgius. Paskui mokinių grupės sumaišomos ir vėl kalbasi 3–5 minutes. Galima kelis kartus keisti grupes.

Užduotys

Grupėje pasikalbėkite apie savo pomėgius:

1. Susitarkite, kuris pradės pokalbį, kuris bus antras, trečias, ketvirtas, penktas.
2. Kiekvienas užduokite bent vieną klausimą apie draugo pomėgį.
3. Pasirinkite jūsų grupėje dažniausiai paminėtą pomėgį ir pasikalbėkite plačiau apie jį (kuo jis patrauklus; ar seniai turite tą pomėgį; kodėl rekomenduotumėte jį draugui ir pan.).
4. Padėkokite vienas kitam už pokalbį.

Patarimai mokytojui

Norint padėti mokiniams greičiau įtvirtinti kai kurių lietuviškų žodžių ir frazių vartojimą, galima pasiūlyti pokalbį plėtoti pagal tokią struktūrą:

- Aš labai mėgstu šokti, o ką mėgsti veikti tu?
- Aš labai mėgstu piešti, o ką mėgsti veikti tu?
- Aš labai mėgstu dainuoti, o ką mėgsti veikti tu?
- Aš labai mėgstu sportuoti, o ką mėgsti veikti tu?

Taip tęsiama, kol visi vaikai grupėje pasisako, ką mėgsta veikti. Jeigu pomėgis kartojasi, patariama jį aptarti, kodėl jis toks populiarus, kodėl jį rekomenduočiau draugui ir pan.

Atkreipiamas dėmesys į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį. Jeigu vaikams sunku bendrauti lietuvių kalba, galima susitarti, kad mokiniai lietuviškai įterptų pavienius žodžius, įvardydami pomėgį.

Tema „Mano šeima“ (4–8 veiklos)

4 veikla „Šeima“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
1.3.2. <i>Klausydamasis leidžia pašnekovui išsakyti savo mintis, stengiasi jo nepertraukti. Klausosi be reikalo nepertraukdamas.</i> 1.5.2. <i>Išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi, vertina pagal nurodytus kriterijus.</i>	Integruojama į kitas veiklas, kuriose kalbama apie šeimą, skirtingus šeimų modelius, šeimos svarbą ir reikšmę žmogaus gyvenime. (Gimtoji kalba, matematika, pasaulio pažinimas)
Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: šeima, šeimos narys, vaikas, suaugęs, daugiavaikė šeima, draugiška šeima ir pan.	

Veiklos aprašymas

Mokytojas mokiniams rodo paveikslėlius, kuriuose pavaizduotos įvairios šeimos. Kiekvienas šeimos modelis aptariamas, prisiskiriama, kuriam modeliui artima mokinio šeima. Kartu ieškoma pavyzdžių iš gyvenimo kitiems šeimų modeliams pagrįsti. Skaičiuojama, kiek vaikų ir kiek suaugusiųjų sudaro šeimą. Samprotaujama, ar naminiai gyvūnai gali būti vadinami šeimos nariais.

Toliau mokiniai gali būti suskirstyti į grupes arba galima skirti užduotis kiekvienam vaikui individualiai. Vaikai pasirenka paveikslėlį ir pasakoja apie tai, ką jame mato. Papasakoję suskaičiuoja, kiek vaikų ir suaugusiųjų pavaizduota jų pasirinktame paveikslėlyje, lygina suaugusiųjų ir vaikų skaičių.

Užduotys

1. Pasirink vieną paveikslėlį ir papasakok apie jame pavaizduotą šeimą (5 mokinio veiklos lapas).
2. Suskaičiuok ir įrašyk kortelėse, kiek vaikų ir kiek suaugusiųjų pavaizduota pasirinktame paveikslėlyje. Palygink, ko daugiau arba ko mažiau.

2 vaikai

4 suaugusieji

1 vaikas

2 suaugusieji

Patarimai mokytojui

Galima parinkti paveikslėlius, kuriose būtų pavaizduotos įvairios šeimos: trijų asmenų, daugiavaikės, su naminiiais gyvūnais ir pan. Kuo daugiau skirtingų modelių bus parodyta vaikams ir aptarta, tuo platesnį supratimą apie tai, kas yra šeima, mokiniai formuos. Siūloma mokiniams pateikti klausimų:

- Kas pavaizduota paveikslėlyje?
- Kiek žmonių yra pavaizduotoje šeimoje?
- Kokia ši šeima? Paaiškink, kodėl taip manai.

Silpniau lietuvių kalbą mokančių arba kalbos nemokančių mokinių galima klausti, kas pavaizduota, prašant įvardyti kiekvieną šeimos narį.

Norėdamas pajvairinti užduotį, mokytojas paveikslėlius gali sukarpyti ir pateikti kaip dėlionę.

5 veikla „Šeimos nariai“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	
<p>1.3.2. <i>Klausydamasis leidžia pašnekovui išsakyti savo mintis, stengiasi jo nepertraukti. Klausosi be reikalo nepertraukdamas.</i></p> <p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: papasakoja, informuoja, paaiškina, apibūdina.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose aptariami šeimos nariai, jų pareigos, domimasi šeimos praeitimi, tradicijomis, sudaromas giminės medis, ieškoma ryšių tarp šeimos narių. (Gimtoji kalba, etika, pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos)</p>
Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: šeima, tėtis, mama, senelis, senelė, brolis, sesė, dukra, sūnus ir pan.	

Veiklos aprašymas

Mokiniai gali būti suskirstyti poromis arba nedidelėmis grupėmis po tris. Kiekvienai grupei mokytojas išdalija vokus arba užduočių lapus (6 mokinio veiklos lapas) su žodžių kortelėmis. Mokinių paprašoma suskirstyti žodžius į panašios reikšmės žodžių grupes. Kiekviena mokinių grupė turėtų išskirti tokius panašios reikšmės žodžius:

- močiutė, senelė, senutė;
- tėvas, tėtis, tėvukas, tėtukas, tėvelis;
- senelis, senolis, senukas;
- mama, mamytė, motinėle;
- brolis, brolytis, broliukas;
- sesuo, sesė, sesutė;
- dukra, duktė, dukrelė;
- sesuo, sesė, sesutė;
- sūnus, sūnelis.

Galima paprašyti mokinių panašios reikšmės žodžius nuspalvinti vienoda spalva.

Užduotis

Rask tos pačios reikšmės žodžius ir juos sugrupuok. Nuspalvink kiekvieną grupę vis kita spalva (6 mokinio veiklos lapas).

Močiutė, tėvas, senelis, mama, brolis, sesuo, dukra, sūnus, senelė, tėtis, mamytė, motutė, tėvukas, senolis, brolytis, motinėlė, sesė, tėtukas, duktė, senutė, senukas, tėvelis, broliukas, dukrelė, sesutė, sūnelis, sūnaitėlis.

Patarimai mokytojui

Kad mokiniai lengviau įsidėmėtų šeimos narių pavadinimus, klasėje su mokiniais galima pažaisti žodžių žaidimus.

Žaidimas „Dėlionė“

Su mokiniais galima pasigaminti panašios reikšmės žodžių kortelių. Pasirenkama keletas tvirtesnio spalvoto kartono lapų. Kiekvienas spalvoto kartono lapas sukarpomas į 4–5 dalis. Ant kiekvienos sukarpyto tos pačios spalvos lapo dalies užrašomas panašios reikšmės žodis. Paskui gautos kortelės su žodžiais išmaišomos kaip dėlionė. Žaisti su žodžiais galima poromis, grupėmis arba individualiai.

Žaidimas „Kas po ko?“

Vaikai išsidalija korteles su įvairiais panašios reikšmės žodžiais. Mokytojas pasako vieną žodį, pvz., *mama*, ir visi mokiniai, turintys korteles su šio žodžio giminiškais žodžiais, iš eilės pasako savo turimus žodžius. Paskui pasakomas kitas žodis ir kiti mokiniai iš eilės pasako, kokius jo giminiškus žodžius turi.

2 dalis

Veiklos aprašymas

Mokytojas mokiniams ekrane parodo šeimos paveikslėlį. Vaikai pasako, ką jame mato.

Siūloma mokiniams pateikti klausimų:

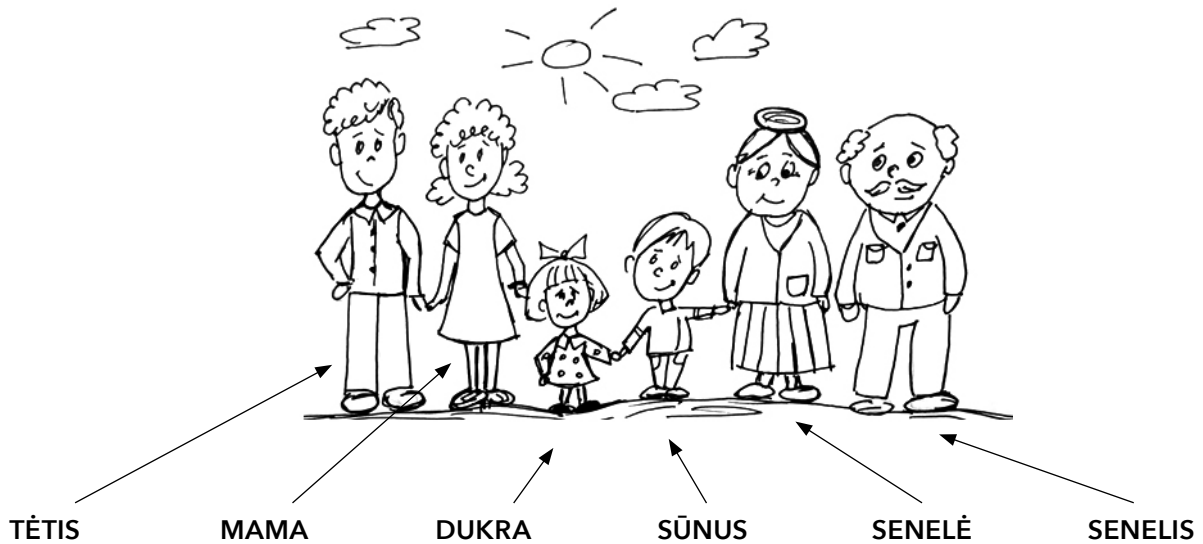
- *Kiek žmonių yra šioje šeimoje?*
- *Kiek suaugusių žmonių? Kiek vaikų?*
- *Kiek moteriškosios lyties atstovių? Kiek vyriškosios lyties atstovų?*
- *Pasvarstykite, kokia ši šeima? Paaiškinkite, kodėl taip manote.*

Nemokančių arba silpnai kalbą mokančių mokinių galima klausti:

- *Kur yra tėtis?*
- *Kur yra mama?*
- *Kur yra senelė?*
- *Kur yra senelis?*
- *Kur yra vaikai?*

Užduotys

1. *Rask ir sujunk šeimos narius su jų pavadinimais (7 mokinio veiklos lapas).*
2. *Sugalvok ir parašyk šeimos narių vardus.*
3. *Papasakok apie savo šeimą. Vartok išmoktus žodžius ir apibūdink savo šeimos narius. Kokie jų vardai?*
4. *Atsinešk į mokyklą kiekvieno savo šeimos nario daiktą, kuris padėtų tau apie jį papasakoti.*

Patarimai mokytojui

Kad mokiniai geriau įsidėmėtų šeimos narių pavadinimus, su jais pedagoginės pertraukėlės metu galima išmokti pirštelių mankštelę.

Šeima

Šitas pirštelis – senelis,

Šitas pirštelis – močiutė,

Šitas pirštelis – mama,

Šitas pirštelis – tėvelis,

Šitas pirštelis – aš.

Štai mano visa šeima!

Pirštelių mankštelę galima įterpti bet kurioje pamokoje ar veikloje, į kurią integruojama „Šeimos“ tema. Atsižvelgiant į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį, pirmiausiai gali mokytojas sakyti mankštelės žodžius, o vaikai tik lenkti pirštelius. Paskui mokiniams padedama išmokti mankštelės žodžius ir juos sakyti visiems kartu. Sakydami kiekvieną eilėraščio eilutę, vaikai ritmingai lenkia po pirštą, pradėdami nuo nykščio.

3 dalis

Veiklos aprašymas

Mokinių paprašoma namuose nufotografuoti savo šeimą ir atnešti nuotrauką į mokyklą. Klasėje mokiniai papasakoja apie savo šeimą, išvardydami šeimos narius, pasakydami jų vardus ir nusakydami, ką kuris mėgsta veikti. Veiklą galima organizuoti grupėmis arba visiems kartu susibūrus klasėje ant kilimo.

Užduotis

Namuose nufotografuok savo šeimą ir nuotrauką atnešk į mokyklą, parodyk klasės draugams ir mokytojui. Papasakok apie savo šeimą:

- Kas pavaizduota nuotraukoje?
- Kiek narių sudaro tavo šeimą?
- Kokie šeimos narių vardai?
- Pasakyk iš eilės, kas nuotraukoje yra vaikas, o kas – suaugusysis.
- Ką kam patinka veikti?

Patarimai mokytojui

Galima paprašyti mokinių, kad jie atsineštų tokią savo šeimos nuotrauką, kurioje būtų pavaizduotas šeimos pomėgis arba veikla, kurioje dalyvauja visi kartu. Po pristatymo klasėje galima surengti parodą „Mano šeima“, kurioje būtų sukabintos visų klasės mokinių šeimų nuotraukos. Parodą galima aptarti pagal šiuos kriterijus:

- Šeimų narių skaičius
- Šeimų pomėgiai
- Šeimų nuotaikos ir kt.

Vėliau pagal šiuos kriterijus galima nubrėžti klasės šeimų diagramą, palyginti šeimų narių skaičių, pomėgius ir kt.

6 veikla „Šeima kartu gali viską!“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.3. Klausosi amžiaus tarpsnį atitinkančių grožinių ir ne-grožinių tekstų, supranta pagrindinę juose pateiktą informaciją.</p> <p>1.4.1. Nusako klausomo teksto temą, daro tiesiogines išvadas, išsako savo nuomonę, emocinį santykį; išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi.</p> <p>2.4.2. Nuosekliai pasakoja ar atpasakoja. Siekdamas sudominti, pasakoja emociškai, raiškiai. Kalbėdamas tinkamai pavartoja tarmybes (jeigu jas žino).</p> <p>2.4.4. Taisyklingai taria, kirčiuoja dažnai vartojamus žodžius. Tinkamai intonuoja sakinius, kai yra suteikiama pagalba.</p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose aptariami šeimos narių vaidmenys, pagalba ir pagarba kitiems; inscenizuojamos įvairios situacijos, kuriamos dekoracijos pasirodymams. (Pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: močiutė, senelis, anūkė, šuniukas, katinėlis, pelytė, pasaka.</p>	

1 dalis

Veiklos aprašymas

Norėdamas sudominti mokinius veikla ir įvesti į temą, mokytojas išdalija mokiniams užduočių lapus (8 mokinio veiklos lapas) ir paprašo viena spalva nuspalvinti šeimos narių pavadinimus, o kita spalva – gyvūnų pavadinimus. Kai mokiniai atlieka užduotį, paprašo pasakyti pasakos pavadinimą, kurioje paminėti šie veikėjai, ir ką jie veikė.

Užduotis

1. Rask ir viena spalva nuspalvink šeimos narių pavadinimus, kita spalva – gyvūnų pavadinimus (8 mokinio veiklos lapas).
2. Pagal nuspalvintus šeimos narių ir gyvūnų pavadinimus įvardyk pasaką, kurioje dalyvauja šie veikėjai.

K	R	P	T	N	D	M	Š
A	Z	E	V	B	K	O	U
T	O	L	D	P	S	Č	N
I	E	Y	T	Y	U	I	I
N	K	T	H	G	F	U	U
A	C	Ė	B	N	M	T	K
S	L	A	N	Ū	K	Ė	A
S	E	N	E	L	I	S	S

Patarimai mokytojui

Jeigu mokiniams sunku įvardyti pasaką *Ropė*, mokytojas gali aptarti su mokiniais kiekvieną kryžiažodyje nuspalvintą žodį, užrašyti jų pavadinimus lentoje ir parodyti ekrane kelis skirtingų pasakų pavadinimus, pvz., *Pagrandukas; Trys paršiukai; Lapė ir sūris; Ropė; Katinėlis ir gaidelis; Vilkas ir septyni ožiukai*. Su mokiniais prisimenama kiekviena pasaka, trumpai aptariamas jų turinys ir vėl bando pasakyti, kurios pasakos veikėjai yra nuspalvinti kryžiažodžio šeimos nariai ir gyvūnai.

2 dalis

Veiklos aprašymas

Kad mokiniai geriau suprastų šeimos svarbą, kiekvieno šeimos nario vaidmenį, taip pat prisimintų šeimos narių pavadinimus, galima su jais suvaidinti pasaką *Ropė*:

Pažiūrimas vaizdo įrašas su sekama pasaka:

<https://www.youtube.com/watch?v=KWmWShBMF10> arba:

<http://www.pasakos.lt/pasaka-apie-rope/>

- kiekvienam vaikui skiriamas vaidmuo;
- mokytojui padedant vaidinama pasaka klasėje.

Užduotis

1. Pasižiūrėk pasakos „Ropė“ vaizdo įrašą.
2. Pasirink veikėją, kurį norėtum suvaidinti.
3. Parepetuok pasirinktą vaidmenį.
4. Paprašyk klasės draugo, kad pasižiūrėtų tavo vaidinimą ir patartų, kaip galėtum patobulinti savo pasirodymą.
5. Su kitais klasės mokiniais suvaidink pasaką „Ropė“ klasėje.

Patarimai mokytojui

Pasižiūrėjus pasaką *Ropė*, galima su mokiniais aptarti šeimos narių vaidmenis ir pasakos pagrindinę mintį: šeima kartu gali viską. Galima svarstyti, kas būtų buvę, jeigu į pagalbą neateitų šuniukas, katinėlis ir pelytė arba jeigu senelis gyventų vienas ir nebūtų kam padėti rauti ropę. Aptariamas šeimos narių vaidmuo, šeimos reikšmė ir svarba žmogaus gyvenime.

Jeigu mokiniams gerai pavyksta suvaidinti pasaką, galima pasikviesti kitos klasės mokinius ir jiems dar kartą suvaidinti.

Atsižvelgiant į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį, galima su jais kurti filmą *Ropė* (pvz., <https://www.youtube.com/watch?v=vxaHSV96aFk>):

- kiekvienas vaikas nupiešia vieną pasakos fragmentą;
- mokytojui padedant seka pasaką, iš eilės rikiuodami nupieštus piešinius;
- šį „filmą“ galima nufilmuoti arba piešinius pakabinti klasėje.

7 veikla „Mamyte mylima“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.3. Klausosi amžiaus tarpsnį atitinkančių grožinių ir ne-grožinių tekstų, supranta pagrindinę juose pateiktą informaciją.</p> <p>1.4.1. Nusako klausomo teksto temą, daro tiesiogines išvadas, išsako savo nuomonę, emocinį santykį; išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi.</p> <p>2.4.5. Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose kalbama apie mamą, aptariamas mamos vaidmuo, ruošiamasi Mamos dienai; mokomasi raiškiai deklamuoti eilėraščius, kurti istorijas, inscenuoti situacijas. (Pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: mama, mamytė, mylima, daina, pasakėlė, šilta saulytė, gėlytė raudoniausia ir pan.</p>	

Veiklos aprašymas

Mokytojas perskaito mokiniams R. Skučaitės eilėraščio apie mamą pavadinimą *Mamyte mylima* ir paprašo pasvarstyti, apie ką bus eilėraštis, kas jame bus parašyta. Paskui išdalija mokiniams užduočių lapus (9 mokinio veiklos lapas) ir paprašo, kad skaitant eilėraščių antrą kartą, mokiniai pabrauktų ar nuspalvintų žodžius, kuriais eilėraštyje apibūdinama mama.

Užduotis

Eilėraštyje rask ir nuspalvink žodžius, kuriais apibūdinama mama (9 mokinio veiklos lapas).

R. Skučaitė

MAMYTE MYLIMA

Mamyte mylima,
Tu – laimės pasagėlė.
Mamyte, tu – daina,
Tu – mano pasakėlė.
Mamyte, tu šilta
Saulytė dieną blausią.
Tu – pievoj atrasta
Gėlytė raudoniausia.
Galėčiau daug vardų
Tau šiandien sumanyti.
Gražesnio nerandu
Už mieląjį –
Mamytė.

Patarimai mokytojui

Mokiniai galėtų patys kurti eilėraščių apie savo mamą. Sugalvoję mamos apibūdinimų, bandytų rimuoti ir derinti žodžius. Jeigu tokia užduotis vaikams per sunki, galima sugalvoti kuo daugiau žodžių, kuriais galėtų būti apibūdinta mama (pvz., švelni, gera, graži, miela, mylinti, besišypsanti, linksma ir pan.).

Mokytojas galėtų atnešti į klasę ir paskaityti daugiau kūrinių apie mamą <https://mama.tv3.lt/show-article/7359/graziausi-eilerasciai-mamai>:

Violeta Palčinskaitė *Mama*,
Anzelmas Matutis *Mamytei*,
Vytė Nemunėlis *Mamytė*.

Galima pasiūlyti mokiniams išmokti padeklamuoti patikusį eilėraščių apie mamą.

8 veikla „Jaunesnis ir vyresnis“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>3.3.1. <i>Randa tekste aiškiai tiesiogiai pateiktą informaciją.</i></p> <p>4.2.3. <i>Siekdamas kuo tiksliau perduoti žinių kuria informacinį tekstą pateikdamas esminę informaciją.</i></p> <p>4.2.5. <i>Pagal pavyzdį parašo kelių sakinių aiškinamojo pobūdžio tekstą.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose palyginama informacija, renkami duomenys apie artimiausią aplinką, daromos paprastos išvados, skaitomos ir brėžiamos diagramos. (<i>Matematika, dailė ir technologijos, gimtoji kalba</i>)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>jaunesnis, vyresnis; tėtis vyresnis už sūnų, o sūnus jaunesnis už tėtį; man septyneri metai; mano mamai trisdešimt metų ir pan.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Mokiniai pirmiausiai klauso, paskui patys garsiai skaito žodžių poras ir bando nustatyti, kuris šeimos narys vyresnis, o kuris jaunesnis už kitą. Iš pradžių darbas gali vykti gimtąja kalba, paskui – lietuvių kalba. Paskui pagal pavyzdį sudaromi sakiniai ir kalbama, kas jų šeimoje yra vyresnis arba jaunesnis už kitą. Išsiaiškinę savo šeimos narių amžių, mokiniai spalvina paveikslą, palygina, kuris vyresnis, o kuris jaunesnis.

Užduotys

Pabaik sakinius pagal pavyzdį (10 mokinio veiklos lapas):

Tėtis ir sūnus

Tėtis vyresnis už sūnų, o sūnus jaunesnis už tėtį.

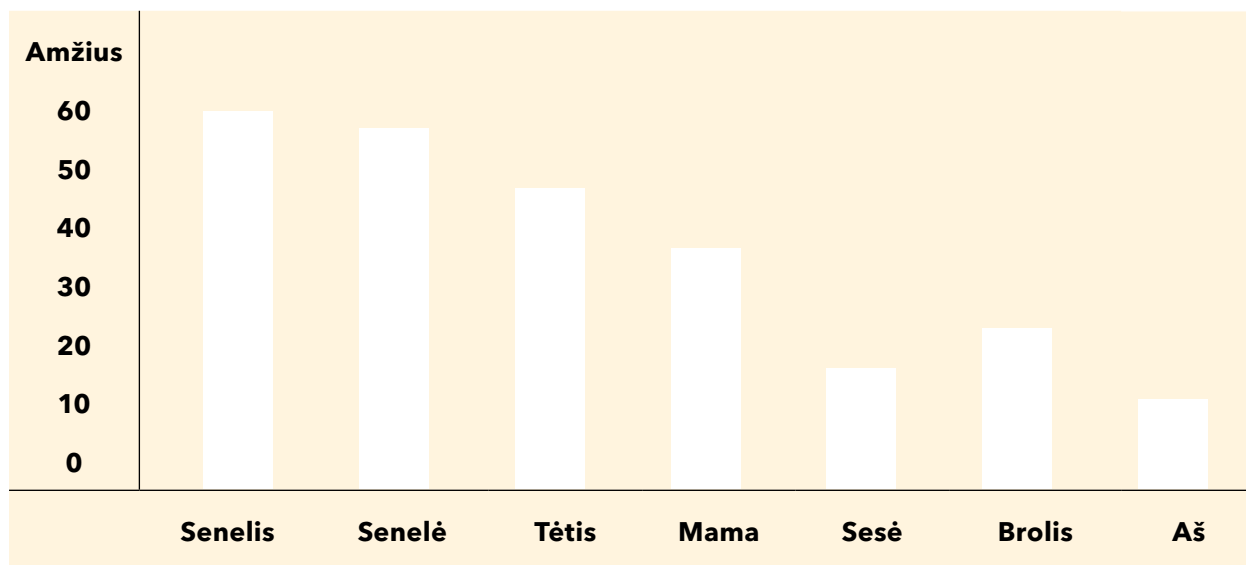
Mama ir dukra *Mama vyresnė už dukrą, o dukra jaunesnė už mamą.*

Mama ir senelė *Mama jaunesnė už senelę, o senelė vyresnė už mamą.*

Senelis ir tėtis *Senelis vyresnis už tėtį, o tėtis jaunesnis už senelį.*

Anūkas ir senelė *Anūkas jaunesnis už senelę, o senelė vyresnė už anūką.*

1. Sužinok, kokio amžiaus yra tavo šeimos nariai. Nuspalvink stulpelius pagal savo šeimos narių amžių.

Patarimai mokytojui

Jeigu mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygis yra nepakankamas, užduotį galima atlikti visiems kartu, mokytojui padedant.

Siūloma mokiniams užduoti klausimų:

- Kas jūsų šeimoje vyriausias?
- Kas jūsų šeimoje jauniausias?
- Kuris šeimos narys vyresnis – tėtis ar senelis?
- Kuris šeimos narys jaunesnis – mama ar senelė? ir pan.

Norint veiklą integruoti su matematika, galima palyginti, kiek metų vienas šeimos narys jaunesnis arba vyresnis už kitą, po kelerių metų vienas šeimos narys bus tokio paties amžiaus kaip kitas ir pan.

Mokinio veiklos lapai

1 mokinio veiklos lapas

EMOS LAIŠKAS

2018-01-29
Kaunas

Miela Mokytoja ir vaikai!

Jums rašo Ema – būsima jūsų klasės mokinė. Man septyneri metai, esu pirmokė. Šiuo metu gyvenu Kaune, bet už dvejų savaitių atvyksiu gyventi į... (mokinių miestas). Mūsų šeima nėra didelė – mama, tėtis, aš, maža sesė ir mielas šuniukas Rikis. Už viską labiausiai gyvenime man patinka šokti. Jau trečius metus lankau pramoginius šokius, dalyvauju konkursuose, net esu gavusi apdovanojimą.

*Labai nekantrauju su visais jumis susipažinti ir susidraugauti.
Iki greito pasimatymo!*

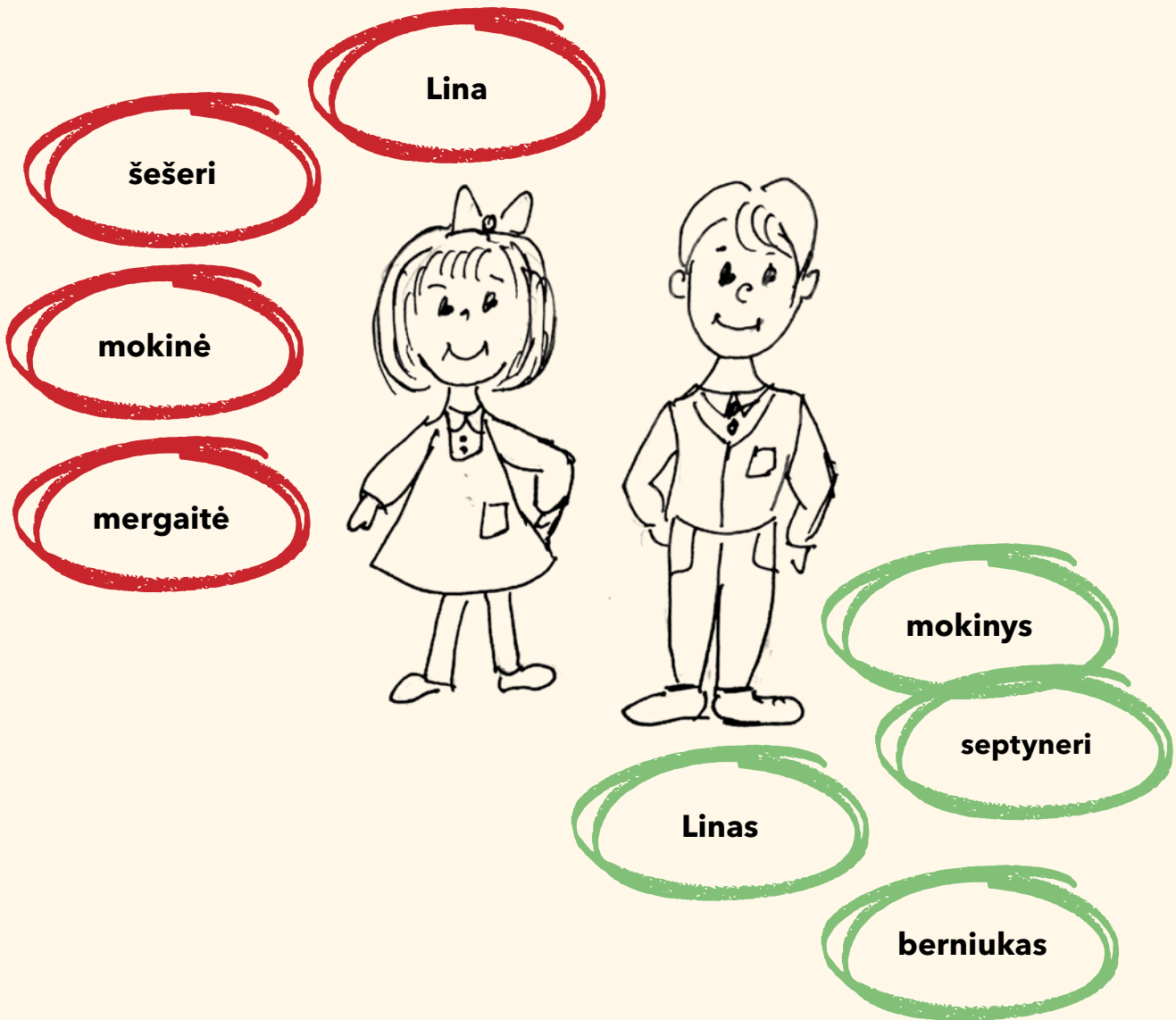
Ema

Atsakyk į klausimus:

- Koks mergaitės vardas?
A. Lina B. Ema C. Inga D. Laura
- Kiek mergaitei metų?
A. 5 B. 6 C. 7 D. 8
- Kelintoje klasėje mokosi Ema?
A. 1 B. 2 C. 3 D. 4
- Kur mergaitė gyvena?
A. Kaune B. Vilniuje C. Klaipėdoje D. Šiauliuose
- Ką Ema mėgsta veikti?
A. Piešti B. Dainuoti C. Šokti D. Skaityti
- Kokį augintinį turi mergaitė?
A. Katiną B. Žiurkėną C. Papūgėlę D. Šunį

2 mokinio veiklos lapas

1. Rask mergaitės ir berniuko žodžius. Nuspalvink juos skirtingomis spalvomis, pvz., žalia ir raudona.

Vaikai pasakoja apie save:

- Labas, aš esu Lina. Aš jau mokinė, pirmokė, nors man dar tik šešeri.
- Laba diena. Aš esu Linas. Man septyneri ir aš jau mokinys, pirmokas.

2. Papasakok apie save pagal planą:

Aš esu ...

Mano vardas ...

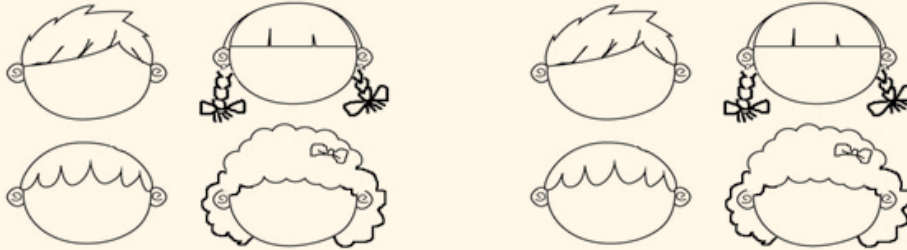
Mano pavardė ...

Man jau ...

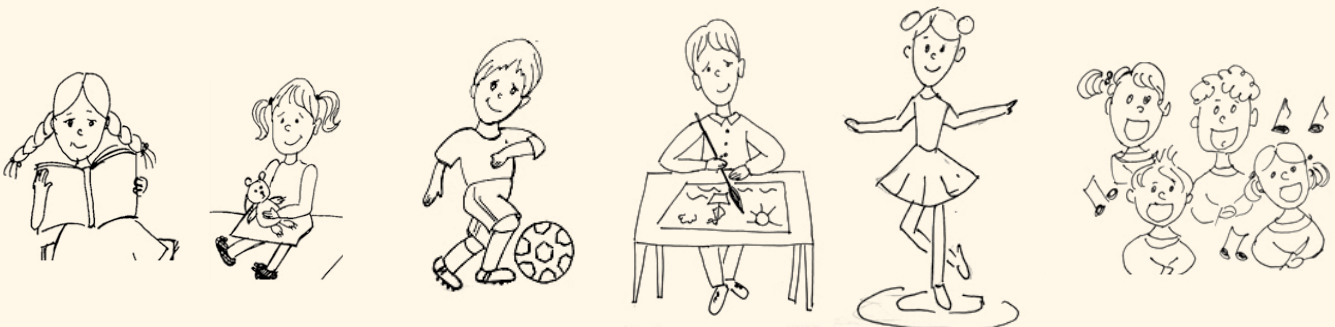
Aš jau ...

3 mokinio veiklos lapas

Nupiešk vaikų nuotaiką veideliuose. Sujunk savo piešinį su tinkamu žodžiu.

linksmas**piktas****liūdnas****nustebęs****išsigandęs****laimingas****susigėdęs****svajingas****4 mokinio veiklos lapas**

Kas ką veikia? Sujunk žodžius su tinkamais paveikslėliais.

žaisti**skaityti****piešti****dainuoti****sportuoti****šokti**

5 mokinio veiklos lapas

1. Pasirink vieną paveikslėlį ir papasakok apie jame pavaizduotą šeimą.
2. Suskaičiuok ir įrašyk kortelėse, kiek *vaikų* ir kiek *suaugusiųjų* pavaizduota pasirinktame paveikslėlyje. Palygink, ko daugiau arba ko mažiau.
3. Namuose nufotografuok savo šeimą ir nuotrauką atnešk į mokyklą, parodyk klasės draugams ir mokytojai. Papasakok apie savo šeimą.

...vaikai
...suaugusieji

...vaikai
...suaugusieji

6 mokinio veiklos lapas

Rask tos pačios reikšmės žodžius ir juos sugrupuok. Nuspalvink kiekvieną grupę vis kita spalva.

Močiutė	tėvas	senelis
mama	brolis	sesuo
dukra	sūnus	senelė
tėtis	mamytė	motutė
tėvukas	senolis	brolytis
motinėle	sesė	tėtukas
duktė	senutė	senukas
tėvelis	broliukas	dukrelė
sesutė	sūnelis	sūnaitėlis

7 mokinio veiklos lapas

1. Rask ir sujunk šeimos narius su jų pavadinimais.

TĒTIS

MAMA

DUKRA

SŪNUS

SENEĻĒ

SENELIS

2. Sugalvok ir parašyk šeimos narių vardus.
3. Papasakok apie savo šeimą. Vartok išmokus žodžius ir išvardyk savo šeimos narius. Kokie jų vardai?
4. Atsinešk į mokyklą kiekvieno savo šeimos nario daiktą, kuris padėtų tau apie juos papasakoti.

8 mokinio veiklos lapas

1. Rask ir viena spalva nuspalvink šeimos narių pavadinimus, kita spalva – gyvūnų pavadinimus.

K	R	P	T	N	D	M	Š
A	Z	E	V	B	K	O	U
T	O	L	D	P	S	Č	N
I	E	Y	T	Y	U	I	I
N	K	T	H	G	F	U	U
A	C	Ė	B	N	M	T	K
S	L	A	N	Ū	K	Ė	A
S	E	N	E	L	I	S	S

2. Pagal nuspalvintus šeimos narių ir gyvūnų pavadinimus įvardyk pasaką, kurioje dalyvauja šie veikėjai.

9 mokinio veiklos lapas

Eilėraštyje rask ir nuspalvink žodžius, kuriais apibūdinama mama.

R. Skučaitė
MAMYTE MYLIMA

Mamyte mylima,
Tu – laimės pasagėlė.
Mamyte, tu – daina,
Tu – mano pasakėlė.
Mamyte, tu šilta
Saulytė dieną blausią.
Tu – pievoj atrasta
Gėlytė raudoniausia.
Galėčiau daug vardų
Tau šiandien sumanyti.
Gražesnio nerandu
Už mieląjį –
Mamytė.

10 mokinio veiklos lapas

1. Pabaik sakinius pagal pavyzdį:

Tėtis ir sūnus

Tėtis vyresnis už sūnų, o sūnus jaunesnis už tėtį.

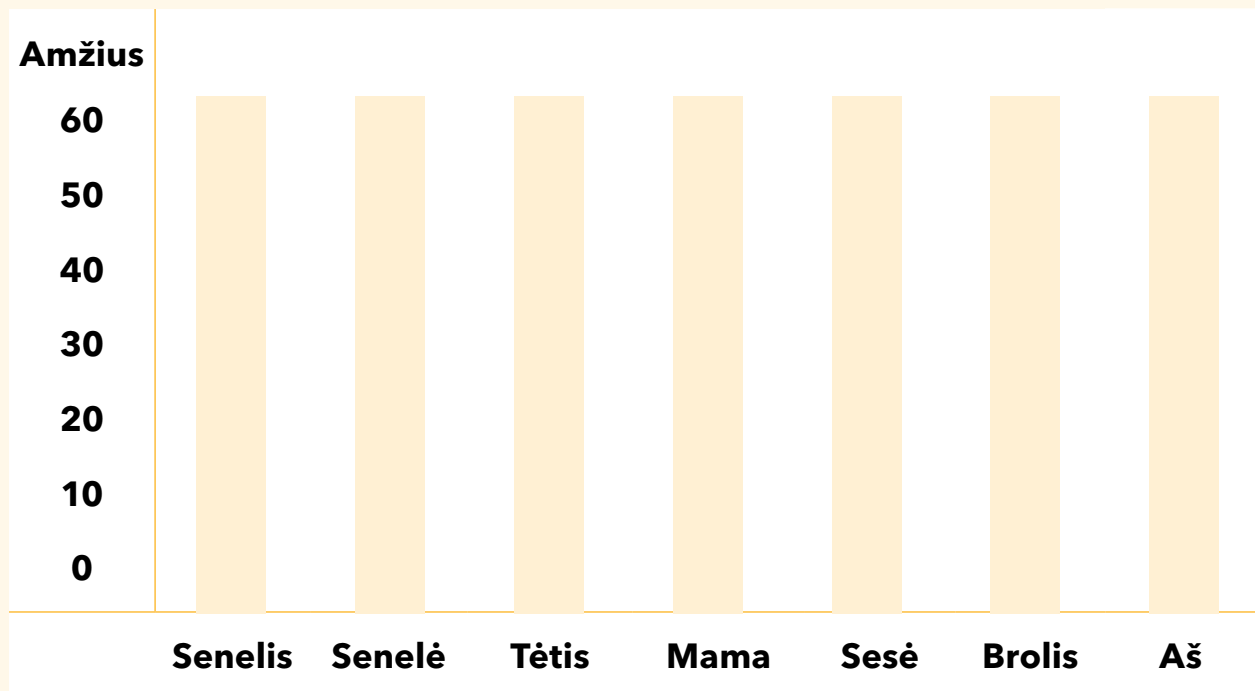
Mama ir dukra _____ .

Mama ir senelė _____ .

Senelis ir tėtis _____ .

Anūkas ir senelė _____ .

2. Sužinok, kokio amžiaus yra tavo šeimos nariai. Nuspalvink stulpelius pagal savo šeimos narių amžių.

II skyrius

ŠVENTĖS

Tema „Lietuvos valstybės šimtmetis, 1918–2018 m.“ (1–3 veiklos)

1 veikla „Kokias šventes švenčiame?“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: papasakoja, informuoja, paaiškina, apibūdina.</i></p> <p>2.4.3. <i>Pasirenka tinkamą raišką (kalba tiksliai, aiškiai) siekdamas informuoti, paaiškinti, įtikinti, kai yra suteikiama pagalba.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kurios skirtos pažinti ir švęsti valstybės, tautos ir kalendorines šventes. (Pasaulio pažinimas, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: Lietuvos valstybės atkūrimo diena, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena, Valstybės diena, Užgavėnės, Kalėdos, Vėlinės, Naujieji metai, Tėvo diena, Motinos diena, Joninės.</p>	

Veiklos aprašymas

Mokiniai suskirstomi grupėmis. Kiekviena grupė gauna po paveikslėlių komplektą ir lapą su pavadinimais (11, 12 mokinio veiklos lapai). Mokiniai tariasi ir įklijuoja pavadinimus prie tinkamų paveikslėlių.

NAUJIEJI METAI	UŽGAVĖNĖS	MOTINOS DIENA			
TĖVO DIENA	JONINĖS	VĖLINĖS			
VELYKOS	VALSTYBĖS DIENA	KALĖDOS			
LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA		LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA			

Atlikus darbą mokiniams pasiūloma pasiaiškinti, kaip užduotį atliko kiekviena grupė. Ekране demonstruojami paveikslėliai. Pirmosios grupės atstovas prieina ir parodo, kurį paveikslėlį įklijo prie pirmojo užrašo. Grupė, kuri toje vietoje įklijo kitą paveikslėlį, parodo sutartą ženklą (pvz., pakelia ranką, vienas narys atsistoja ar kt.). Mokytojui vadovaujant aiškinamasi, kodėl mokiniai taip mano, tariamasi, kuris paveikslėlis geriau tiktų ir kodėl. Kuriuos paveikslėlius įklijo prie kitų užrašų, parodo kitų grupių atstovai. Taip iš eilės aptariama visa lentelė, išsiaiškinama, kurios šventės liko be paveikslėlių.

Kiekvienas mokiny individualiai piešia trūkstantus paveikslėlius. Jie aptariami grupėje. Išrenkama po vieną, geriausiai atspindintį šventės esmę, ir įklijuojama atitinkamose vietose. Kiekvienos grupės atstovas paaiškina, kodėl būtent tuos paveikslėlius įklijo.

Kai pavadinimai jau įklijuoti ir aptarti, kiekvienos grupės atstovas ištraukia lapelį su vienos šventės pavadinimu. Grupėje mokiniai pasitaria, ką žino apie šią šventę, išsirenka mokinį, kuris tai trumpai papasakos kitiems. Kai grupės atstovas papasakoja, kitos grupės papildo, pataiso.

Užduotys

1. Įdėmiai įsižiūrėk ir pasakyk, kokios šventės pavaizduotos paveikslėliuose.
2. Surask kortelėse užrašytus švenčių pavadinimus ir įklijuok į tuščius langelius po paveikslėliais.
3. Du pavadinimai liko neįklijuoti. Sukurk pats paveikslėlius šioms šventėms.
4. Trumpai papasakok, kaip švenčiama kiekviena šventė.

Patarimai mokytojui

Prieš užduoties atlikimą patartina organizuoti ilgesnį pokalbį apie tai, kokias šventes mokiniai žino, ką ir kaip švenčia. Kalbant gimtąja kalba mokiniams siūloma vieną kitą žodį, sakinį pasakyti lietuviškai, įsidėmėti lietuviškus švenčių pavadinimus, palyginti juos su gimtosios kalbos, aptarti panašumus ir skirtumus. Skatinant mokinius kalbėti, nereikėtų taisyti jų daromų klaidų, pagirti už tinkamai pasirinktas neverbalines raiškos priemones (gestus, judesį, piešimą, atitinkamo daikto parodymą).

2 veikla „Lietuvos valstybės simboliai ir šventės“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</i>	Užduotys gali būti integruojamos į daugelį pamokų ir įvairias neformaliojo ugdymo veiklas, kuriomis siekiama ugdyti mokinių pilietiškumą, plėtoti gebėjimus atpažinti Lietuvos valstybės simbolius ir paaiškinti jų prasmę, išgirstą informaciją susieti su savo patirtimi, taikyti paprastas dailės technikas. <i>(Pasaulio pažinimas, gimtoji kalba, dailė ir technologijos)</i>
Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>Trispalvė, vėliava, herbas, himnas, Vytis, Gediminaičių stulpai, Lietuvos valstybės atkūrimo diena, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena, Valstybės diena.</i>	

Veiklos aprašymas

Su mokiniais prisimenamos šventės ir aptariama, kurios iš jų susijusios su Lietuvos valstybe, diskutuojama, kokias savo ir kitų valstybių šventes žino, su kuo jos siejamos (pvz., Karaliaus diena Nyderlanduose, Nepriklausomybės diena). Išsiaiškinama, kad kiekviena valstybė turi savo simbolius.

Mokiniams išdalijami veiklos lapai (13 mokinio veiklos lapas), aptariama, kas juose pavaizduota.

LIETUVOS VALSTYBĖS SIMBOLIAI

TAUTIŠKA GIESMĖ

Kiekvieno simbolio pavadinimą mokiniai ištaria garsiai, o paskui kiekvienas užrašo lape. Ar taisyklingai užrašė, patikrinama stebint užrašus ekrane ar lentoje. Aptariama, kokius kitus heraldinius Lietuvos ženklus mokiniai žino, yra matę (*Vyčio kryžius, Gediminaičių stulpai, istorinė vėliava su Vyčiu*).

Prieš antros užduoties atlikimą mokiniams parodomas skaitmuo „100“. Mokiniai išsako, su kuo jiems asocijuojasi šis skaitmuo. Pasikalbama apie tai, kam sukako 100 metų – žmogui, augalui, gyvūnui, valstybei. Parodomas Lietuvos nepriklausomybės šimtmečiui sukurtas logotipas.

Prisimenama, kada Lietuva šventė savo nepriklausomybės atkūrimo šimtmetį, diskutuojama, kodėl šis jubiliejus toks svarbus.

Mokiniams siūloma prisiminti, kas kada švenčiama. Kiekviena pora gauna korteles su datomis ir švenčių pavadinimais (*14 mokinio veiklos lapas*) ir jas tinkamai sudėlioja.

Užduotys

1. Prisimink Lietuvos valstybės simbolius ir prie piešinių užrašyk jų pavadinimus.
2. Sudėliok dėlionę: korteles susiek su švenčių pavadinimais. Papasakok, ką žinai apie šias valstybės šventes.

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA	VASARIO 16-OJI
LIETUVOS NEPRIKLUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA	KOVO 11-OJI
VALSTYBĖS (LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO KARŪNAVIMO) DIENA	LIEPOS 6-OJI

Patarimai mokytojui

Užrašę valstybės simbolių pavadinimus mokiniai, priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio, gali sugalvoti po sakinį su kiekvienu ir garsiai pasakyti poroje ar grupėje.

Atlikdami antrąją užduotį mokiniai gali dirbti individualiai arba poromis. Paminėtina, kad 2018-ieji yra ypatingi metai mūsų valstybei. Pasakojimą apie šventes galima kurti mokiniams susėdus ratu sakant po vieną žodį (arba sakinį). Tam tikrose rato vietose sėdintys mokiniai gali laikyti lapus su skyrybos ženklais (tašku, kableliu, šauktuku, klaustuku). Tada mokiniai, sakydami po žodį, kuria ne tik prasmingus, bet ir atitinkamas rūšies sakinius.

3 veikla „Rašome kvietimą“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.3.1. <i>Bendraudamas klausosi kito, reaguoja į klausimus, prašymus, pastebėjimus, pajuokavimus.</i></p> <p>1.5.2. <i>Išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi, vertina pagal nurodytus kriterijus.</i></p> <p>4.2.1. <i>Sukuria rišlų kelių sakinių tekstą.</i></p> <p>4.3.2. <i>Rašydamas informacinį tekstą laikosi atitinkamos struktūros, kai yra suteikiama pagalba.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</i></p>	<p>Veikla gali būti atliekama ugdant bendravimo ir bendradarbiavimo, komunikavimo rašytine kalba, teksto ir iliustracijų prasminio siejimo gebėjimus. <i>(Etika, gimtoji kalba, dailė ir technologijos)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena, kvietimas, vėliava, renginys, koncertas, minėjimas, ekskursija, spektaklis, filmas, paroda.</p>	

Veiklos aprašymas

Pradedama nuo pokalbio apie tai, ar yra kada nors gavę kvietimą patys mokiniai arba artimieji, kur buvo kviečiami. Aptariama, kam reikalingi kvietimai, kokiomis progomis jie rašomi ir įteikiami.

Svarstoma, kas turėtų būti pasakyta kvietime. Pokalbio išvada suformuluojama penkiais klausimais, kurie demonstruojami ekrane ar užrašomi lentoje:

- Ką kviečiame?
- Kur kviečiame?
- Kada tai įvyks?
- Kur tai įvyks?
- Kas kviečia?

Vadovaujantis šiais klausimais mokiniams pasiūloma parašyti kvietimą į pasirinktą Vasario 16-osios renginį. Prieš rašymą aptariama, koks renginys (koncertas, minėjimas, ekskursija, spektaklis, filmas, paroda ir pan.) tai galėtų būti. Mokiniams pateikiamas kvietimo šablonas (15 mokinio veiklos lapas). Mokiniai rašo kvietimo tekstą (kelis neilgus sakinius) ir apipavidalina kvietimą.

Aptariama, kaip sekėsi, ko išmoko, kur šiuos gebėjimus taikys.

Užduotis

Parašyk kvietimą į pasirinktą Vasario 16-ajai skirtą renginį.

Patarimai mokytojui

Mokiniais reikėtų suteikti pagalbą parodant ekrane ar užrašant lentoje reikalingus žodžius. Mokiniais parašius tekstą aptariama, kokiais simboliais galima papuošti kvietimą, atkreipiant dėmesį į jo turinį.

Aptarti parašytus kvietimus galima įvairiai. Pvz., vieną mokinį paprašome atsistoti ir pasakyti, į kokį renginį kvietė. Tada atsistoja ir visi kiti, kurie kvietė į tokį patį renginį (pvz., koncertą). Visiems atsisėdus kitas mokinys pasako, kad parašė kvietimą į kitą renginį. Taip kartojama, kol nebelieka tų, kurie nebuvo atsistoję. Taip sužinoma, kas ką kvietė ir pan.

Dirbdami poromis mokiniai gali skaityti vienas kito kvietimus ir pasakyti patarimų draugui.

Galima surengti klausimų valandėlę, kai mokiniai klausia, kas jiems buvo neaišku, dėl ko abejoja (pvz., ar tinkamas žodis, rašyba, skyryba), o bendraklasiai padedami mokytojo atsakinėja.

Mokiniais galima surengti kvietimų parodėlę.

Tema „Kalėdos“ (4–5 veiklos)

4 veikla „Vaikai kalba apie Kalėdas“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.2. <i>Isiklauso ir supranta informaciją, perteikiamą įvairių kalbėtojų (pvz., bendraamžių ir suaugusiųjų, pažįstamų ir nepažįstamų).</i></p> <p>1.5.2. <i>Išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi, vertina pagal nurodytus kriterijus.</i></p> <p>2.2.1. <i>Kalba monologu, dalyvauja dialoge (atsako į klausimus ir pats klausia, reiškia mintis ir jausmus), naudojasi neverbališės kalbos priemonėmis (mimika, judesiais).</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamoje kontekste.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokas ir kitas veiklas rengiantis Kalėdoms, ugdant domėjimosi tradicijomis, jų gyvavimu ir kaita nuostatas, tinkamai naudotis komponavimo, darbo priemonių ir medžiagų atrankos, saugaus darbo, nuoseklaus atlikimo gebėjimus.</p> <p><i>(Pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: Kalėdos, Kalėdų Senelis, laiškas, eglutė, tradicija.</p>	

Veiklos aprašymas

Pokalbio metu išsiaiškinama, ką mokiniai žino apie Kalėdas, su kokiais simboliais ši šventė asocijuojasi, kokius lietuviškus žodžius šia tema žino.

Tada pasiūloma pažiūrėti vaikų interviu apie Kalėdas (interneto prieiga <https://www.youtube.com/watch?v=F2mrVvYWKEs> arba www.youtube.com). Stebima iki klausimo *Ar norėtum būti Kalėdų Senelis?* Tada aptariama, ką įdomaus išgirdo, ko nesuprato, kaip į klausimus atsakytų patys. Užrašomi nežinomi žodžiai.

Mokinių klausiami, ar jie patys norėtų būti Kalėdų Seneliu ir kodėl. Padiskutavus toliau žiūrima interviu ir išsiaiškinama, ką į šį klausimą atsakė vaikai.

Stebimas interviu iki klausimo *Ar rašai Kalėdų Seneliui laiškus?* Viena dalis mokinių porose aptaria, kiek Kalėdų Seneliui metų, kiti – kuo pavaišintų Kalėdų Senelį. Pasidalijama nuomonėmis.

Toliau stebimas interviu baigiant klausimu *Kaip reaguoji, kai gauni dovanų?* Aptariami girdėti vaikų atsakymai, padiskutuojama apie tai, kas ir ką dovanoja per Kalėdas.

Mokiniams papasakojama antros užduoties dalies situacija. Pasiūloma įsivaizduoti, kad jie yra dailininkai, turintys pagaminti dovanų dėžutes, kurios vadinasi: *Sniego senio pasaka, Eglutės kelionė, Kalėdų skonis, Kalėdų angeliuko dovanos, Rudolfo nuotykių, Varpelių melodija*. Piešinys ant dėžutės turi atitikti pavadinimą. Kiekvienas mokinys pasirenka (gauna, atsitiktinai išsitraukia ar pan.) pavadinimą ir gamina dėžutę, ją dekoruoja, užrašo pavadinimą. Gaminiai aptariami.

Užduotys

1. Paklauskime, ką vaikai kalba apie Kalėdas ir patys pasikalbėkime.
2. Įsivaizduok, kad esi dailininkas. Tau reikia pagaminti saldžių dovanų dėžutę. Pasirink savo dėžutei vieną iš šių pavadinimų: *Sniego senio pasaka, Eglutės kelionė, Kalėdų skonis, Kalėdų angeliuko dovanos, Rudolfo nuotykių, Varpelių melodija*. Piešinys ant dėžutės turi atitikti pavadinimą.

Patarimai mokytojui

Su vaikais kalbama apie Kalėdas, apie Kalėdų Senelį, apie laiško Kalėdų Seneliui rašymą. Svarbiausia, kad mokiniai nebijotų šnekėti, kad mokytojas ir kiti mokiniai stengtųsi išklausti kiekvieną, norintį pasakyti nuomonę. Mokiniai skatinami ne tik atsakinėti į mokytojo klausimus, bet ir patys užduoti klausimų. Mokiniai gali papasakoti apie savo šeimos kalėdines tradicijas ir papročius.

Stebint interviu būtų naudinga stabtelėti ties kiekvienu klausimu ir su mokiniais jį garsiai perskaityti. Atsižvelgiant į mokinių kalbos mokėjimo lygį gali būti pasirenkama, kiek medžiagos žiūrėti, kada aptarti, kokius klausimus pateikti. Mokytojas gali parinkti stebėti tam tikrus klausimus iš interviu atsižvelgdamas į mokymosi tikslus ir kontekstą.

Pagaminę dėžutes, mokiniai ant jų užrašo pavadinimus. Būtina skirti laiko aptarimui (ką piešė, kodėl, kaip sekėsi ir pan.). Tai galima daryti lietuvių arba gimtąja kalba priklausomai nuo mokinių kalbos mokėjimo lygio.

5 veikla „Kalėdinės giesmės“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.3. Klausosi amžiaus tarpsnį atitinkančių grožinių ir ne-grožinių tekstų, supranta pagrindinę juose pateiktą informaciją.</p> <p>1.4.2. Paaiškina, kaip suprato vaizdingus žodžius, posakius.</p> <p>1.6.1. Nusako, ko nesuprato, paprašo pakartoti, patikslinti.</p> <p>2.4.5. Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tik-kamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</p>	<p>Gali būti integruojama į įvairias veiklas, kai siekiama ugdyti mokinių komunikacinius, klausymo, tarimo, dainos nuotaikos perteikimo gebėjimus. (Muzika, pasaulio pažinimas, etika)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: kalėdinės giesmės, Betliejaus žvaigždė, Aušrinė žvaigždė, avelių brydė, piemenėliai.</p>	

Veiklos aprašas

Išsiaiškinama, kokias kalėdines giesmes ar dainas mokiniai žino ar patys moka dainuoti. Mokiniai klausosi kalėdinės giesmės („Džiaugsmingų šventų Kalėdų“ arba kitos pasirinktos). Prieiga internete <https://www.youtube.com/watch?v=U4vGR6E0WeM>

DŽIAUGSMINGŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ

Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų ir metų naujų! x2	Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų ir metų naujų! x2
--	--

Per sniegą nubėgs avelių brydė, Spindės pro eglyną Betliejaus žvaigždė.	Per sniegą nubėgs avelių brydė, Spindės pro eglyną Betliejaus žvaigždė.
--	--

Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų ir metų naujų! x2	Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų, Džiaugsmingų šventų Kalėdų ir metų naujų! x2
--	--

Aušrinė žvaigždė padangę nušvies,
Maži piemenėliai ją sveikint skubės.

Mokiniai pasidalija savo įspūdžiais. Mažose grupelėse aptariama, ką gerai suprato ir kas liko neaišku. Kiekviena grupelė įvardija (pasako, užrašo, pažymi tekste ar ekrane) žodžius ir posakius, kurių reikšmė jiems nėra visai aiški. Atkreipiamas dėmesys į perkeltinės reikšmės pasakymą *Per sniegą nubėgs avelių brydė*. Išsiaiškinus galima palyginti su giesmės gimtąja kalba tekstu.

Užduotys

1. Pasiklausykite kalėdinių giesmių ir pasidalykite savo įspūdžiais.
2. Padainuokite giesmės „Džiaugsmingų šventų Kalėdų“ priedainį.

Patarimai mokytojui

Pasiklausę kalėdinių giesmių, mokiniai papasakoja savo įspūdžius. Gali klausytis savo gimtąja kalba ir lietuvių. Jeigu mokiniai pakankamai gerai moka lietuvių kalbą ir yra įpratę dirbti su žodynais,

nežinomus žodžius gali susirasti žodyne. Mokiniai gali ne tik dainuoti priedainį, bet ir pritarti mūsų šamaisiais instrumentais. Užduotis tinka ir tiems mokiniams, kuriems kalbą mokytis sekasi sunkiau. Dainuodami kartu su kitais jie tampa drąsesni, labiau pasitiki savo jėgomis.

Įvairių žaidimų ir kitokių veiklų Kalėdų tema galima rasti internete <https://korsigita.wordpress.com/2013/11/21/rimtos-ir-nerimtos-kaledines-uzduotys-ivairioms-pamokoms/>

Tema „Užgavėnės“ (6 veikla)

6 veikla „Užgavėnių kaukė“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.3. Klausosi amžiaus tarpsnį atitinkančių grožinių ir ne-grožinių tekstų, supranta pagrindinę juose pateiktą informaciją.</p> <p>1.4.1. Nusako klausomo teksto temą, daro tiesiogines išvadas, išsako savo nuomonę, emocinį santykį; išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi.</p> <p>2.2.2. Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: papasakoja, informuoja, paaiškina, apibūdina.</p> <p>2.4.5. Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</p>	<p>Ši veikla padeda ugdyti mokinių smalsumą, kūrybiškumą, sudaro galimybes pastebėti tautodailės ryšį su tradicijomis ir etnokultūriniais papročiais. Tikslingiausia užduotis – integruoti į atitinkamus renginius ir pasirengimą jiems. (Pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: Užgavėnės, Užgavėnių kaukė, persirengėliai, kaukių peštynės, Užgavėnių patiekalai.</p>	

Veiklos aprašas

Mokytojas skaito tekstą apie Užgavėnių tradicijas.

Paskutinė diena prieš gavėnios pradžią vadinasi Užgavėnės. Ji paprastai būna antradienį, likus 46 dienoms iki Velykų.

Per Užgavėnės daug, riebiai ir sočiai valgoma. Pagrindiniai patiekalai – mėsa ir blynai. Per dieną reikia valgyti 9 ar 12 kartų, kad „užtektų per visą gavėnią“.

Anksčiau svarbią vietą per šią šventę užėmė vaidinimas ir šokiai. Paslėpę veidus po kaukėmis ir garsiai triukšmaudami, žmonės tikėjosi išvartyti nusibodusią žiemą. Jie persirengdavo žvėrimis, paukščiais, velniais, raganomis... Anksčiau dažniausios Užgavėnių kaukės būdavo gervės, meškos, arklio, ožio. Tačiau šventės irgi keičiasi: šalia tradicinių Užgavėnių kaukių atsiranda „žydai“, „ubagai“, „čigonės“.

Visoje Lietuvoje išlikęs iki šių dienų paprotys per Užgavėnės daug važinėti. Sakoma, kad kuo daugiau kelio nukeliausi, tuo linai geriau derės, užaugs ilgesni. Buvo stengiamasi išvirsti iš rogių ir pasivolioti sniege. Buvo tikima, kad tas, kuris per Užgavėnės iškrenta iš rogių, sniege išsivolioja, žemei padeda iš žiemos išsivaduoti. Važinėjama būdavo rėkaujant, triukšmaujant, dainuojant.

Dažnai žiemą varydavo šaukdami:

Žiema, žiema, bėk iš kiemo!

Jei nebėgsi, išvargsim,

Su botagais išbaidysim!

Svarbiausias Užgavėnių įvykis – Morės (baidyklės, dažniausiai pagamintos iš šiaudų ir skudurų) sudeginimas. Buvo tikima, kad šitaip sudeginamas visas blogis.

Atkreipiamas mokinių dėmesys į kaukes, persirengėlius. Išaiškinami mokiniams nežinomi žodžiai. Mokiniai poromis dalinasi savo patirtimi apie Užgavėnes, įdomiausius dalykus papasakoja visiems. Aptariama, kas kokią kaukę nori padaryti ir kodėl.

Gaminamos kaukės, aptariama veikla ir jos rezultatai, surengiama parodėlė.

Užduotys

1. Paklausk pasakojimo apie Užgavėnes.
2. Pasikalbėk su draugu apie tai, kaip švenčiate Užgavėnes.
3. Pasigamink kaukę.

Patarimai mokytojui

Mokiniai gali pagaminti kaukes iš paprastų prieinamų medžiagų, pvz., vienkartinį popierinį lėkščių. Kaukių pavyzdžių galima rasti internete. Atsižvelgiant į kultūrinius skirtumus galima palyginti, kaip Lietuvoje įvairias šventes švenčia tautinės mažumos.

Galima tęsti „Užgavėnių“ temą mokantis kitų dalykų. Mokiniai gali skaičiuoti, pvz., blynus, persirengėlius, pasakyti, kur kas stovi, vartodami žodžius: *dešinėje, kairėje, virš, už, po, prieš, vidury, šalia*). Persirengėlių paveikslėlių, nuotraukų galima rasti internete: http://www.llbm.lt/en/25th-february-shrove-tuesday/71331-uzgavenes-2016m_resize/

Reflektuoti veiklą galima taikant nebaigtų sakinių metodą. Kiekvienam mokiniui pamokos pabaigoje išdalijami lapeliai su nebaigtais sakiniais:

Mokydamasis apie Užgavėnes sužinojau, kad ...

Buvo įdomu ...

Norėčiau daugiau sužinoti ...

Mokiniai gali užbaigti sakinius žodžiu grupėmis ar poromis.

Tema „Velykos“ (7–8 veiklos)

7 veikla „Kuriamo Velykų pasakojimą“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>4.2.2. <i>Savarankiškai arba naudodamasis pagalbine medžiaga kuria rišlų kelių sakinių pasakojimą.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais. Tinkamai juos vartoja įprastose, žinomose situacijose, pažįstamame kontekste.</i></p>	<p>Veikla gali būti naudojama ugdant bendradarbiavimo ir komunikavimo gebėjimus, lavinant kūrybinį mąstymą, pratinant apmąstyti savo veiklą ir jos rezultatą. (Pasaulio pažinimas, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>pavasaris, Velykos, margutis, kiškis, avinėlis, višta, viščiukas, antis, ančiukas, pintinė, marginti, ridenti, daužti.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Su mokiniais aptariami Velykų simboliai ir prisimenami lietuviški jų pavadinimai. Demonstruojami ekrane arba lentoje užrašomi žodžiai: *pavasaris, Velykos, margutis, kiškis, avinėlis, višta, viščiukas, antis, ančiukas, pintinė, marginti, ridenti, daužti.*

Pristatoma užduotis – sukurti Velykų pasakojimą. Mokiniai gauna lapus su vertikaliai užrašytais pirmaisiais sakinio žodžiais (16 mokinio veiklos lapas).

Vėl _____ .
 Eglyne _____ .
 Labai _____ .
 Ypač _____ .
 Kiškutis _____ .
 Oras _____ .
 Supasi _____ .

Iš pirmųjų raidžių perskaitomas žodis VELYKOS, aptariama darbo eiga. Mokiniai kuria sakinius.

Užduoties atlikimas aptariamas grupelėse (po 3–4 mokinius). Mokiniai perskaito savo tekstus vieni kitiems. Mokytojas pateikia aptarimo planą (klausimus, kuriuos mokiniams siūloma aptarti) ekrane ar lentoje, pvz., *kas patiko, kas buvo sunkiausia, ką patartų vieni kitiems, kuris pasakojimas ar sakinyš visiems labiausiai patiko.*

Keletas pasakojimų arba atskirų (patikusių) sakinių perskaitoma garsiai visai klasei. Aptariama, ką sužinojo ir ko išmoko.

Užduotis

Sukurk Velykų pasakojimą užbaigdamas sakinius.

Patarimai mokytojui

Svarbu išsiaiškinti mokinių patirtį ir kalbos mokėjimą. Mokiniam, kuriems sunkiau sekasi, galima duoti korteles su žodžiais, kuriuos jie gali vartoti užrašydami sakinius ar tiesiog juos sudaryti dėliodami korteles. Pasirūpinkite, kad nebūtų mokinių, kurie neturi ką veikti. Galbūt anksčiau baigusiams užduotį papildomai skirkite dar vieną užduotį, pvz., iliustruoti pasirinktą sakinį piešiniu.

Pamokos pabaigoje mokiniams pasiūloma atsakyti į 3 klausimus.

Ką veikėme?

Kaip veikėme?

Kodėl veikėme?

8 veikla „Velykų patiekalai“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>3.3.1. <i>Randa tekste aiškiai tiesiogiai pateiktą informaciją.</i></p> <p>2.2.1. <i>Kalba monologu, dalyvauja dialoge (atsako į klausimus ir pats klausia, reiškia mintis ir jausmus), naudojasi neverbalinės kalbos priemonėmis (mimika, judesiais).</i></p> <p>3.1.1. <i>Supranta ir paaiškina, kad skaitant įgyjama žinių, kaupiama patirtis, patiriamas malonumas.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į pamokas ir įvairius renginius, kai siekiama ugdyti mokinių klausymo, susikaupimo, informacijos atrankos gebėjimus bei nuostatas dailės kūrinėliais puošti savo klasę, pritaikyti juos mokykloje, šeimoje. (Gimtoji kalba, dailė ir technologijos, etika)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>Velykos, margutis, velykauti, Kristaus Prisikėlimo šventė, Velykų patiekalai, krakmolai, kepimo milteliai.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Tekstas apie Velykų valgius rodomas ekrane arba mokiniams išdalijami lapai su tekstu (17 mokinio veiklos lapas).

Laikydami senovės papročių ir tradicijų žmonės prie Velykų stalo sėsdavo po septynių savaitių gavėnios, o Didžiąją savaitę pasninko laikydavosi ypač griežtai. Mįslė apie Velykas ir gavėnią sako: „Septynios mylios sauso tilto, o gale rožė pražydo.“ Tai tos septynios mylios sauso tilto yra septynios savaitės nuo Užgavėnių iki Velykų. Šiuo laikotarpiu žmonės valgydavo tik pasninko valgius.

Šventiniai Velykų pusryčiai prasidėdavo nuo margučio. Po margučio tradiciškai būdavo valgoma riebi kopūstų sriuba. Sakoma, kad ji gaivina kūną po ilgo pasninko.

Senovėje apeiginiu valgiu būdavo ir kiauliena. Ant šventinio stalo taip pat būdavo šaltienos, virtų dešrų, kumpio, lašiniuotis (pyragas, kuriame įkepta lašinukų ir aguonų).

Po sočių pietų ant stalo būtinai atsirasdavo desertas – Velykų pyragas, vadinamas Velykų boba. Taip pat dažnai būdavo patiekiami ir varškės sūrio.

Tekstą garsiai skaito mokytojas arba mokiniai. Perskaičius pastraipą pabraukiami valgių pavadinimai, išsiaiškinama, ką jie reiškia, ieškoma atitikmenų mokinių gimtąja kalba.

Aptariamai mokinių žinomi Velykų valgiai daugiau dėmesio skiriant pyragams. Prisimenami (jei apie tai jau buvo kalbama, pvz., mokantis technologijų), išsiaiškinami esminiai kepinių gaminimo etapai (skysčių maišymas, sausų produktų maišymas, tešla, formavimas, kepimas).

Mokiniai poromis arba individualiai skaito produktų sąrašą (18 mokinio veiklos lapas) pasižymėdami nežinomus žodžius. Jie gali būti išsiaiškinami įvairiai randant informaciją (klausiant mokytojo ar draugų, randant žodyne, žinyne ar internete). Mokiniams pateikiami sakiniai, kuriuos jie sudėlioja eilės tvarka.

Užduoties atlikimas patikrinamas grupėse klausinėjant kitų mokinių ir mokytojo.

Užduotis

Perskaityk, kokių produktų reikia Velykų bobai iškepti ir sudėliok sakinius eilės tvarka.

Velykų boba

5 kiaušiniai

1 stiklinė cukraus

1,5 stiklinės miltų

2 šaukšteliai kepimo miltelių

1 pakelis margarino

	Cukrų sumaišyti su miltais.
1.	Pirmiausia išplakti kiaušinius.
	Galiausiai suberti persijotus miltus, sumaišytus su kepimo milteliais.
	Tešlą įpilti į kepimo formą ir kepti orkaitėje.
	Kiek praušusį ištirpdytą margarinę pilti į išplaktus kiaušinius.

Patarimai mokytojui

Atliekant užduotis siekiama, kad kalbinė veikla būtų kuo labiau kontekstinė. Tiek kalbos, tiek dalyko (pvz., technologijų, pasaulio pažinimo) mokymasis turėtų būti grindžiamas mokinių patirtimi, ieškoma prasmingų sąsajų su gyvenimu už mokyklos ribų (pasiruošimu šventėms, maisto gaminiui). Kalbinę veiklą siejant su situacijomis, artimomis natūraliam bendravimui, galima pasirengti ir papasakoti apie pyrago kepimą kitos klasės ar mokyklos mokiniams, parengti interviu su kuo nors iš namiškių (tėvais, seneliais), nupiešti Velykų stalą ir surengti piešinių parodėlę.

Per technologijų pamoką su mokiniais galima iškepti Velykų bobą.

Mokinio veiklos lapai

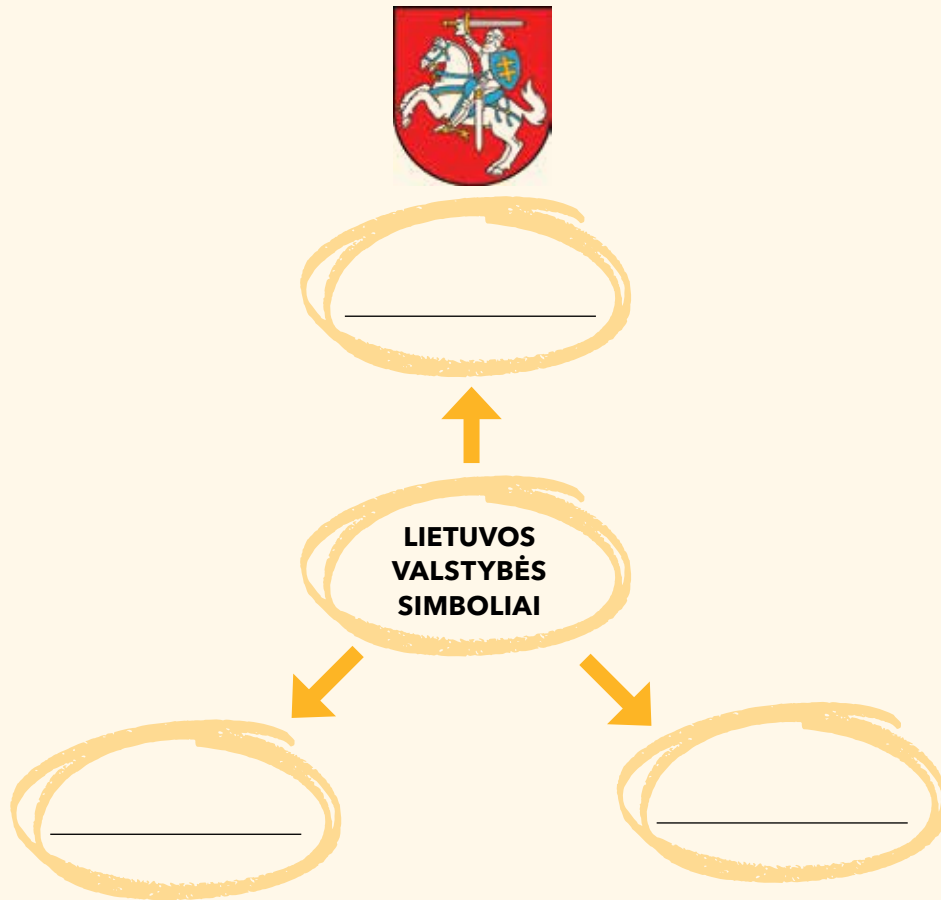
11 mokinio veiklos lapas

NAUJIEJI METAI	UŽGAVĖNĖS	MOTINOS DIENA
TĖVO DIENA	JONINĖS	VĖLINĖS
VELYKOS	VALSTYBĖS DIENA	KALĖDOS
LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA		LIETUVOS NEPRIKLAU- SOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA

12 mokinio veiklos lapas

13 mokinio veiklos lapas

TAUTIŠKA GIESMĖ

Ilkhamqat Viscas Kadika

S
I
II

Li - tu - va, li - ty - na - mi - ni - a. Tu - de - vy - tū - jė - au, si - pra - vi - tes -
Tė - vo - at - mi - si - mi - ly - bi - sė. Tu - gi - la - i - vi - si - vi - sa - ty - kio - de -
ty - bes, ve - gė - di - ba. Tu - vo - mo - dai - si - ži - mo - sū - gė - ty - bes.

1. _____
2. _____
3. _____

14 mokinio veiklos lapas

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA	VASARIO 16-OJI
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA	KOVO 11-OJI
VALSTYBĖS (LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO KARŪNAVIMO) DIENA	LIEPOS 6-OJI

15 mokinio veiklos lapas

KVIETIMAS

..... ,

kviečiame į

..... ,

kuris įvyks

.....

16 mokinio veiklos lapas

- V**ėl
- E**glyne
- L**abai
- Y**pač
- K**iškutis
- O**ras
- S**upasi

17 mokinio veiklos lapas

Laikydami senovės papročių ir tradicijų žmonės prie Velykų stalo sėdavo po septynių savaitių gavėnios, o Didžiąją savaitę pasninko laikydavosi ypač griežtai. Mįslė apie Velykas ir gavėnią sako: „Septynios mylios sauso tilto, o gale rožė pražydo.“ Tai tos septynios mylios sauso tilto yra septynios savaitės nuo Užgavėnių iki Velykų. Šiuo laikotarpiu žmonės valgydavo tik pasninko valgius.

Šventiniai Velykų pusryčiai prasidėdavo nuo margučio. Po margučio tradiciškai būdavo valgoma riebi kopūstų sriuba. Sakoma, kad ji gaivina kūną po ilgo pasninko.

Senovėje apeiginiu valgiu būdavo ir kiauliena. Ant šventinio stalo taip pat būdavo šaltienos, virtų dešrų, kumpio, lašiniuotis (pyragas, kuriame įkepta lašinukų ir aguonų).

Po sočių pietų ant stalo būtinai atsirasdavo desertas – Velykų pyragas, vadinamas Velykų boba. Taip pat dažnai būdavo patiekiami ir varškės sūrio.

18 mokinio veiklos lapas

VELYKŲ BOBA

5 kiaušiniai

1 stiklinė cukraus

1,5 stiklinės miltų

2 šaukšteliai kepimo miltelių

1 pakelis margarino

Sudėliok sakinius eilės tvarka:

	Cukrų sumaišyti su miltais.
1.	Pirmiausia išplakti kiaušinius.
	Galiausiai suberti persijotus miltus, sumaišytus su kepimo milteliais.
	Tešlą įpilti į kepimo formą ir kepti orkaitėje.
	Kiek praašusį ištirpdytą margarinę pilti į išplaktus kiaušinius.

III-IV

KLASĒS

I skyrius

KELIONĖS

Tema „Pasivaikščiojimas parke“ (1–5 veiklos)

1 veikla „Gaminame iš gamtinės medžiagos“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.3. Klausydamasis amžiaus tarpsnį atitinkančių grožinių ir negrožinių tekstų, supranta jų turinį, skiria faktus ir išmonę.</p> <p>2.2.2. Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: pasakoja siekdamas sudominti, tiksliai informuoja, paaiškina, išsamiai apibūdina, argumentuoja siekdamas įtikinti.</p> <p>3.3.1. Randa tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją.</p> <p>2.4.5. Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus pažinti ir saugoti gamtą, stebėti aplinką, pateikti idėjų, rasti tinkamų medžiagų, įgyvendinti idėjas, saugiai, nuosekliai gaminti gaminius. (Pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos)</p>
Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: kaštonas, ežys, spyglius, riedėti, kviesti, nukristi į pievą, gaminti, kurti.	

Veiklos aprašymas

Mokiniai suskirstomi poromis. Kiekvienas mokinytis gauna po lapą su V. Kukulo eilėraščio „Kaštonai“ tekstu (1 mokinio veiklos lapas) ir tyliai jį skaito.

V. Kukulas

KAŠTONAI

Nuo seno	Jie rieda,
Kaštono	Atstatę
Nukrito	Mažus
Gražiai	Spygliukus
Į pievą	Ir kviečia
Geltoną	Prie seno
Mažiukai	Kaštono
Ežiai.	Vaikus.

Susipažinę su tekstu mokiniai garsiai skaito vienas kitam (gali skaityti vienas vieną, kitas kitą posmelį).

Mokytojas pasirinktu būdu pateikia (pasako, užrašo lentoje, parodo ekrane) klausimą „Kas eilėraštyje vadinama ežiais?“ Mokiniai poromis kalbasi ieškodami atsakymo. Atsakymai aptariami su visa klase.

Iš kaštonų gaminami įvairūs darbeliai. Mokiniai sugalvoja savo darbelių pavadinimus, juos užrašo ant kortelių gimtąja ir lietuvių kalba ir garsiai perskaito.

Užduotys

1. Perskaityk eilėrašty draugui.
2. Aptarkite su draugu, kas tie ežiai.
3. Prisirink kaštonų ir pagamink dirbinių iš jų. Įvardyk, ką pagaminai, gimtąja kalba ir lietuviškai.

Patarimai mokytojui

Atliekant užduotis atsižvelgiama į mokinių lietuvių kalbos gebėjimų lygį. Jei mokiniai sunkiau skaito, eilėrašty gali skaityti mokytojas. Aptarti galima porose ar nedidelėse grupelėse lietuvių arba gimtąja kalba. Reikėtų padėti mokiniams išsiaiškinti nežinomus žodžius: galima naudotis žodynais, žodžių kortelėmis, klausti lietuviškai kalbančių mokinių ir kitais būdais. Galima surengti mokinių darbelių parodą.

2 veikla „Mokausi pasirinkti tinkamus drabužius“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>3.3.2. <i>Randa informaciją, kuri yra svarbi konkrečiam skaitymo tikslui (pvz., sužinoti, pritaikyti, kurti).</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių sveikos gyvensenos nuostatas ir gebėjimus tinkamai pasirinkti tinkamą aprangą, aiškinantis, kaip drabužių gamyboje naudojamos medžiagos veikia gamtą ir žmogų. (Etika, pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: parkas, pasivaikščioti, drabužiai, apavas, avalynė, paltas, sijonas, megztinis, švarkas, kojinės, batai, basutės, šlepetės, kostiumas, kelnės, skrybėlė, šalikas, kepurė, maudymosi kostiumėlis, chalatas, marškiniai, palaidinė, pirštinės, akiniai nuo saulės, suknelė.</p>	

Veiklos aprašymas

Mokiniai (individualiai arba poromis) gauna korteles (2 mokinio veiklos lapas) su žodžiais ir iš jų išsirenka tinkamus.

PALTAS	SIJONAS	MEGZTINIS	ŠVARKAS
KOJINĖS	SPORTINIAI BATAI	SUKNELĖ	BASUTĖS
ŠLEPETĖS	KOSTIUMAS	KELNĖS	SKRYBĖLĖ
ŠALIKAS	KEPURĖ	MAUDYMOŠI KOSTIUMĖLIS	CHALATAS
MARŠKINIAI	PALAINĖ	AKINIAI NUO SAULĖS	PIRŠTINĖS

Priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio argumentuoja savo pasirinkimus lietuviškai arba gimtąja kalba.

Veikla apibendrinama surengiant visos klasės diskusiją, aptariant ne tik kaip ir kodėl reikėtų rengtis, bet ir tai, kaip sekėsi kalbėti lietuviškai, ko išmoko ir kodėl svarbu žinoti drabužių pavadinimus lietuvių kalba.

Užduotis

Sukomplektuok apavą ir drabužius, tinkančius pasivaikščiojimui parke rudenį.

Patarimai mokytojui

Galima modeliuoti ir kitas su lietuvių kalbos mokėjimu susijusias veiklas, pvz., pasakojimo ar komikso kūrimas *Kas nutiktų, jei...*

3 veikla „Mokausi priešdamas“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i>	Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus atpažinti įvairias kritulių rūšis ir kitus gamtos reiškinius, mokantis išgauti naujas spalvas maišant pagrindines spalvas (geltoną, raudoną, mėlyną). <i>(Pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos)</i>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>I užduotis: kavinė, siena, spalva, raudona, violetinė, mėlyna, žalia, geltona, oranžinė, balta, lietus, saulė, šviesa;</i> <i>II užduotis: raudonas, rudas, oranžinis, geltonas, žalias, mėlynas, pilkas, juodas, voverė, papartis, debesis, grybas, kirmėlė, batas, palmė, akmuo, piratas, kaukolė, skrynja, medis, riedlentė, šuo, šalmas, namas, kriauklė, skėtis, driežas, lapas, skruzdėlė, gėlė, langas.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Apibūdinama situacija: papasakojama, perskaitoma arba parodoma ekrane užduoties įvestis.

Įsivaizduokite, kad išėjote pasivaikščioti po parką. Jauki kavinė ažuolų pavėsyje kviečia užėiti ir vaikus, ir suaugusiuosius. Ne veltui jos pavadinimas – „Spalvų fiesta“. Joje viskas spalvota: sienos, lubos, staliukai ir kėdės, net maistas. Bet vienos sienos dailininkas nespėjo nutapyti, tik užrašė piešinio pavadinimą „Kaip atsiranda vaivorykštė“. Padėk dailininkui: nupiešk piešinį. Papasakok, ką ir kodėl pavaizdavai, pasakyk vaivorykštės spalvas lietuviškai.

Išsiaiškinama, kaip mokiniai suprato, užrašomi nežinomi žodžiai. Mokiniais pasiūloma jų reikšmes surasti žodyne.

Dar kartą patikslinama užduotis. Pakartojama tai, ką žino iš pasaulio pažinimo. Kiekvienas mokinytis piešia individualiai (3 mokinio veiklos lapas).

Piešiniai aptariami mažose grupelėse (po 3–4 mokinius) lietuvių arba gimtąja kalba. Papasakojama, ką nupiešė ir kodėl, kas patiko, kas buvo sunkiau. Kiekvienos grupelės atstovas pasako klasei įdomiausius dalykus, parodo labiausiai patikusį piešinį. Aptariamas ne tik gamtos reiškinys, kurį vaizdavo, bet ir spalvų išgavimo maišant galimybes. Mokiniai pasako spalvų pavadinimus lietuviškai.

Siekiant pritaikyti kalbos gebėjimus naujose situacijose, mokiniams pasiūloma pažaisti virtualų žaidimą „Spalvos“ (<http://www.frepy.eu/games/Frepy13lt/>).

Aptariama, kaip sekėsi, kas patiko, ko išmoko, kaip patobulintų žaidimą.

Užduotys

1. Padėk dailininkui: nupiešk piešinį. Papasakok, ką ir kodėl pavaizdavai, įvardyk vaivorykštės spalvas lietuviškai.
2. Piešti galima ne tik pieštuku ant popieriaus. Pažaisk spalvų žaidimą. Jį rasi čia: <http://www.frepy.eu/games/Frepy13lt/>

Patarimai mokytojui

Mokiniams, kurių lietuvių kalbos mokėjimas yra nepakankamas šiai užduočiai atlikti, reikėtų suteikti pagalbą, pvz., spalvas pažymėti pirmosiomis raidėmis: G – geltona, M – mėlyna, O – oranžinė, R – raudona, V – violetinė, Ž – žalia.

Po žaidimo su mokiniais galima aptarti, kuriuos objektus jie buvo prašomi nuspalvinti ne ta spalva, kurios jie yra iš tikrųjų, padiskutuoti, kodėl žaidimo kūrėjai taip padarė, kodėl ir dailininkai kartais naudoja neįprastas spalvas. Tęsiant šią temą per gimtosios kalbos pamokas galima kurti pasakojimus apie tai, kas nutiko neįprastos spalvos augalui, gyvūnui, daiktui.

Jeigu mokykloje nėra techninių galimybių, galima mokiniams pasiūlyti užduotį atlikti namuose, o pamokų metu aptarti, kaip sekėsi, ko išmoko, kaip patobulintų žaidimą ir pan.

4 veikla „Sprendžiu kryžiažodį“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>3.3.1. <i>Randa tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją.</i></p> <p>3.8.2. <i>Savarankiškai sieja tekstą su jau žinoma informacija.</i></p> <p>4.5.1. <i>Rašo tekstą laikydamasis 3–4 klasės turinio apimtimi numatytų gramatikos, leksikos, rašybos ir skyrybos taisyklių.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus sveikai gyventi, suprasti gyvūnų, žmonių ir augalų sąsają. (Pasaulio pažinimas, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: maistas, patiekalai, mėlynė, citrina, apelsinas, bananas, braškė, spanguolė, vyšnia, kopūstas, moliūgas.</p>	

Veiklos aprašymas

Apibūdinama situacija, mokiniai supažindinami su užduoties įvestimi. *Tarkim, kad vaikštinėdami parke jūs išalkote ir užsukote į čia esančią kavinę „Spalvų fiesta“. Joje visas maistas natūralus, skanus ir spalvotas. Desertai šioje kavinėje gaminami iš šviežių daržovių, vaisių ir uogų.*

Mokiniams pasiūloma išspręsti kryžiažodį ir sužinoti, iš kokių produktų gaminami kavinės patiekalai. Kiekvienas mokinys gauna lapą su kryžiažodžiu (4 mokinio veiklos lapas).

Aptariama, kaip sekėsi spręsti kryžiažodį, ką naujo išmoko, sužinojo.

Diskutuojama, ką mokiniai labiausiai mėgsta valgyti, aptariami sveikos mitybos principai.

5 veikla „Mokausi orientuotis“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.1. <i>Klausosi sąmoningai, dėmesingai, tikslingai atrenka informaciją.</i></p> <p>3.3.2. <i>Randa informaciją, kuri yra svarbi konkrečiam skaitymo tikslui (pvz., sužinoti, pritaikyti, kurti).</i></p> <p>1.6.1. <i>Nurodo, ko ir kodėl nesuprato, ir naudojasi jam žinomais būdais tai išsiaiškinti.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus orientuotis įvairiose vietovėse pagal nurodytus orientyrus. (Pasaulio pažinimas, etika)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>prie, už, šalia, tarp, ant, link, priešais, į, po, ties, kairėje, dešinėje, vidury, netoli, greta, šalia, lobis, trobelė, akmuo, kelmas, kopėčios, pakrantė, krantas, uoga, krūmas, takas, valgomas grybas, palmė, viršūnė, tiltas, šviesoforas, pėsčiųjų perėja, balkonas, dėvė, laiptai, muziejus, tarpduris, pašto dėžutė.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Su mokiniais pasikalbama apie tai, ką jie žino apie lobius, ką apie juos yra skaitę, gal ir patys bandę jų ieškoti.

Išsiaiškinama užduoties įvestis. *Pasklido gandas, kad miesto parke paslėptas lobis. Kad jį surastum, reikia ne tik gerai orientuotis, bet ir suprasti vietą ar kryptį nusakančius žodžius. Tai padaryti gali padėti kompiuterinis žaidimas „Lobis“.*

Žaidžiamas žaidimas <http://www.frepy.eu/games/Frepy20lt/>

Aptariama, kaip sekėsi, ko nesuprato ir kodėl. Sunkiausi, pirmą kartą girdimi žodžiai užrašomi, garsiai pakartojami, palyginami su mokinio gimtosios kalbos atitikmenimis.

Užduotis

Pasklido gandas, kad miesto parke paslėptas lobis. Paieškok jo žaisdamas žaidimą „Lobis“. Jį rasi čia: <http://www.frepy.eu/games/Frepy20lt/>

Patarimai mokytojui

Jeigu mokykloje nėra techninių galimybių, galima mokiniams pasiūlyti užduotį atlikti namuose, o pamokų metu aptarti, kaip sekėsi, ko išmoko, kaip patobulintų žaidimą ir pan. Daugiausia dėmesio kreipiamas į žodžius ir žodžių junginius, reiškiančius vietą ir kryptį.

Patarimai mokytojui

Tikėtina, kad anekdotus mokiniai bus girdėję ar skaitę gimtąja kalba, todėl žodžius, kurių nežino lietuviškai, gali priėję užrašyti ant lentos ar kortelių, kad paskui visi kartu išsiaiškintų.

7 veikla „Kas kaip juda?“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>3.3.3. <i>Orientuojasi knygoje, pagal turinį randa reikiamą tekstą. Naudojasi įvairiais informacijos šaltiniais atsiimdamas informaciją konkrečiam tikslui.</i></p> <p>3.6.1. <i>Paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis, remdamasis savo žinojimu, intuicija, patirtimi.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus pažinti gamtinės aplinkos įvairovę ir gyvybės formų priklausomybę nuo jos; fiksuoti faktus ir sieti juos į priežastinių ryšių sekas, suprasti ir tinkamai vartoti patarles ir posakius. <i>(Pasaulio pažinimas, gimtoji kalba)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>delfinas, žaltys, vėžlys, kengūra, vilkas, pelėda, bėga, skrenda, plaukia, šliaužia, ropoja, šokuoja.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Mokiniai dirba individualiai arba grupėmis. Išdalijamos kortelės su gyvūnų pavadinimais ir veiksmazodžiais (6 mokinio veiklos lapas), paaiškinama užduotis. Gyvūnų pavadinimus mokiniai perskaito garsiai, atkreipiamas dėmesys į tarimo taisyklumą. Skiriama laiko piešiniam ir veiksmazodžiams sugrupuoti.

Atlikus užduotį, ji aptariama lietuvių arba gimtąja kalba (priklausomai nuo mokinių kalbos mokėjimo lygio), palyginami lietuviški ir gimtosios kalbos judėjimą reiškiantys žodžiai, išsiaiškinama, kas lemia, kaip toli, greitai ir gražiai gali gyvūnas judėti, pvz., paukščio skrydžio greitis ir grožis priklauso nuo paukščio dydžio, sparnų pločio, sparno formos ir pan.

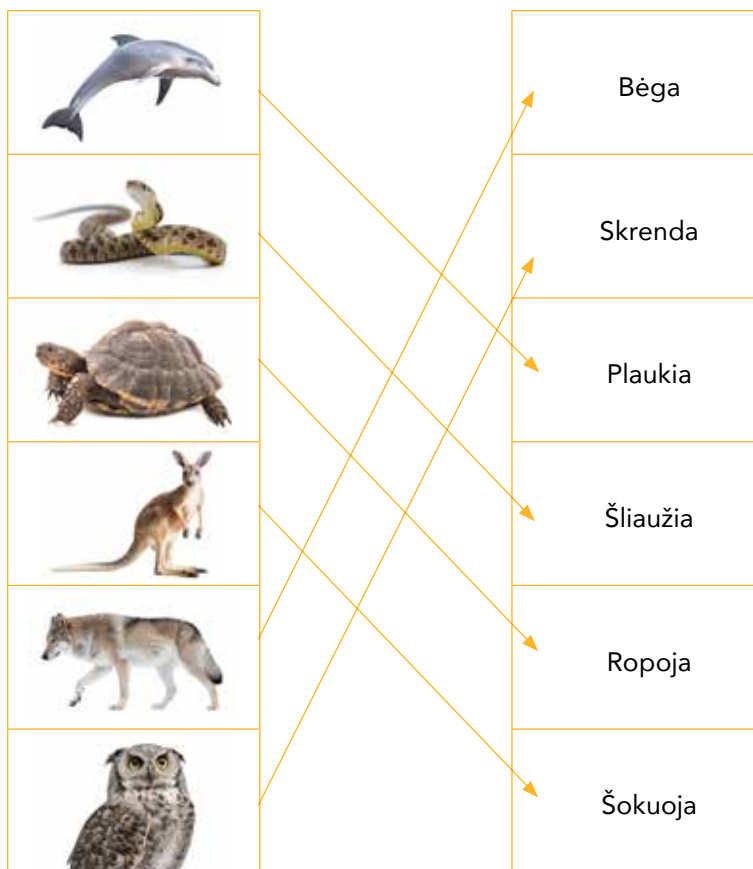
Skiriama namų užduotis: prisiminti arba surasti (knygose, internete, paklausti draugų, suaugusiųjų) posakių ir patarlių apie kurį nors iš šių gyvūnų savo gimtąja kalba.

Mokinių surasti posakiai aptariami, išsiaiškinama jų prasmė, kada jie vartojami. Naudojantis kortelėmis (7 mokinio veiklos lapas) su lietuviškais posakiais ir išsiaiškinus jų prasmę ieškomi gimtosios kalbos atitikmenys.

Užduotys

1. *Pasakyk nupieštų gyvūnų pavadinimus. Kiekvieną piešinį sujunk su žodžiu, kuris nusako, kaip dažniausiai juda šis gyvūnas.*
2. *Prisimink (arba surask knygoje, internete, paklausk draugų, suaugusiųjų) posakių ir patarlių apie kurį nors iš šių gyvūnų savo gimtąja kalba. Palygink su kortelėse užrašytais lietuviškais posakiais.*

1 užduoties atsakymai

Patarimai mokytojui

Aptarus įvairius gyvūnų judėjimo būdus per pasaulio pažinimo pamokas, per kūno kultūros pamoką galima paskatinti mokinius parodyti, kaip tai daro gyvūnai, pvz., kaip šokinėja kengūros, zūkiai, žvirbliai, varlės, žiogai; kaip skrenda gandrai, antis, kregždė, varna, kolibris. Būtų itin naudinga, jei mokiniai vėl prisimintų išmokus lietuviškus žodžius ir posakius.

8 veikla „Žaidžiame lietuvių liaudies žaidimus“

<p>UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i></p>	<p>INTEGRAVIMO GALIMYBĖS</p>
<p>2.4.4. <i>Daugeliu atvejų taisyklingai taria, kirčiuoja žodžius. Tinkamai intonuoja sakinius.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus pažinti žmogaus ir gyvūno kūną, dainuojant grupėje girdėti ir derinti savo balsą prie kitų, perteikti dainos nuotaiką, derinti paprastosios ir tiksliosios motorikos (judėjimo) būdus su muzika, tolygiai paskirstyti dėmesį atliekant du ar daugiau judesių vienu metu. <i>(Pasaulio pažinimas, muzika, kūno kultūra)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: I užduotis: žaidimas, žvirblis, tupėti, kaminas, veikti, skaudėti, galvelė, kojelė, sparnelis, akelė, kaklelis, pilvelis, nagelis, snapelis; II užduotis: katė, būti, kamara, lakti, pienas, palikti, vyti, pagauti.</p>	

Veiklos aprašymas

Prieš žaidžiant klausomasi dainelės <https://www.youtube.com/watch?v=cL9P07f7Eus>

Vaikai eina ratu dainuodami:

Žvirbli, žvirbli!
 Ko ko ko?
 Kur tu tupi?
 Kamine.
 Ką beveiki?
 Negaliu.
 Ką tau skauda?
 Galvelę.
 Žvirblelis nabagėlis
 Visas negalėjo,
 Galvelę skaudėjo.

Dainuodami žodžius „galvelė skaudėjo“ susiima galvas. Po to vėl dainuojamos 1–8 eilutės, tik vietoj „galvelę“ sakoma „kojelę, sparnelį, akelę, kaklelį, pilvelį, nagelį, snapelį“. Vaikai turi rankomis susiimti už atitinkamos vietos.

Žaidžiant žaidimą „Kate, kur buvai“ vienas vaikas atsistoja viename suolo (stalo, kėdžių) gale, kitas – kitame. Vienas vaikas – „katė, kitas – „šeimininkas“. Šeimininkas klausinėja, katė atsako.

<i>Kate, kate, kur buvai?</i>	<i>Ar man palikai?</i>
<i>Miau, miau, kamaroj.</i>	<i>Miau, miau, ne!</i>
<i>Ką veikei?</i>	<i>Aš tave pagausiu!</i>
<i>Miau, miau pienelį lakiau.</i>	<i>Nepagausi!</i>

Tada katė bėga aplink suolą, kol vėl atsistoja į savo vietą, o šeimininkas vejasi. Jei šeimininkas paveja, katė tampa šeimininku, o šeimininkas – kate.

Aptariama, kaip sekėsi žaisti, kokių naujų žodžių išmoko, prisimenami panašūs savo tautos žaidimai.

Užduotys

1. Išmokite žaisti lietuvių liaudies žaidimą „Žvirbli, žvirbli“.
2. Pažaiskite lietuvių liaudies žaidimą. Papasakokite vieni kitiems, kas patiko ir ko išmokote.

Patarimai mokytojui

Žaidimą „Žvirbli, žvirbli“ galima integruoti ne tik į muzikos, šokio ar kūno kultūros pamokas. Jis labai naudingas ir mokantis apie gyvūnus, kūno dalis per pasaulio pažinimo pamokas. Ši smagi veikla tiks ir pedagoginei pertraukėlei, ir kelionės ar išvykos metu. Jeigu mokiniams sunku įsiminti žodžius, jiems galima išdalyti lapus su tekstu ir prieš žaidžiant pasimokyti dainuoti.

Žaidimas „Kate, kur buvai“ yra gana palankus mokantis sakinių intonacijos. Iš pradžių jį mokiniai gali pažaisiti pratindamiesi taisyklingai tarti, kirčiuoti, o paskui sakydami sakinius su atitinkama kiekvieno veikėjo intonacija, pvz., katytė: linksmi, liūdnei, išgąstingai; šeimininkas: reikšdamas susirūpinimą, piktai, juokingai, pavargęs ir pan.

Po žaidimo aptariama, kas patiko, kas buvo sunku, kaip žaidimą galima patobulinti, pratęsti. Jei nusprendžiama žaidimą pratęsti, perkurti, tam skiriama laiko dirbant grupėmis, poromis ar individualiai. Paskui būtina pažaidžiami visų sukurti žaidimai.

Tema „Lietuvos sostinėje“ (9–11 veiklos)

9 veikla „Kaip kunigaikštis Gediminas įkūrė Vilnių“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.2. <i>Jsiklauso ir supranta informaciją, perteikiamą įvairių kalbėtojų skirtingu tempu, tembru ir skirtingomis intonacijomis.</i></p> <p>2.3.2. <i>Reiškia savo nuomonę, ją argumentuoja.</i></p> <p>3.5.1. <i>Aptaria aiškiai įvardytą ir / ar numanomą veiksmo laiką, vietą, jų kaitą, įvykių svarbą.</i></p> <p>3.6.2. <i>Išsako įspūdį, patirtą skaitant kūrinį, aptaria grožinia-me kūrinyje vaizduojamas situacijas, paaiškina įvykių priežastis, sąsajas.</i></p> <p>3.8.1. <i>Siekdamas suprasti teksto visumą tikslingai sieja žodinę ir nežodinę (ilustracijas, teksto struktūros ypatumus ir kt.) informaciją.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus skirti, kurie istorijos šaltiniai yra patikimi, o kurie — abejotini, kurti pasakojimą bendradarbiaujant su kitais, įvairiai naudoti linijas, spalvas, erdvines formas, foną, perteikiant norimas emocijas, objekto ar reiškinių savybes. (Pasaulio pažinimas, gimtoji kalba, dailė ir technologijos)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: didysis kunigaikštis, joti, mylia, medžioti, Vilnios upė, tauras, nukauti, Tauro kalnas, vėlu, Šventaragio slėnis, nakvoti, sapnuoti, Kreivasis kalnas, geležinis vilkas, šimtas, staugti, pabusti, žynys Lizdeika, erelio lizdas, pagonių kunigas, reikšti, sostinė, miestas, vidus, garbė, sklisti, pasaulis, rytas, ieškoti, žmonės, įkurti, pilis, žemutinė, pavadinti, perkelti.</p>	

Veiklos aprašymas

Žiūrėjimas vaizdo įrašas „Kaip kunigaikštis Gediminas įkūrė Vilnių“ <https://www.youtube.com/watch?v=0h76YKiPnWI>

Pasidalijama pirmaisiais įspūdžiais (kas patiko, kas nustebino, ką suprato ir kas buvo neaišku), išsiaiškinama, ko nesuprato, jei reikia, tam tikros vietos klausomos dar kartą. Aptariami būdai, kuriais vertėtų pasinaudoti ko nors nesupratus (klausti ar skaityti dar kartą, paklausti kitų, ieškoti žodyne, žinyne).

Aptariama, kada ir kur vyksta veiksmas, kas pasakoja padavimą, kaip suprasti tekstą padeda vaizdai.

Lapas su įvykiais (8 mokinio veiklos lapas) sukarponomas ir kortelės išdalijamos mokinių grupėms. Mokiniai dėlioja įvykių seką (galima sudėlioti ar suklijuoti ant lapų).

Aptarus įvykių eigą galima pradėti kurti komiksus. Kiekvienas grupės mokinys pasirenka įvykį ir jį iliustruoja. Surengiama kiekvienos grupės komiksų parodėlė.

Kiekviena grupė pasirengia papasakoti padavimą pagal savo sukurtą komiksą. Pasakojama gimtąja kalba į pasakojimą įtraukiant visus grupės narius.

Užduotys

1. Pažiūrėkite vaizdo įrašą ir sudėkite įvykius iš eilės taip, kaip jie įvyko.
2. Sukurkite komiksą.
3. Nuosekliai papasakokite padavimą savo gimtąja kalba.

Patarimai mokytojui

Ši veikla apima penkis etapus: vaizdo įrašo žiūrėjimas, pasidalijimas įspūdžiais, įvykių sekos dėliojimas ir aptarimas, komikso kūrimas, padavimo pasakojimas. Kuriuos iš jų įtraukti į veiklas ir kam skirti daugiau laiko, mokytojas sprendžia atsižvelgdamas į klasės kontekstą.

Pažiūrėję įrašą įspūdžiais (kas patiko, kas nustebino, ką suprato ir kas buvo neaišku) mokiniai gali

pasidalyti su visa klase ar kalbėdamiesi poromis. Svarbu kartu su visais išsiaiškinti, kas liko nesuprasta (turinys, žodynas, gramatinės formos). Kalbamasi lietuvių arba gimtąja kalba.

Padavimas gali būti pasakojamas per gimtosios kalbos pamoką.

10 veikla „Vykstame į Lietuvos sostinę“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>4.5.2. <i>Laikydamosis kalbos normų rašo įskaitomai ranka, mobiliųjų įrenginių klaviatūra.</i></p> <p>3.3.3. <i>Orientuojasi knygoje, pagal turinį randa reikiamą tekstą. Naudojasi įvairiais informacijos šaltiniais atsiimdamas informaciją konkrečiam tikslui.</i></p> <p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: pasakoja siekdamas sudominti, tiksliai informuoja, paaiškina, išsamiai apibūdina, argumentuoja siekdamas įtikinti.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus skaityti žemėlapi, Lietuvos žemėlapyje rasti tam tikrus geografinius objektus, sudėti ir atimti natūraliuosius skaičius. (Pasaulio pažinimas, matematika)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: žemėlapis, atstumas, kelionė, išvyka, važiuoti, kelias, per, šalia.</p>	

Veiklos aprašymas

Išsiaiškinama, ką mokiniai jau žino apie Lietuvos sostinę.

Naudodamiesi internete esančia skaičiuokle <https://www.zemelapis.lt/atstumai> mokiniai nustato atstumą nuo savo gyvenamosios vietos iki Vilniaus. Dirbama mažomis grupelėmis.

Naudodamiesi žemėlapiu mokiniai ant lapo surašo vietovių, per kurias tektų važiuoti iki Vilniaus, pavadinimus iš eilės pradėdami nuo savo gyvenamosios vietovės.

Grupelėse mokiniai aptaria, koku būdu būtų galima pasiekti sostinę, kiek tai laiko užtruktų, kuris būdas būtų patogiausias. Kiekviena grupė išrenka, jų manymu, geriausią kelionės būdą, pristato jį visiems ir argumentuoja savo pasirinkimą.

Užduotys

1. Naudodamiesi internete esančia skaičiuokle <https://www.zemelapis.lt/atstumai> suskaičiuokite atstumą nuo savo miesto ar kaimo iki Lietuvos sostinės.
2. Užsirašykite ant lapo miestų ir miestelių, per kuriuos teks važiuoti norint aplankyti Lietuvos sostinę, pavadinimus.
3. Nuspręskite, koks būdas būtų pats geriausias sostinei pasiekti ir kodėl.

Patarimai mokytojui

Jeigu mokiniai gyvena Vilniuje, užduotį galima pakeisti nagrinėjant kelią iki pasirinkto objekto naudojantis virtualiu interaktyviu Vilniaus žemėlapiu <http://vilnius21.lt/marsrutai.php> arba Vilniaus žemėlapiu vaikams.

11 veikla „Ką verta aplankyti“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>3.3.2. <i>Randa informaciją, kuri yra svarbi konkrečiam skaitymo tikslui (pvz., sužinoti, pritaikyti, kurti).</i></p> <p>4.2.3. <i>Siekdamas perduoti žinią kuria informacinį tekstą, tiksliai ir aiškiai perteikia esminę informaciją ir detales.</i></p> <p>4.5.1. <i>Rašo tekstą laikydamasis 3–4 klasės turinio apimtimi numatytų gramatikos, leksikos, rašybos ir skyrybos taisyklių.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į pamokų ir įvairias kitas veiklas ugdant mokinių gebėjimus priimti racionalius sprendimus, pasirinkti tinkamą veiksmą ir skaičiavimo būdą paprastiems uždaviniams spręsti. (<i>Matematika, pasaulio pažinimas</i>)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>Gedimino pilies bokštas, žaislai, pinigai, televizijos bokštas, energetika ir technika, istorija, kaina, nemokamai, įdomu, ikimokyklinio amžiaus vaikai, suaugusieji, gidas, ekskursija, mokiniai, galimybės, kopija, pilių maketai, karių ginkluotė, riterių šarvai, suvenyrinė plokštelė, auksinis, platininis, sidabrinis, ekspozicija, elektrinė, mokslas, transportas, įvykiai, rankomis, šiuolaikinės technologijos, virtuali realybė.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Aptariamas užduoties atlikimo kontekstas. Paaiškinama, kaip bus dirbama ir ką reikės atlikti.

Mokiniai suskirstomi į nedideles grupes, joms išdalijami lapai su lentelėmis (10 mokinio veiklos lapas). Rodant lentelę ekrane mokomasi ją skaityti ir rasti tinkamą informaciją.

Kiekviena mokinių grupė sudaro po vieną sąrašą.

Aptariant išskiriami objektai, kuriuos pasirinko dauguma grupių, ir tie, kuriuos pasirinko tik viena grupė. Mokiniai argumentuoja, kodėl juos pasirinko.

Naudodamiesi sudarytais sąrašais mokiniai atlieka antrą užduotį: suskaičiuoja, kiek kainuotų apsilankymas išsirinktuose objektuose vienam mokiniui (skaičiuoja kiekvienas individualiai, paskui aptaria grupėje ir randa teisingą atsakymą) ir kiek visai klasei (skaičiavimo būdą aptaria grupėje, pasidalija veiksmis, juos atlieka individualiai ir galutinį rezultatą gauna dirbdami kartu).

Aptariama, kaip sekėsi dirbti, įsivertinama.

Užduotys

1. *Perskaitykite lentelėje pateiktą informaciją ir sudarykite objektų, kuriuos norėtumėte aplankyti, sąrašą.*
2. *Suskaičiuokite, kiek kainuotų apsilankymas išsirinktuose objektuose vienam mokiniui ir kiek visai klasei.*

Patarimai mokytojui

Užduoties atlikimo būdas priklauso nuo mokinių kalbos mokėjimo lygio. Prieš užduoties atlikimą galima išsiaiškinti naujų, mokiniams negirdėtų žodžių reikšmę. Galima dirbti nedidelėmis grupelėmis. Kiekvienai iš jų pristačius savo darbą aptariama, kaip dirbo, kodėl rinkosi būtent tuos objektus, kaip susitarė, kaip skaičiavo. Galimi ir kiti variantai, pvz., pirmiausia kiekvienas pasirenka nurodytą objektų skaičių, o paskui pagal tai, ką pasirinko, susiskirsto grupėmis. Jei mokiniai prasčiau moka lietuvių kalbą, galima pateikti mažiau medžiagos, užrašyti nežinomus žodžius ar suteikti kitokią pagalbą.

Mokinio veiklos lapai

1 mokinio veiklos lapas

V. Kukulas
KAŠTONAI

Nuo seno
Kaštono
Nukrito
Gražiai
Į pievą
Geltoną
Mažiukai
Ežiai.

Jie rieda,
Atstatę
Mažus
Spygliukus
Ir kviečia
Prie seno
Kaštono
Vaikus.

2 mokinio veiklos lapas

PALTAS	SIJONAS	MEGZTINIS	ŠVARKAS
KOJINĖS	SPORTINIAI BATAI	SUKNELĖ	BASUTĖS
ŠLEPETĖS	KOSTIUMAS	KELNĖS	SKRYBĖLĖ
ŠALIKAS	KEPURĖ	MAUDYMOŠI KOSTIUMĖLIS	CHALATAS
MARŠKINIAI	PALAUDINĖ	AKINIAI NUO SAULĖS	PIRŠTINĖS

3 mokinio veiklos lapas

Kaip atsiranda vaivorykštė?

5 mokinio veiklos lapas

1	K						2			
					3	I			F	
			4	Z						
5	D			B		S				
6	L			A						
	S									

Horizontaliai

3.

5.

6.

Vertikaliai

1.

2.

4.

6 mokinio veiklos lapas

	Bėga
	Skrenda
	Plaukia
	Šliaužia
	Ropoja
	Šokuoja

7 mokinio veiklos lapas

Akyse kaip šilkas, už akių kaip vilkas.

Vėžliu būdamas kiškio nepavyysi.

Gyvena kaip žuvis vandenyje.

Būk gudrus kaip žaltys.

Numynė žvirbliukas pelėdai koją.

8 mokinio veiklos lapas

Didysis kunigaikštis Gediminas išjojo už keturių mylių nuo Trakų medžioti. Ir rado prie Vilnios upės gražų kalną, ant kurio sutiko didžiulį žvėrį – tauką. Ir nukovė jį ant to kalno, kurį dabar Tauro kalnu vadina. Buvo labai vėlu į Trakus joti, ir sustojo Šventaragio slėnyje, kur mirusius lietuvių kunigaikščius degindavo, ir nakvojo tenai. Miegodamas jis sapnavo, kad ant kalno, kurį Kreivuoju vadino, stovi didžiulis geležinis vilkas, o jame tarytum šimtas vilkų staugia. Kunigaikštis pabudo iš miego ir sako savo žyniui, vardu Lizdeika (jis buvo rastas erelio lizde, ir buvo tas Lizdeika kunigaikščio Gedimino vyriausiasis žynys, pagonių kunigas):

– Sapnavau, girdi, stebuklingą sapną!

Ir apsakė jam viską, ką matė sapne. Tas Lizdeika sako:

– Šviesiausias kunigaikšti, geležinis vilkas reiškia, kad čia bus sostinės miestas. O kad jo viduje staugia – tai jo garbė sklis po visą pasaulį.

Didysis kunigaikštis Gediminas rytą nebeišjojo, o išsiuntė ieškoti žmonių. Jis įkūrė vieną pilį, žemutinę, Šventaragyje, o kitą – ant Kreivojo kalno. Ir pavadino tą miestą Vilniumi. Pastatęs miestą, perkėlė savo sostinę iš Trakų į Vilnių.

9 mokinio veiklos lapas

Kunigaikštis medžioja.

Kunigaikštis susiruošia nakvoti.

Kunigaikštis sapnuoja.

Žynys išaiškina sapną.

Kunigaikštis įkuria miestą.

10 mokinio veiklos lapas

KAS?	KUR?	KIEK KAINUOJA?	KUO ĮDOMU?
GEDIMINO PILIES BOKŠTAS	Arsenalų g. 5	Ikimokyklinio amžiaus vaikams nemokamai, moksleiviams – 2 €, suaugusiesiems – 4 €.	Muziejuje pamatysite pilių maketus, karių ginkluotę, riterių šarvus. Nuo pilies viršaus atsiveria nuostabus miesto vaizdas.
ŽAISLŲ MUZIEJUS	Šiltadaržio g. 2/ B. Radvilaitės g. 7	Vaikams nuo 2 iki 18 metų – 3 €, suaugusiesiems – 4 €.	Muziejaus tikslas – ne tik parodyti žaislus bei žaidimus, bet ir suteikti galimybę juos vietoje išmėginti. Muziejuje rodomi ir originalūs žaislai, ir pagamintos jų kopijos, kurias būtų galima drąsiai imti į rankas.
PINIGŲ MUZIEJUS	Totorių g. 2/8	Nemokamai	Muziejuje galima susipažinti su pinigų istorija ir pamatyti virtualias ekspozicijas. Čia taip pat galima nusikalti suvenyrinę plokštelę, pasisverti ant specialių svarstyklių ir sužinoti, kiek kainuotum, jei būtum auksinis, platininis ar sidabrinis.
TELEVIZIJOS BOKŠTAS	Sausio 13-osios g. 10	Vaikams iki 5 metų – nemokamai, moksleiviams – 2 €, suaugusiesiems – 6 €.	Pirmajame aukšte veikia ekspozicija Sausio 13-osios aukoms atminti. Liftu galima pakilti į apžvalgos aikštelę, nuo kurios atsiveria nuostabus vaizdas (iki 50 km spinduliu), veikia restoranas. Kieme įrengtas istorinis Antenų parkas.
ENERGETIKOS IR TECHNIKOS MUZIEJUS	Rinktinės g. 2	Moksleiviams – 2 €, suaugusiesiems – 3 €. Šeštadienis – Vaikų diena: vaikams iki 16 m. nemokamai.	Muziejus įsikūręs buvusios Vilniaus centrinės elektrinės patalpose. Čia galima susipažinti su įvairia technika, vaikams ypač patinka interaktyvi mokslo ir transporto ekspozicija.
„TELIA“ VILNIAUS ISTORIJOS NEMUZIEJUS	Vokiečių g. 4	Vaikams iki 3 metų – nemokamai, vaikams nuo 3 metų – 5 €, moksleiviams – 5 €, suaugusiesiems – 10 €.	Čia vos per 15 minučių nukeliausite laiku į praeitį ir susipažinsite su ryškiausiais Vilniaus istorijos įvykiais iš arti. Taip pat galima savo rankomis liesti ir patirti šiuolaikinių technologijų teikiamus virtualios realybės potyrius.

II skyrius

LAISVALAIKIS IR KULTŪRINĖ VEIKLA

Tema „Eime į renginį!“ (1–4 veiklos)

1 veikla „Interviu – kalbamės apie laisvalaikį“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.3.1. <i>Bendraudamas atidžiai klausosi, supranta kalbėtojo intencijas ir adekvačiai reaguoja žodinėmis ir nežodinėmis priemonėmis.</i></p> <p>1.3.2. <i>Klausydamasis rodo susidomėjimą, gerbia kito nuomonę, laikosi klausymosi susitarimų.</i></p> <p>2.1.2. <i>Siekdamas efektyviau komunikuoti, tikslingai ir atsakingai naudojasi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.</i></p> <p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: pasakoja siekdamas sudominti, tiksliai informuoja, paaiškina, išsamiai apibūdina, argumentuoja siekdamas įtikinti.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į įvairias kitas veiklas, kuriose aptariamas laisvalaikis (kinas, teatras, koncertai, parodos ir pan.) arba papildomi žmonių užsiėmimai (sporto, meno ir kt.); imamas arba duodamas interviu; kuriami trumpi filmukai, kurie vėliau įrašomi į laikmenas arba jais dalijamasi virtualioje erdvėje. <i>(Pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos, gimtoji kalba, etika)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: laisvalaikis, kino filmas, spektaklis, koncertas, paroda, teatras, savaitgalis, stalo žaidimas.</p>	

Veiklos aprašymas

Mokiniai suskirstomi nedidelėmis grupėmis po 3–4. Mokytojas iš anksto yra paruošęs korteles su raktiniais žodžiais apie temą „Laisvalaikis“ (11 mokinio veiklos lapas). Reikėtų turėti tiek kortelių, kiek numatyta, kad bus grupių. Kiekviena grupė atsitiktine tvarka ištraukia kortelę su raktiniu žodžiu. Skiriama šiek tiek laiko, kad kiekvienas individualiai pasirašytų klausimų, susijusių su tema ir kortelėje užrašytu raktiniu žodžiu. Vienas mokinys išrenkamas atsakančiuoju į klausimus. Skiriamos 2–3 minutės, per kurias kiti grupės nariai *ima interviu* – užduoda klausimus, o išrinktasis mokinys į juos atsako. Po 2–3 minučių išrenkamas kitas atsakantysis į klausimus, o grupės nariai vėl iš jo *ima interviu*. Taip keičiamasi vaidmenimis, kol visi grupės nariai pabūna atsakančiuoju į klausimus.

Užduotis

Ar kada nors kas nors iš tavęs ėmė interviu? O ar tu bandei klausinėti kito kokia nors tema? Dabar su draugais tai išbandysite.

Tema „Laisvalaikis“

1. Grupėje pasirinkite vieną kortelę su raktiniu žodžiu apie laisvalaikį (11 mokinio veiklos lapas).
2. Kiekvienas parašykite 3–4 klausimus, susijusius su tema ir raktiniu žodžiu.
3. Pasirinkite vieną grupės narį, iš kurio imssite interviu, ir iš eilės jo klausinėkite.
4. Toliau pasirinkite kitą grupės narį, kuris atsakinės į klausimus, ir vėl jo klausinėkite.
5. Taip apklauskite visus savo grupės narius.
6. Kai ateis tavo eilė atsakyti į draugų užduodamus klausimus, stenkis atsakinėti pilnais sakiniais.
7. Visus interviu nufilmuokite ir sukurkite bendrą filmą „Mūsų laisvalaikis“.

Raktiniai žodžiai

Patarimai mokytojui

Norint pajvairinti užduotį arba jeigu mokiniai lietuvių kalbą moka gana gerai, galima keisti ne tik atsakantį į klausimus, bet ir raktinį žodį. Po susitaro laiko grupės ratu perduoda vienos kitoms savo turimas korteles ir tęsia interviu ta pačia tema, bet vis kitu aspektu.

Sukurtą filmą galima ne tik pasižiūrėti klasėje, bet ir pasidalyti juo su kitų klasių mokiniais. Taip pat mokytojas galėtų filmą apie mokinių laisvalaikį nusiųsti klasės mokinių tėvams.

2 veikla „Ar tau patinka kino filmai?“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.3.1. <i>Bendraudamas atidžiai klausosi, supranta kalbėtojo intencijas ir adekvačiai reaguoja žodinėmis ir nežodinėmis priemonėmis.</i></p> <p>1.3.2. <i>Klausydamasis rodo susidomėjimą, gerbia kito nuomonę, laikosi klausymosi susitarimų.</i></p> <p>2.2.1. <i>Tikslingai kalba monologu, iš anksto pasirengęs konstruktyviai dalyvauja dialoge (pokalbyje, diskusijoje, debatuose), tinkamai naudojasi neverbalinės kalbos galimybėmis.</i></p> <p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: pasakoja siekdamas sudominti, tiksliai informuoja, paaiškina, išsamiai apibūdina, argumentuoja siekdamas įtikinti.</i></p>	<p>Gali būti integruojama į įvairias kitas veiklas, kuriose aptariami žmonių pomėgiai, aiškinamasi, kuo žmonės yra panašūs ir kuo skiriasi; susipažįstama ir palyginama, kokius pomėgius žmonės turėjo anksčiau ir dabar; ugdoma tolerancija kito išskirtinumui, kitoniškumui. <i>(Pasaulio pažinimas, etika)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: kino filmas, fantastinis, animacinis, veiksmo, nuotykių, komedija.</p>	

Veiklos aprašymas

Mokiniai suskirstomi poromis. Visoms poroms išdalijamos klausimų kortelės. Poromis mokiniai kalbasi apie kino filmų žiūrėjimą. Pirmiausia vienas nežiūrėdamas ištraukia klausimą ir užduoda jį draugui, paskui kitas. Mokytojas pokalbiui poroje skiria 5 minutes. Kai laikas baigiasi, poros sumaišomos ir vėl kalbama 5 minutes. Porų keitimą galima pakartoti keletą kartų. Paskui kartu aptariama, ką pavyko sužinoti apie klasės draugus.

Užduotys

Su draugu kalbatės apie kino filmus. Vienas kitam užduodate klausimų, susijusių su šia tema.

1. Atsitiktinai pasirink vieną klausimą ir paklausk draugo (12 mokinio veiklos lapas).
2. Atsakyk j draugo klausimą.

Klausimai

- Ar tau patinka žiūrėti kino filmus?
- Kokie kino filmai tau labiausiai patinka?
- Kur dažniausiai žiūri kino filmus?
- Su kuo dažniausiai žiūri kino filmus?
- Kada paskutinį kartą žiūrėjai kino filmą?
- Kaip pasirenki kino filmą, kurį žiūrėsi?

Patarimai mokytojui

Mokinių poras mokytojas gali sudaryti pats, atsižvelgdamas į jų lietuvių kalbos mokėjimo lygį, arba vaikai pasirenka poros draugą patys.

Mokiniams patariama į pateiktus klausimus atsakyti išsamiai, pakartojant ir klausimo formuluotę, pvz.:

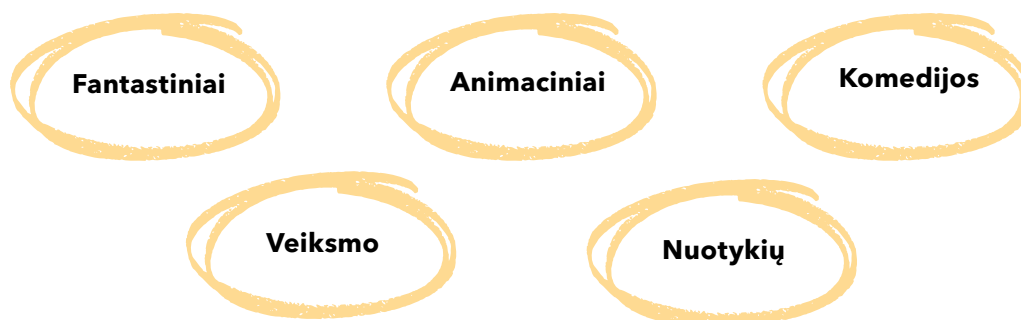
– Ar tau patinka žiūrėti filmus?

– Taip, man patinka žiūrėti filmus. / – Ne, man nepatinka žiūrėti filmų.

Silpniau besimokantys mokiniai į klausimus gali atsakyti trumpai, pvz., *taip, ne, vakar ir pan.*, bet reikia padėti jiems atsakyti pilnais sakiniais.

Atsižvelgiant į klasės mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį arba norint pajvairinti užduotį, mokytojas kai kuriems klausimams gali pasiūlyti atsakymų variantus – iš anksto pagamintas atsakymų korteles, kurias mokiniai iškels, atsakydami į klausimus, pvz.:

Kokie filmai tau labiausiai patinka?

3 veikla „Ar norėtum kartu eiti į ... ?“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>2.1.2. Siekdamas efektyviau komunikuoti, <i>tikslingai ir atsa-kingai naudojasi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.</i></p> <p>3.2.2. <i>Skaito savo poreikius ir galimybes atitinkančius tekstus, supranta jų turinį, suformuluoja teksto ar jo dalies apibendrinimą.</i></p> <p>4.2.3. <i>Siekdamas perduoti žinių kuria informacinį tekstą, tiksliai ir aiškiai perteikia esminę informaciją ir detales.</i></p> <p>4.4.1. <i>Rašydamas tekstą tinkamai pasirenka raišką, atitinkančią teksto turinį, tikslą. Rašydamas vartoja sinonimus, palyginimus, frazeologizmus, perkeltinės reikšmės žodžius ir posakius.</i></p> <p>4.4.3. <i>Laikosi kalbos etiketo atsižvelgdamas į adresatą ir komunikavimo situaciją.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose aiškinamasi, kaip mandagiai bendrauti, pradėti ir palaikyti pokalbį; rašomos žinutės, siūlant draugui kartu praleisti laiką; aptariami įvairūs laisvalaikio praleidimo būdai; mokomasi tiksliai intonuoti, taisyklingai kvėpuoti dainuojant nesudėtingas dainas. <i>(Muzika, etika, dailė ir technologijos, gimtoji kalba)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: spektaklis, „Keistuolių teatras“, „Geltonų plytų kelias“, teatras, pradžia, savaitgalis, paroda, „Labas, ...“, „Iki pasimatymo!“ „Ar norėtum ...?“.</p>	

1 dalis

Veiklos aprašymas

Mokiniai gauna jau parašytos žinutės sakinius, kuriuos turi iškirpti ir sudėlioti eilės tvarka (13 mokinio veiklos lapas). Sudėlioję sakinius mokiniai perskaito žinutės tekstą ir išsiaiškina, į kokį spektaklį ruošiasi eiti vaikai. Jeigu mokiniams sunku perskaityti savarankiškai, gali pirmą kartą perskaityti mokytojas arba geriau lietuvių kalbą mokantis mokinys.

Užduotys

1. Gavai iš draugo žinutę, tačiau jos sakiniai sukeisti vietomis. Iškirpk ir sudėliok žinutės sakinius eilės tvarka (13 mokinio veiklos lapas).

5	Spektaklio pradžia 16.30.
2	Aš ketinu eiti į teatrą.
4	Jį rodo „Keistuolių teatre“.
6	Gal norėtum eiti kartu?
1	Labas, Tada!
7	Laukiu atsakymo.
3	Žiūrėsiu spektaklį „Geltonų plytų kelias“.

- Į kokį spektaklį ruošiasi eiti vaikai? Ar tu matei šį spektaklį? O gal žiūrėjai to paties pavadinimo kino filmą arba skaitei knygą? Jeigu norėtum pamatyti šį kino filmą, gali jį pasižiūrėti paspaudęs nuorodą <http://www.lrt.lt/mediateka/irasas/14175>
- Išmok dainuoti dainą „Geltonų plytų kelias“. Su klasės draugu sugalvok judesius dainos priedainiui. Dainuodamas pritaikyk sugalvotus judesius. Dainos vaizdo įrašą rasi čia: <https://www.youtube.com/watch?v=w9KOiPUJAEo>

Patarimai mokytojui

Atsižvelgiant į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį, pirmiausiai galima kartu su visais mokiniais garsiai aptarti kiekvieną žinutės sakinį, išsiaiškinti jo reikšmę, pasibraukti sakiniuose svarbiausius žodžius.

Siūloma pateikti pavyzdžių ir aptarti, kaip dar kitaip būtų galima pasisveikinti: *Sveikas, Tada!; Laba diena* ir pan.; atsisveikinti: *Iki, Tada!; Iki pasimatymo; Viso; Lauksiu žinių* ir pan.

Jeigu mokiniai lietuvių kalbą moka gana gerai, galima pasiūlyti mokiniams išmokyti dainuoti dainą „Geltonų plytų kelias“. Jeigu išmokyti dainos žodžius sunku, galima sugalvoti dainai judesius ir klausantis juos atlikti. Per dailės ir technologijų pamokas galima kurti ir gaminti dekoracijas dainai arba sukurti pasakos „Geltonų plytų kelias“ veikėjus ir suvaidinti kūrinio ištrauką. Per gimtosios kalbos pamokas galima skaityti pasakos „Geltonų plytų kelias“ ištrauką gimtąja kalba.

2 dalis

Veiklos aprašymas

Dirbama individualiai. Mokiniais išdalijami užduočių lapai (14 mokinio veiklos lapas). Kiekvienas pasirenka laisvalaikio veiklą ir atsižvelgdamas į ją parašo žinutę draugui, kviesdamas prisijungti ir praleisti laiką kartu. Paskui žinutę parašo telefone ir išsiunčia pasirinktam klasės draugui.

Užduotis

Ką veikti laisvalaikiu? Galima apsilankyti teatre, nueiti į parodą, kino teatrą arba tiesiog pasivaikščioti.

- Pasirink, ką norėtum veikti laisvalaikiu ir atsižvelgdamas į pasirinkimą užbaik pradėtus sakinius (14 mokinio veiklos lapas).
- Parašyk žinutę draugui.
- Naudodamasis telefonu, kompiuteriu arba planšetiniu kompiuteriu išsiųsk savo parašytą žinutę draugui.

Patarimai mokytojui

Su mokiniais galima aptarti, ką jie veikia laisvalaikiu ir šiame leidinyje pasiūlytus pasirinkimus keisti mokinių siūlymais. Jeigu reikia, galima klasėje pirmiausia aptarti visų sakinių pradžias, o paskui visiems kartu po vieną sakinį kurti žinutę draugui. Aptariamais žodžiais ar frazėmis, padedantys užmegzti ir palaikyti pokalbį.

Pirmiausia mokiniai galėtų siųsti žinutes vieni kitiems. Būtina atkreipti dėmesį, kad žinutės rašomos lietuvių kalba, naudojant visas lietuviškas raides.

4 veikla „Ką pasirinksi?„

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>2.1.2. Siekdamas efektyviau komunikuoti, <i>tikslingai ir atsakingai naudojasi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p> <p>3.2.2. <i>Skaito savo poreikius ir galimybes atitinkančius tekstus, supranta jų turinį, suformuluoja teksto ar jo dalies apibendrinimą.</i></p> <p>3.3.2. <i>Randa informaciją, kuri yra svarbi konkrečiam skaitymui (pvz., sužinoti, pritaikyti, kurti).</i></p> <p>3.6.4. <i>Argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl tekste jam padarė įspūdį, sudomino, nustebino, suglumino ir pan.</i></p> <p>3.7.3. <i>Įvertina tekste pateiktos informacijos aiškumą ir aptaria, kas padeda geriau suprasti konkretų tekstą.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose aptariamos Lietuvos istorinės ir šiuolaikinės lankytinos vietos, kultūrinė veikla, nagrinėjama informacija apie muziejus, parodas, spektaklius, vaikams skirtus renginius, svartsoma, kur būtų galima nueiti ir ką aplankyti, kiek kainuos išvyka. (Pasaulio pažinimas, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>renginys, repertuaras, renginio aprašymas, muziejus, Valsstybės pažinimo centras, Vilniaus kamerinis teatras, Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras, Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija, pigiau, brangiau, „Kiek kainuoja bilietas į... ?</i></p>	

1 dalis

Veiklos aprašymas

Mokiniai gali dirbti poromis arba nedidelėmis grupelėmis. Kiekviena grupė gauna tam tikrų internetinių puslapių adresus. Mokinių paprašoma aptarti porose ar grupėse, į kurį renginį jie norėtų nueiti. Pasirenka vieną jiems įdomiausią aprašymą ir atsako į klausimus. Mokiniais pateikiami šie klausimai (15 mokinio veiklos lapas):

- Koks renginio pavadinimas?
- Kur vyksta renginys?
- Kada vyksta renginys?
- Koks renginio žanras?
- Kokia renginio trukmė?
- Įvardyk renginio veikėjus.
- Kokia renginio kaina?
- Kuo sudomino būtent šio renginio aprašymas?

Užduotys

Įsivaizduok, kad su draugu savaitgalį sugalvojote kur nors nueiti. Internete radote įvairių, vaikams skirtų pramogų aprašymų. Dabar reikia pasirinkti, į kurį renginį eisite.

<http://pazinkvalstybe.lt> (Valsstybės pažinimo centras)

<http://www.vkamerinisteatras.lt> (Vilniaus kamerinis teatras)

<http://www.opera.lt> (Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras)

<http://www.vaikugalerija.lt> (Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija)

<http://www.forumcinemas.lt> (Kino teatras)

1. Pasirinktame internetiniame puslapyje rask renginių repertuarą.
2. Pasirink renginius, skirtus vaikams.
3. Perskaityk renginių aprašymus.

4. Pasitark su draugu, į kurį renginį norėtumėte nueiti, ir jį pasirinkite.
5. Atsakyk į klausimus apie pasirinktą renginį (15 mokinio veiklos lapas).
6. Surašyk į sąsiuvinį nežinomus teksto žodžius. Išsiaiškink jų reikšmes.

Patarimai mokytojui

Prieš atliekant užduotį, mokytojas galėtų aptarti su mokiniais Lietuvos muziejus, teatrus, galerijas, paprašyti mokinių pasidalyti patirtimi, kur jie jau yra buvę, kur norėtų nuvykti. Vėliau galėtų surengti išvyką į mokinių pasirinktą vietą ir aplankyti renginį arba parodą.

Atsižvelgiant į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį, renginių aprašymus galima skaityti individualiai tyliai arba klasėje garsiai. Jeigu vaikams sunku, galima pasirinkti vieną internetinį puslapį ir visus aprašymus perskaityti padedant mokytojui. Kartu galima išrinkti kelis nežinomus žodžius ir išsiaiškinti jų reikšmes.

2 dalis

Veiklos aprašymas

Mokiniai suskirstomi poromis arba grupėmis, arba gali užduotis atlikti individualiai. Kiekvienas gauna internetinių puslapių sąrašą ir užduočių lapą (16 mokinio veiklos lapas). Naudodamiesi pasirinkto renginio kainoraščiu, mokiniai skaičiuoja, kiek jiems kainuos apsilankymas renginyje. Paskui grupės gali susikeisti savo nariais, kad kiekvienoje grupėje būtų po vieną kitų grupių narį. Dalijamasi paskaičiavimais, išsiaiškinama, į kurį renginį nueiti kainuoja pigiausiai, į kurį – brangiausiai, o į kurį galima nueiti nemokamai. Svarstoma, kodėl skiriasi renginių kainos.

Užduotys

1. Peržiūrėk internetinius puslapius ir pasirink renginį, į kurį norėtum nueiti.
<http://pazinkvalstybe.lt> (Valstybės pažinimo centras)
<http://www.vkamerinisteatras.lt> (Vilniaus kamerinis teatras)
<http://www.opera.lt> (Lietuvos nacionalinis operos ir baletų teatras)
<http://www.vaikugalerija.lt> (Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija)
<http://www.forumcinemas.lt> (Kino teatras)
2. Rask pasirinkto renginio kainoraštį ir atlik užduotis (16 mokinio veiklos lapas).

Patarimai mokytojui

Siekiant plėsti mokinių lietuvių kalbos žodyną, su mokiniais prisimenami savaitės dienų pavadinimai. Pirmiausiai vaikai tuščiose eilutėse užsirašo savaitės dienų pavadinimus gimtąja kalba, paskui perskaito lietuviškus savaitės dienų pavadinimus kortelėse ir sujungia rodykle savo parašytą pavadinimą su tinkama kortele.

.....	Šeštadienis
.....	Ketvirtadienis
.....	Trečiadienis
.....	Pirmadienis
.....	Penktadienis
.....	Antradienis
.....	Sekmdadienis

Su mokiniais galima aptarti ir pasimokyti atsakyti į klausimus *Kiek valandų rodo laikrodis? Kelinta dabar valanda? Kelintą valandą prasideda renginys?* To mokyti gali padėti vaikams rodomos kortelės su laikais, sujungiant jas su tinkamai nusakytu laiku.

Trečia valanda dienos
Be penkiolikos minučių keturios
Po šešių penkiolika
Pusė penkių
Po dvyliktos dešimt
Be dešimt minučių aštuonios

Tema „Gaminame maistą kartu!“ (5–8 veiklos)

5 veikla „Ko yra virtuvėje“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.3.1. Bendraudamas <i>atidžiai klausosi, supranta kalbėtojo intencijas ir adekvačiai reaguoja žodinėmis ir nežodinėmis priemonėmis.</i></p> <p>2.1.2. Siekdamas efektyviau komunikuoti, <i>tikslingai ir atsakingai naudojasi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.</i></p> <p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: pasakoja siekdamas sudominti, tiksliai informuoja, paaiškina, išsamiai apibūdina, argumentuoja siekdamas įtikinti.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p> <p>4.2.4. <i>Tiksliai, vaizdžiai, išplėtotai aprašo objektus, įvykius, reiškinius.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose mokomasi atpažinti ir įvardyti buitinėje aplinkoje aptinkamus daiktus, aiškinamasi, kam jie naudojami; susipažįstama su įvairiais stalo įrankiais, mokomasi stalo etiketo, serviravimo; aiškinamasi stalo įrankių atsiradimo istorija. <i>(Pasaulio pažinimas, etika, dailė ir technologijos, gimtoji kalba)</i></p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: šaukštas, šaukštelis, šakutė, peilis, puodelis, stiklinė, dubuo, dubenėlis, lėkštė, puodas, keptuvė, samtis, ašotis.</p>	

1 dalis

Veiklos aprašymas

Norėdamas sudominti mokinius veikla, mokytojas pasiūlo žaidimą: vienas mokinyš trumpam išeina iš klasės, o mokytojas klasėje likusiems vaikams ekrane parodo virtuvės paveikslėlį. Išėjęs iš klasės mokinyš grįžta ir klausdamas klasės draugų turi išsiaiškinti, kas buvo pavaizduota paveikslėlyje. Į klausimus mokiniai gali atsakyti *Taip* arba *Ne*. Išsiaiškinus, kad buvo parodyta virtuvė, pristatoma veikla *Ko yra virtuvėje?*

Mokiniams išdalijami užduočių lapai (17, 18 mokinio veiklos lapai). Pirmiausia aptariami paveikslėliuose pavaizduoti stalo įrankiai, aiškinamasi, kam jie yra naudojami, ieškoma atitikmenų mokinių gimtąja kalba. Paskui savarankiškai mokiniai sujungia stalo įrankių pavadinimus su juos atitinkančiais paveikslėliais ir paaiškina, kam skirtas kiekvienas stalo įrankis.

Užduotys

Kiekvienuose namuose yra virtuvė. Tai vieta, kurioje gaminamas maistas. Virtuvėje labai įdomu! Čia yra daug visokiausių daiktų. Kam jie skirti, tuoj išsiaiškinsi.

1. Įsižiūrėk į paveikslėlius. Įvardyk juose pavaizduotus daiktus. Jeigu nežinai pavadinimo, klausk draugo, mokytojo arba susirask pavadinimą internete.
2. Tuščiam langelyje gali nupiešti virtuvinį daiktą, kuris nebuvo pateiktas.
3. Sujunk rodykle virtuvinio daikto pavadinimą su tinkamu paveikslėliu (17 mokinio veiklos lapas).

PEILIS

ŠAUKŠTELIS

ŠAKUTĖ

ŠAUKŠTAS

LĖKŠTĖ

DUBENĖLIS

DUBUO

STIKLINĖ

PUODELIS

PUODAS IR DANGTIS

KEPTUVĖ

SAMTIS

ĄSOTIS

4. Parašyk, kam reikalingas paveikslėlyje pavaizduotas daiktas (18 mokinio veiklos lapas).

ŠAKUTĖ

Šakutė reikalinga maistui pasmeigti.

DUBENĖLIS

Dubenėlis reikalingas įsipilti sriubos arba įsidėti salotų ir kt.

PEILIS

Peilis reikalingas ką nors pjauti / atriekti duonos / supjaustyti ir pan.

STIKLINĖ

Stiklinė reikalinga ko nors įsipilti: vandens, sulčių ir pan.

PUODAS

Puodas reikalingas maistui virti, troškinti ir pan.

Patarimai mokytojui

Atliekant užduotis galima pirmiausia visus virtuvinius daiktus pavadinti mokinių gimtąja kalba, o tik tada lietuvių kalba. Reikėtų padėti mokiniams išsiaiškinti nežinomus žodžius: pasiūlyti naudotis žodynais (<http://www.lkz.lt>; <http://lkiis.lki.lt>), teirautis lietuviškai kalbančių mokinių ir kitais būdais. Aptarti žodžius galima porose ar nedidelėse grupelėse lietuvių arba gimtąja kalba.

Svarbu padėti mokiniams apibūdinti ir palyginti įvairius daiktus. Todėl mokytojas gali užduoti mokiniams tokius klausimus:

- *Kaip atrodo peilis, šakutė, puodas ir pan.?*
- *Kuo peilis skiriasi nuo šakutės?*
- *Kuo peilis ir šakutė yra panašūs?*

Panašių palyginimo klausimų galima klausti apie įvairius virtuvinius įrankius. Reikėtų skatinti mokinius atsakyti į juos pilnu sakiniu (pvz.: *Kuo peilis ir šakutė yra panašūs? Peilis ir šakutė yra panašūs, nes jie abu yra aštrūs.*).

2 dalis**Veiklos aprašymas**

Mokytojas į klasę atsineša dažniausiai naudojamus stalo įrankius. Kartu prisimenami jų pavadinimai. Mokytojui padedant mokiniai į savo mobiliuosius įrenginius parsisiunčia QR kodų nuskaitymo ir kūrimo programėlę ir sukuria kodus mokytojo atneštiems stalo įrankiams. Sukurti QR kodai išspausdinami ir užklijuojami ant stalo įrankių. Nuskaičius juos mobiliuoju įrenginiu, pasirodo užrašas – pavadinimas.

Užduotys

1. *Savo telefone arba planšetiniame kompiuteryje atsidaryk interneto naršyklę, paieškoje suvesk „QR code“ ir parsisiųsk QR kodų kūrimo ir atpažinimo programėlę.*
2. *Klasėje, o vėliau namų virtuvėje pasirink 10 daiktų ir sukurk jiems QR kodus su pavadinimais lietuvių kalba. Tai padarysi atsidaręs programėlę, užrašęs laukelyje daikto pavadinimą ir nuspaudęs mygtuką „Kurti“. QR kodą galėsi išsaugoti ant darbalaukio, nuotraukų aplanke arba parsisiųsti el. paštu.*
3. *Sukurtus QR kodus išspausdink, iškirpk ir priklijuok ant tų daiktų, kurių pavadinimus užkodavai.*
4. *Vėliau nuskaitęs kodus telefonu ar planšetiniu kompiuteriu, ekrane pamatysi daiktų pavadinimus. Taip greičiau ir lengviau juos įsiminsi.*
5. *Paskatink ir savo artimuosius išbandyti QR kodų programėlę ir kartu pasimokyti virtuvinių daiktų pavadinimų.*

Patarimai mokytojui

Jeigu mokiniams nepavyksta savarankiškai susirasti QR kodų kūrimo ir atpažinimo programėlės, galima pasinaudoti šiomis nuorodomis: <http://lt.generateqrcode.net/hl-lt/create-qr>, <http://goqr.me> ir sukurti kodus kartu. Kad mokiniai geriau įsimintų virtuvinių daiktų pavadinimus lietuvių kalba, galima klasėje ant daiktų taip pat užklijuoti QR kodus ir kaskart paėmus tą daiktą, pasikartoti, kaip jis

vadinamas lietuviškai. Svarbiausia turėti telefone arba planšetiniame kompiuteryje QR kodų skaitytuvą, kuris parsisiunčiamas, kaip kiekviena kita programėlė.

6 veikla „Aš – virtuvės šefas (-ė)“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>1.2.1. <i>Klausosi sąmoningai, dėmesingai, tikslingai atrenka informaciją.</i></p> <p>1.2.3. <i>Klausydamasis amžiaus tarpsnį atitinkančių grožinių ir negrožinių tekstų, supranta jų turinį, skiria faktus ir išmonę.</i></p> <p>1.5.2. <i>Išgirstą informaciją sieja su sava patirtimi ir kontekstu, vertina pagal susitartus kriterijus.</i></p> <p>2.4.5. <i>Turtina savo kalbą naujais žodžiais ir posakiais (ir perkeltinės prasmės, tarptautiniais). Tikslingai juos vartoja įprastose ir naujose situacijose.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose aiškinamasi, kaip ir kodėl reikia sveikai maitintis; aptariami sveikos mitybos pavyzdžiai; nagrinėjami ir kuriami receptai, pagal juos gaminama. (Pasaulio pažinimas, etika, dailė ir technologijos, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: patiekalas, receptas, sumuštinis, kiaušiniene, kokteilis, obuolių pyragas, miltai, sviestas, kiaušiniai, cukrus, tešla.</p>	

Veiklos aprašymas

Su mokiniais pažiūrimas vaizdo įrašas, kuriame vaikai kepa obuolių pyragą. Aptariama, mokiniams atsakant į klausimus:

- Koks patiekalas buvo gaminamas?
- Kas jį gamino?
- Ar patiekalas buvo tinkamai gaminamas?
- Ar viskas buvo aiškiai paaiškinta?

Paprašoma mokinių pasidalyti savo gaminimo patirtimi, papasakoti:

- Kokius patiekalus gamino?
- Ar viskas visuomet pavykdavo?
- Ką buvo sunkiausia gaminti? Ką lengviausia?

Mokiniams išdalijami užduočių lapai (19 mokinio veiklos lapas) ir paprašoma dar kartą, žiūrint vaizdo įrašą, jį užpildyti. Pirmiausia mokiniai užduotį atlieka individualiai, paskui galima sudaryti mokinių poras arba nedideles grupes ir paprašyti mokinių susitikrinti užpildytą informaciją.

Užduotys

Ar teko kada nors pačiam ką nors pasigaminti? Susitepti sumuštinį arba išsikepti kiaušiniene? O gal pavyko susiplakti vaisių kokteilį? Jei ne, visai greitai visi kartu kepsime obuolių pyragą.

1. Peržiūrėk vaizdo įrašą, kaip išsikepti pyragą: <https://www.youtube.com/watch?v=jZKebw6Alrg>.
2. Atsakyk į klausimus:
 - Koks patiekalas buvo gaminamas?
 - Kas gamino patiekalą?
 - Ar tinkamai buvo gaminama? Paaiškink savo nuomonę.
 - Ar buvo aiškiai nurodyta, kaip reikia gaminti? Paaiškink savo nuomonę.
3. Dar kartą peržiūrėk vaizdo įrašą ir užpildyk užduočių lapą (19 mokinio veiklos lapas).
4. Su suolu draugu ar drauge sutikrinkite savo lapus, ar nieko nepraleidote.

Patarimai mokytojui

Užduočiai atlikti galima pasirinkti ir kitą vaizdo įrašą internete:

<https://www.youtube.com/watch?v=CSsffQIUDsl> (Varškės pyragas)

<https://www.youtube.com/watch?v=v7t6rzo4zVc> (Tinginio pyragas)

<https://www.youtube.com/watch?v=jKq3Jd2QLdE> (Naminis limonadas)

Galima receptą susirasti patiems arba pasirinkti iš receptų knygos.

Atsižvelgiant į mokinių lietuvių kalbos mokėjimo lygį, užduočių lapą galima pildyti visiems kartu, mokiniams individualiai arba grupėse. Antrą kartą žiūrint vaizdo įrašą, galima jį stabdyti, kad vaikai spėtų užpildyti užduočių lapus. Atlikus užduotį patariama kartu pasitikrinti, išsiaiškinti nežinomus žodžius arba užpildyti tai, ko mokiniai nespėjo. Atliekant užduotis galima pirmiausia visus maisto produktus pavadinti mokinių gimtąja kalba, o tik tada lietuvių kalba.

7 veikla „Mūsų šeimos tradicinis patiekalas“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>2.1.2. Siekdamas efektyviau komunikuoti, <i>tikslingai ir atsakingai naudojasi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.</i></p> <p>2.2.2. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: pasakoja siekdamas sudominti, tiksliai informuoja, paaiškina, išsamiai apibūdina, argumentuoja siekdamas įtikinti.</i></p> <p>2.2.3. <i>Kalbėdamas atsižvelgia į adresatą ir komunikavimo situaciją, pasirenka tinkamas kalbos priemones. Laikosi kalbos etiketo.</i></p> <p>2.3.1. <i>Kalbėdamas nuosekliai plėtoja temą, sieja informaciją, daro apibendrinimus ir išvadas, vertina savo ar kitų išsakomas mintis.</i></p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose aiškinamasi apie šeimų istoriją, savitus papročius, tradicijas; aptariami ir rašomi trumpi gaminamo patiekalo aprašymai; pagal numatytus gamybos etapus ir darbo operacijas numatomos darbo priemonės, medžiagos, darbo vieta; aptariami saugumo reikalavimai, gaminant gaminius. (Pasaulio pažinimas, etika, dailė ir technologijos, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>mano šeima, nuotrauka, tradicijos, papročiai, tradicinis patiekalas.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Mokiniams paaiškinama užduotis namuose su savo artimaisiais pagaminti šeimos tradicinį arba mėgstamiausią patiekalą. Mokiniai turėtų fotografuoti gaminimo eigą ir nupaveiksluoti šeimą, ragaujančią pagamintą patiekalą. Klasėje mokiniai pristato patiekalą, rodydami nuotraukas papasakoja apie gaminimo eigą.

Užduotys

1. Namuose išsiaiškink (paklausk mamos, tėčio, močiutės, senelio arba kito artimo žmogaus) apie jūsų šeimos tradicinį arba mėgstamiausią patiekalą.
2. Su mama, tėčiu, broliu, sese, močiute ar kitu artimu žmogumi pagaminkite savo šeimos tradicinį arba mėgstamiausią patiekalą.
3. Gaminant fotografuok visą eigą, o paskui visi nusifotografuokite prie stalo ragaudami pagamintą patiekalą.
4. Patiekalo pavadinimą ir receptą užrašyk ant lapo ranka arba kompiuteryje.
5. Rodydamas nuotraukas, pristatyk klasės draugams patiekalą, paaiškink, kaip jis buvo gaminamas, papasakok apie savo šeimą, iš kur gavote patiekalo receptą.

Patarimai mokytojui

Mokiniai gali parengti šeimos patiekalo pristatymą, naudodamiesi *Power Point* programa arba sukurdami koliažą. Po visų pristatymų galima sudaryti klasės šeimų tradicinių patiekalų receptų knygą. Siūloma balsuoti už įdomiausią, seniausią, skaniausią, saldžiausią patiekalą (galima sugalvoti ir kitų nominacijų).

Kad pristatymai būtų gyvesni, mokiniams galima pasiūlyti iš anksto sugalvoti klausimų klasės draugams.

8 veikla „Kiek kainuoja išsikepti pyragą namuose“

UGDOMI LIETUVIŲ KALBOS GEBĖJIMAI <i>Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, 2016</i>	INTEGRAVIMO GALIMYBĖS
<p>2.1.2. Siekdamas efektyviau komunikuoti, tikslingai ir atsakingai naudojasi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.</p> <p>2.2.2. Kalbėdamas atsižvelgia į kalbėjimo tikslą: pasakoja siekdamas sudominti, tiksliai informuoja, paaiškina, išsamiai apibūdina, argumentuoja siekdamas įtikinti.</p> <p>2.2.3. Kalbėdamas atsižvelgia į adresatą ir komunikavimo situaciją, pasirenka tinkamas kalbos priemones. Laikosi kalbos etiketo.</p> <p>2.3.1. Kalbėdamas nuosekliai plėtoja temą, sieja informaciją, daro apibendrinimus ir išvadas, vertina savo ar kitų išsakomas mintis.</p>	<p>Veikla gali būti integruojama į kitas veiklas, kuriose aiškinamasi apie šeimų istoriją, savitus papročius, tradicijas; aptariami ir rašomi trumpi gaminamo patiekalo aprašymai; pagal numatytus gamybos etapus ir darbo operacijas numatomos darbo priemonės, medžiagos, darbo vieta; aptariami saugumo reikalavimai, gaminant gaminius. (Pasaulio pažinimas, etika, dailė ir technologijos, gimtoji kalba)</p>
<p>Vartojami žodžiai ir žodžių junginiai: <i>mano šeima, nuotrauka, tradicijos, papročiai, tradicinis patiekalas.</i></p>	

Veiklos aprašymas

Pokalbį galima pradėti klausimais:

- Ar dažnai apsiperkate parduotuvėje?
- Kokius maisto produktus perkate?
- Kurioje parduotuvėje dažniausiai apsiperkate? ir pan.

Išsiaiškinama, kokių maisto produktų reikia, norint išsikepti obuolių pyragą pagal vaizdo įrašė matytą receptą. Mokiniais išdalijami užduočių lapai (20 mokinio veiklos lapas) ir įvairių maisto parduotuvių lankstinukai arba vaikai juos randa parduotuvių internetiniuose puslapiuose. Užduočių lapuose mokiniai užrašo reikiamų produktų kainas. Įvairių parduotuvių kainos palyginamos ir skaičiuojama, kiek iš viso kainuos išsikepti pyragą, kiek pigiau už produktus bus sumokėta perkant vienoje parduotuvėje negu kitoje ir pan.

Užduotys

Peržiūrėjote vaizdo įrašą <https://www.youtube.com/watch?v=jZKebw6Alrg> ir su klasės draugais nusprendėte išsikepti obuolių pyragą. Tačiau kilo klausimas, kiek jums kainuos jį išsikepti. Tai sužinosi, kai atliksi užduotis.

1. Išsiaiškink, kiek ir kokių produktų reikės pyragui kepti.
2. Internete susirask dviejų parduotuvių internetinius puslapius (pvz.: <https://www.maxima.lt/leidiniai>, <https://www.iki.lt/akcijos/iki-leidiniai/iki-savaitele/>, http://www.norfa.lt/lt/leidiniai/norfa_kaininis_leidiny_nr_234/) ir skaitmeniniame prekių kataloge susirask pyragui kepti reikalingų produktų kainas. Jas užrašyk užduočių lape (20 mokinio veiklos lapas).

Palygink parduotuvių kainas. Atsakyk į klausimus ir atlik užduotis (20 mokinio veiklos lapas):

- Kurioje parduotuvėje maisto produktų kainos mažiausios / didžiausios?
 - Kiek pinigų galėtum sutaupyti, jeigu maisto produktus nusipirktum parduotuvėje, kurioje jų kainos yra mažiausios?
 - Kiek pinigų sutaupytum, jeigu pirtum akcinius maisto produktus?
1. Paskaičiuok, kiek pinigų išleistum obuolių pyragui kepti reikalingiems maisto produktams.
 2. Paskaičiuok, kiek kainuotų elektra, vanduo ir darbas.
 3. Paskaičiuok, kiek kainuotų išsikepti obuolių pyragą namuose.

Patarimai mokytojui

Mokiniams pateikiamos gyvenimiško turinio užduotys, įprasminančios jų turimas matematikos žinias. Su mokiniais reikėtų aptarti, kad mums gali prireikti nusipirkti daugiau maisto produktų, negu jų nurodyta pagal receptą, pvz., kiaušinių, kurių pyragui kepti reikia trijų, o mažiausiai galime nusipirkti šešių pakuotę. Taip pat vertėtų aptarti, kad turėtume susimokėti ne tik už maisto produktus, bet taip pat ir už elektrą (pyragas keps orkaitėje), vandenį (reikės išplauti indus ir susitvarkyti virtuvėje), darbą (kiek kainuoja žmogaus darbo laikas?).

Naudinga kelti probleminius klausimus, pvz.: *Turi 10 eurų. Ar užteks pinigų maisto produktams nusipirkti? Arba: Kas kainuoja pigiau: nusipirkti pyragą parduotuvėje ar išsikepti namuose? O kas vertingiau?*

Mokinio veiklos lapai

11 mokinio veiklos lapas

Kino filmas

Spektaklis

Paroda

Koncertas

Teatras

Savaitgalis

**Stalo
žaidimas**

12 mokinio veiklos lapas

Su draugu kalbatės apie kiną. Vienas kitam užduodate klausimų, susijusių su šia tema.

1. Atsitiktine tvarka pasirink vieną klausimą ir paklausk draugo.
2. Dabar draugo eilė tavęs paklausti. Atsakyk į draugo klausimą.

AR TAU PATINKA ŽIŪRĖTI
KINO FILMUS?

KOKIE KINO FILMAI TAU
LABIAUSIAI PATINKA?

KUR DAŽNIAUSIAI ŽIŪRI
KINO FILMUS?

SU KUO DAŽNIAUSIAI ŽIŪRI
KINO FILMUS?

KADA PASKUTINĮ KARTĄ
ŽIŪRĖJAI KINO FILMĄ?

KAIP PASIRENKI KINO FILMĄ,
KURĮ ŽIŪRĖSI?

13 mokinio veiklos lapas

Gavai iš draugo žinutę, tačiau jos sakiniai sukeisti vietomis. Iškirpk ir sudėliok žinutės sakinius eilės tvarka.

Spektaklio pradžia 16.30.

Aš ketinu eiti į teatrą.

Jį rodo „Keistuolių teatre“.

Gal norėtum eiti kartu?

Labas, Tada!

Laukiu atsakymo.

Žiūrėsiu spektaklį „Geltonų plytų kelias“.

14 mokinio veiklos lapas

Ką veikti laisvalaikiu? Galima apsilankyti teatre, nueiti į parodą, kino teatrą arba tiesiog pasivaikščioti.

Pasirink, ką norėtum veikti laisvalaikiu ir atsižvelgdamas į pasirinkimą užbaik pradėtus sakinius.

Labas, _____ .

Ką ... _____ ?

Aš ketinu eiti į ... _____

_____ .

Gal norėtum ... _____

_____ ?

Kiek laiko ... _____

_____ ?

Kada galėtume ... _____

_____ ?

Kur man ... _____ ?

Susitinkame ... _____

_____ .

15 mokinio veiklos lapas

Įsivaizduok, kad su draugu savaitgalį sugalvojote kur nors nueiti. Internete radote įvairių, vaikams skirtų pramogų aprašymus. Dabar reikia pasirinkti, į kurį renginį eisite.

<http://pazinkvalstybe.lt> (Valstybės pažinimo centras)

<http://www.vkamerinisteatras.lt> (Vilniaus kamerinis teatras)

<http://www.opera.lt> (Lietuvos nacionalinis operos ir baletų teatras)

<http://www.vaikugalerija.lt> (Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija)

<http://www.forumcinemas.lt> (Kino teatras)

- Pasirinktame internetiniame puslapyje rask renginių repertuarą.
- Pasirink renginius, skirtus vaikams.
- Perskaityk renginių aprašymus.
- Pasitark su draugu, į kurį renginį norėtumėte nueiti, ir jį pasirinkite.
- Atsakyk į klausimus apie pasirinktą renginį.
- Surašyk į sąsiuvinį nežinomus teksto žodžius. Išsiaiškink jų reikšmes.

Koks renginio pavadinimas? _____

Kur vyksta renginys? _____

Kada vyksta renginys? _____

Koks renginio žanras? _____

Kokia renginio trukmė? _____

Įvardyk renginio veikėjus. _____

Kokia renginio kaina? _____

Kuo tave sudomino šio renginio aprašymas? _____

16 mokinio veiklos lapas

1. Peržiūrėk internetinius puslapius ir pasirink renginį, į kurį norėtum nueiti.

<http://pazinkvalstybe.lt> (Valstybės pažinimo centras)

<http://www.vkamerinisteatras.lt> (Vilniaus kamerinis teatras)

<http://www.opera.lt> (Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras)

<http://www.vaikugalerija.lt> (Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija)

<http://www.forumcinemas.lt> (Kino teatras)

2. Rask pasirinkto renginio kainoraštį ir atlik užduotis.

- Jūs su draugu, kuriam 11 metų, eisite į renginį šeštadienį. Kiek sumokėsite už du bilietus?

Sprendimas: _____

Atsakymas: _____

- Jūs su draugu, kuriam 11 metų, eisite į renginį. Kiek pinigų sutaupysite už abu bilietus, pasirinkę pačius pigiausias bilietus?

Sprendimas: _____

Atsakymas: _____

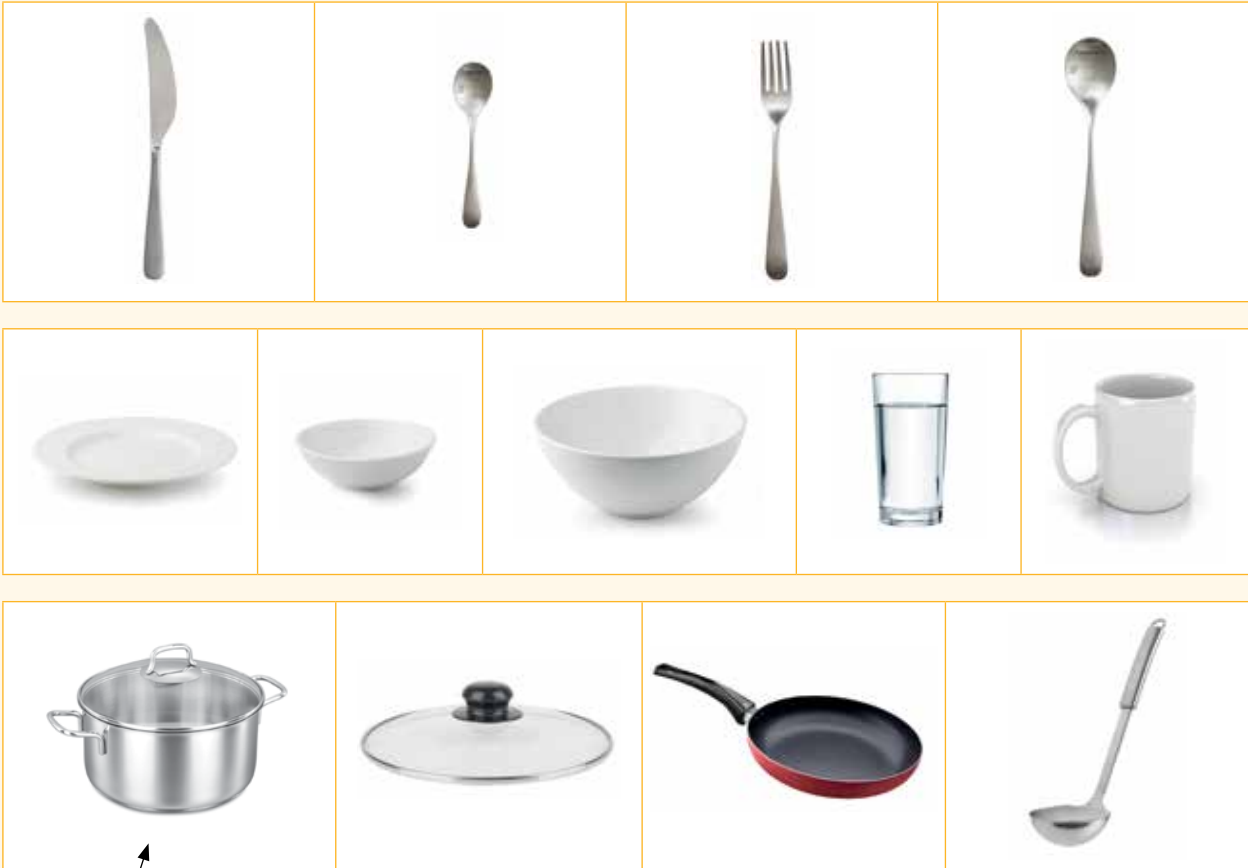
- Kuriuo metu patartumėte eiti į renginį klasės draugams? Paaiškinkite, kodėl.

Patarčiau į renginį eiti _____

Todėl, kad... _____

17 mokinio veiklos lapas

Sujunk rodykle virtuvinio daikto pavadinimą su tinkamu paveikslėliu.

PUODAS**LĖKŠTĖ****PUODELIS****ŠAUKŠTAS****ĄSOTIS****SAMTIS****DUBENĖLIS****STIKLINĖ****PEILIS****KEPTUVĖ****ŠAUKŠTELIS****DUBUO****ŠAKUTĖ****DANGTIS**

18 mokinio veiklos lapas

 ŠAKUTĖ	<hr/> <hr/> <hr/>
 DUBENĖLIS	<hr/> <hr/> <hr/>
 PEILIS	<hr/> <hr/> <hr/>
 STIKLINĖ	<hr/> <hr/> <hr/>
 PUODAS	<hr/> <hr/> <hr/>

19 mokinio veiklos lapas

PATIEKALO PAVADINIMAS

KO REIKĖS?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

KAIP GAMINTI?

PIRMIAUSIAI _____

TADA _____

JMUŠAME _____

JBERIAME _____

JDEDAME _____

TOLIAU _____

DĖSIME _____

PILAME _____

VISKĄ _____

KEPAME _____ min. _____ °C

20 mokinio veiklos lapas

Kiek kainuoja pyragui kepti reikalingi maisto produktai?

I PARDUOTUVĖ

II PARDUOTUVĖ

Kurioje parduotuvėje maisto produktų kainos mažesnės?

Kurioje parduotuvėje maisto produktų kainos didesnės?

Kiek pinigų sutaupytum, jeigu maisto produktus nusipirktum parduotuvėje, kurioje jų kainos yra mažesnės? Užrašyk sprendimą.

Atsakymas: _____

Kiek pinigų sutaupytum, jeigu pirktum tik akcinius maisto produktus? Užrašyk sprendimą.

Atsakymas: _____

Kiek kainuotų išsikepti obuolių pyragą namuose? Užrašyk sprendimą.

Atsakymas: _____

Literatūra ir šaltiniai

Bendrieji Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenys. (2008). Vilnius. Versta iš: Common European Framework of Reference for Languages: *Learning, teaching, assessment*, Council of Europe, Cambridge University Press, 2002.

Bennett Barrie. (2000). *Mokymasis bendradarbiaujant: kur jausmai ir protas susitinka.* Vilnius.

Bleyhl W. (2008). *Užsienio kalbos pradinėje mokykloje pagrindai ir praktiniai pavyzdžiai.* Vilnius: Kronta.

Buehl D. (2004). *Interaktyviojo mokymosi strategijos.* Vilnius: Garnelis.

Dvikalbis ugdymas: naujų galimybių atvėrimas. (2006). [Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija; sudarytojai V. Toleikis, D. Kolesnikova]. Vilnius: Kronta.

Hall K. M., Sabey B. L. & McClellan M. (2005). *Expository text comprehension: Helping primary-grade teachers use expository texts to full advantage.* *Reading psychology*, 26(3), 211–234. <http://newmanlovesliteracy.pbworks.com/w/file/etch/46019930/Expository%2520Text%2520Structure.pdf>

Kazlauskienė A., Gaučaitė R., Pocevičienė R., Masiliauskienė E., Vilutienė R., Norutienė L. (2014). *Pradinių klasių mokinių kūrybiškumo ugdymas sprendžiant praktines problemas.* Vilnius: Eugrimas.

Kret E. (2001). *Mokymasis kitaip.* Kaunas: Šviesa.

Lietuvių liaudies rateliai, žaidimai, šokiai. (1998). Sudarė A. Kirvaitienė. Vilnius: Lietuvos liaudies kultūros centras.

Petty G. (2008). *Įrodymais pagrįstas mokymas. Praktinis vadovas.* Vilnius: Tyto alba.

Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos. (2017). Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras.

Skripkienė R. (2005). *Sakytinės komunikacijos gebėjimų lietuvių (negimtajai) kalba ugdymas pradinėse klasėse: daktaro disertacija: socialiniai mokslai, edukologija (07S).* Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla.

Cohen A. D. (2011). *Strategies in Learning and Using a Second Language.* Longman Applied Linguistics. 2nd ed. Pearson Education Limited.

Kumar M. (2011). *How to use Role-Play in Teaching and Training.* <http://docmo.hubpages.com/hub/How-to-use-Role-Play-in-Teaching-and-Training>

Šiaučiukėnienė L., Visockienė O., Talijūnienė P. (2006). *Šiuolaikinės didaktikos pagrindai.* Kaunas: Technologija.

Ilustracijų šaltiniai

12 p., 14 p., 16 p., 17 p., 20 p., 27 p., 28 p., 29 p., 31 p. (autorė T. Chruščiova).

34 p., 46 p. (autorė I. Daščiorienė) Mainelienė A., Briskmanienė J. *Mano Lietuva*, 2008

59 p., 67 p., 68 p., 79 p., 80 p., 90 p., 91 p. 92 p. 93 p.: © Shutterstock, www.shutterstock.com

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO
IR MOKSLO MINISTERIJA

Lietuvių kalbos
MOKYMAS
pradinėse klasėse

METODINĖ PRIEMONĖ
TAUTINIŲ MAŽUMŲ
MOKYKLŲ PRADINIŲ KLASIŲ
MOKYTOJAMS

Tiražas 3000 egz.

Išleido Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministerijos
Švietimo aprūpinimo centras
Geležinio Vilko g. 12, 03163 Vilnius

Spausdino UAB „Lodvila“
Sėlių g. 3A, 08125 Vilnius

ISBN 978-9986-03-692-0

9 789986 036920